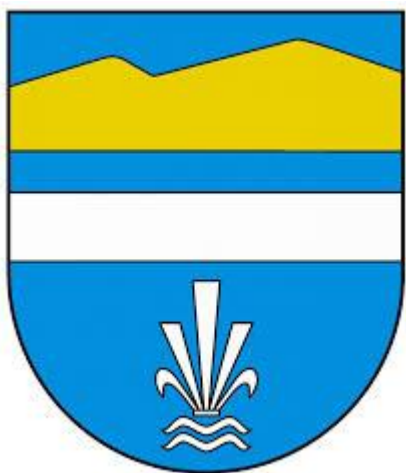

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SOLINA

Zespół autorski:

mgr inż. Anna Hawaj

mgr Alicja Janiczek

mgr inż. Justyna Sieniawska

Polańczyk – luty 2026 r.

1. Cel i zakres opracowania, podstawa prawna oraz metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.....	4
2. Informacje o zawartości, głównych celach projektu Planu i jego powiązaniach z innymi dokumentami	6
2.1. Analiza czy projekt Planu jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub planie ogólnym w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.....	7
2.2. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Planu względem: ujęć wody i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych	7
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu	13
4. Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego projektem Planu	24
5. Analiza ustaleń przyjętych w projekcie planu	39
6. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Planu na stan wód powierzchniowych i podziemnych	53
6.1. Identyfikacja Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych dla terenów objętych projektem Planu wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych	53
Jezioro Solińskie oraz Jezioro Myczkowskie pełnią funkcję retencyjną, regulując przepływ wód, jednak w sytuacjach ekstremalnych mogą stanowić zagrożenie dla terenów położonych w ich pobliżu. Rzeka San, jako główny ciek wodny w gminie, przy większych wezbraniach powoduje okresowe zalewanie doliny, zwłaszcza na obszarach nisko położonych.....	70
6.2. Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną.....	72
6.3. Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Planu mających wpływ na cele środowiskowe	76
6.4. Ocena wpływu realizacji projektu Planu na cele środowiskowe.....	76
6.5. Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW	81
6.6. Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania	82
7. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Planu, w szczególności dotycząca obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody	83
7.1. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku <i>o ochronie przyrody</i>	85
7.2. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody i cele utworzenia Wchodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w tym wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru.....	86
7.3. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody i cele utworzenia Park Krajobrazowy Doliny Sanu, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy, dla którego ustanowiono plano ochrony w tym wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru.....	88
7.4. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady (PLC180001), Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021) oraz Ostoja Góry Słonne (PLH180013). ich integralność oraz powiązania z innymi obszarami (spójność sieci Natura 2000),.....	89

7.5.	Analiza wpływu proponowanego zagospodarowania na funkcjonowanie przejść dla zwierząt umożliwiających migrację zwierząt w ramach istniejących /planowanych przedsięwzięć liniowych w kontekście istniejących powiązań przyrodniczych ciągów i korytarzy ekologicznych w promieniu min 1000 m od przejścia.....	91
7.6.	Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy	96
7.7.	Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu pt.: Projekt korytarzy ekologicznych oraz na korytarz ekologiczny migracji zwierząt.	97
8.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu Planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Planu.....	100
9.	Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz normy ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.....	102
10.	Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych zapisami projektu Planu	106
11.	Analiza czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenie objętym projektem Planu i w jego sąsiedztwie oraz analiza (ocena) wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny terenu objętego projektem Planu i dotrzymanie norm w tym zakresie	108
12.	Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenów objętych projektem Planu na klimat oraz wskazania działań, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu,	109
13.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów	110
14.	Lokalizacja terenu objętego projektem Planu względem obszarów wymagających rekultywacji lub remediacji	112
15.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Planu	112
16.	Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	113
17.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	113
18.	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	114
19.	Wnioski	114
20.	Wykorzystane materiały	115

1. Cel i zakres opracowania, podstawa prawna oraz metodyka opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko Planu Ogólnego Gminy Solina (zwanego dalej projektem Planem) stanowi realizację obowiązku określonego w art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.). Prognoza jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tj. postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów miejscowych i ich zmian zgodnie z art. 46 i art. 50 cytowanej ustawy. Ponadto, zgodnie z art. 13i ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn.zm.) zwaną dalej u.p.z.p, prognoza stanowi niezbędny element materiałów planistycznych warunkujących uchwalenie planu.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest ocena oddziaływania na środowisko ustaleń Planu sporządzanego dla gminy Solina. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu Planu na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zakres merytoryczny prognozy został zgodnie z art. 53 ww. ustawy uzgodniony z właściwymi organami, określonymi zapisami art. 57 i art. 58. Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko jest zgodny z uzgodnieniem Państwowego Powiatowego Inspektoratu Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu jest analiza potencjalnych zagrożeń i przekształceń środowiska, określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia, zagospodarowania terenu oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje analizę i ocenę wszystkich elementów środowiska tj.: powietrza, powierzchni ziemi łącznie z glebą, wód powierzchniowych i podziemnych, klimatu, świata roślin i zwierząt, bioróżnorodności, dziedzictwa kulturowego, krajobrazu we wzajemnym ich powiązaniu z uwzględnieniem stanu środowiska obszaru opracowania. Analizy przeprowadzone w prognozie oparto na następujących założeniach:

- stanem odniesienia jest obecny sposób zagospodarowania terenów objętych projektem Planu,
- teren zostanie zagospodarowany zgodnie z ustaleniami projektu Planu,
- stanem docelowym będzie hipotetyczny stan środowiska po zrealizowaniu ustaleń określonych w projekcie Planu.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w wyniku braku realizacji projektowanego dokumentu.
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
- środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

- problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy
- przewidywane oddziaływanie, na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.

Projekt Planu obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dostosowano do szczegółowości projektowanego dokumentu. Co należy podkreślić – projekt określa podział obszaru na strefy planistyczne.

W myśl art. 523 ust. 1 ustawy o oś, analiza zawarta w prognozie oś dostosowana jest do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu, a informacje w niej zawarte zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. W związku z tym – w prognozie dokonano opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określono możliwe zmiany spowodowane realizacją zapisów planu.

Posłużono się metodą ekspercką oraz metodą analogii, czyli podobieństwa zjawisk. Przyjęte metody opracowania prognozy wynikały ze specyfiki dokumentu, jakim jest projekt Planu. Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Planu wykonano w oparciu o dostępne materiały, publikacje mapowe, literaturę oraz wizję w terenie, która polegała na zapoznaniu się z istniejącymi warunkami środowiskowymi omawianego terenu.

Ze względu na jasny i czytelny sposób opracowania niniejszej prognozy bez użycia sformułowań specjalistycznych oraz stosunkowo niewielką objętość opracowanego dokumentu odstąpiono od sporządzenia streszczenia w języku niespecjalistycznym.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektu Planu i jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zasadność sporządzenia projektu Planu wynika z obowiązku posiadania przez gminę planu ogólnego, który nakłada art. 13a ustawy u.p.z.p. Projekt Planu sporządzony został na podstawie Uchwały Nr VI/38/24 Rady Gminy Solina z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Solina.

Zapisy Planu Ogólnego Gminy będą uwzględniane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz będą stanowiły podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Zgodnie z art. 13h u.p.z.p. wraz z projektem planu ogólnego sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej.

Celem niniejszej prognozy jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu Planu.

Projekt Planu obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dostosowano do szczegółowości projektowanego dokumentu. Co należy podkreślić – projekt określa podział obszaru na strefy planistyczne. Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Zakres opracowania zawiera ustalenia określone w u.p.z.p., Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758) oraz Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 poz. 729). Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), w dniu wejścia w życie Planu Ogólnego Gminy traci moc Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Solina uchwalone uchwałą Nr XX/84/00 Rady Gminy Solina z dnia 26 czerwca 2000 r. z późn.zm.

Plan Ogólny Gminy uwzględnia uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wymienione w art. 13b u.p.z.p. Szczegółowe wyjaśnienie zastosowanych w Planie Ogólnym Gminy rozwiązań, o których mowa w art. 13h ust. 2 pkt 1, 2 i 3 u.p.z.p. zostało opisane w części tekstowej uzasadnienia i zobrazowane w jego części graficznej. Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego stanowi prezentacja graficzna obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 4, przy czym jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych przestrzennych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrię tych obiektów przestrzennych. Część graficzna uzasadnienia sporządzona jest w skali 1:25 000.

2.1. Analiza czy projekt Planu jest zgodny z uwarunkowaniami zagospodarowania przestrzennego określonymi w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub planie ogólnym w zakresie wskazanych w nim obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), w dniu wejścia w życie Planu Ogólnego Gminy traci moc Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Solina uchwalone Uchwałą (uchwalone Uchwałą Nr LVIII/479/18 Rady Gminy Solina z dnia 14 września 2018 r. ze zm.)

W zakresie wskazanych Studium obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych Studium wskazuje na:

- ochronę korytarzy ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym,
- zakaz zabudowy kubaturowej dolnych zalewowych teras rzek i potoków, korytarzy ekologicznych i terenów zalewowych,
- utrzymanie korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000.

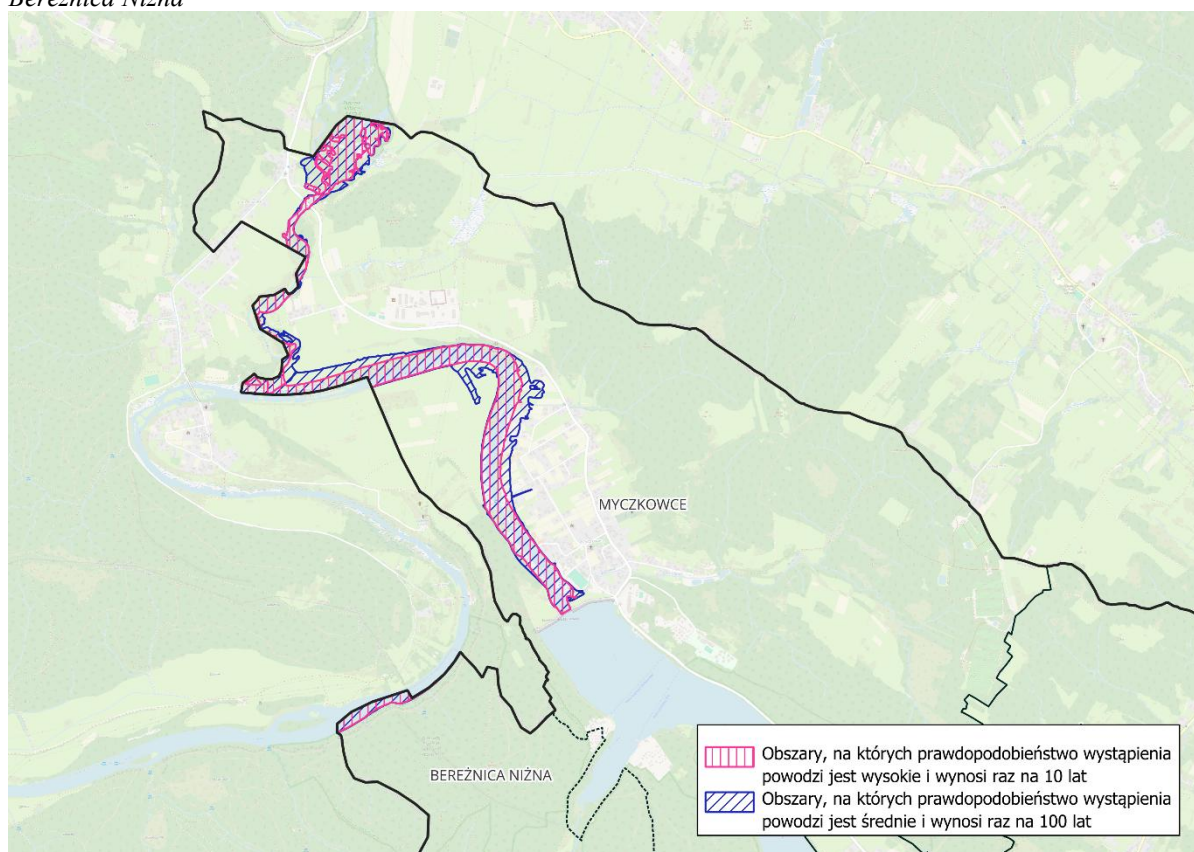
Projekt Planu uwzględnia te zapisy i jest zgodny z wymienionymi wyżej uwarunkowaniami. W studium nie wyznaczono obszarów przebiegu powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

2.2. Opis lokalizacji terenu objętego projektem Planu względem: ujęć wody i ich stref ochronnych, terenów szczególnego zagrożenia powodzią oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych

Opis lokalizacji terenów objętych projektem Planu względem:

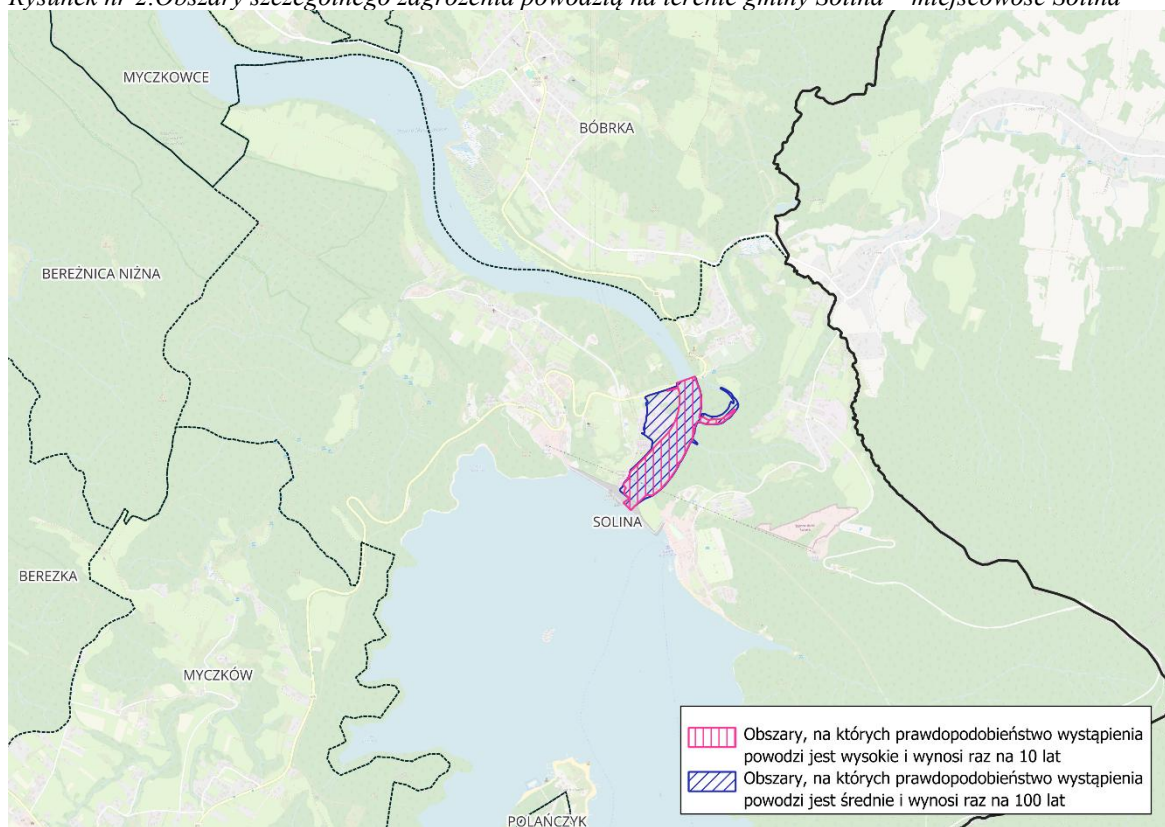
- **terenów szczególnego zagrożenia powodzią** - Na terenie gminy Solina, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego można stwierdzić, że na terenie gminy Solina wyznaczone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki San i Olszanka. Obejmują one obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie – Q0,2 % (raz na 500 lat), średnie – Q1% (raz na 100 lat) oraz wysokie – Q10% (raz na 10 lat). Na występowanie lokalnych podtopień narażone mogą być również tereny w bezpośrednim sąsiedztwie mniejszych cieków i zbiorników wodnych.

Rysunek nr 1. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Solina – miejscowość Myczkowce, Bereźnica Niżna

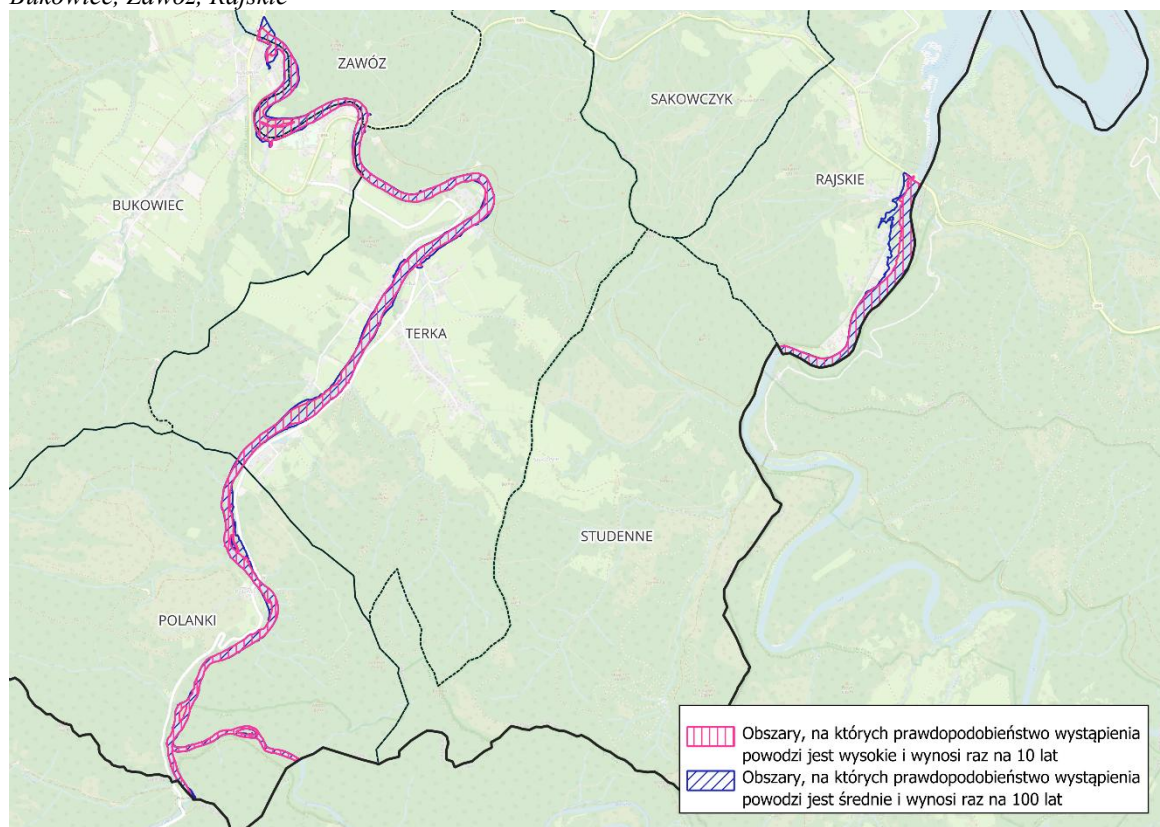
Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy.isok.gov.pl

Rysunek nr 2. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Solina – miejscowość Solina

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy.isok.gov.pl

Rysunek nr 3. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Solina – miejscowość Polanki, Terka, Bukowiec, Zawóz, Rajske

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy.isok.gov.pl

- **ujęcie wody i ich stref ochronnych** – Na terenie gminy zlokalizowane są 39 ujęć wód podziemnych.

Tabela nr 1. Ujęcia wód podziemnych na terenie gminy Solina, dla których wydano pozwolenia wodnoprawne

NAZWA	NR DZIAŁK	MIEJSCOWOŚĆ	NR DECYZJI
OW "Pod Kiczorą"	527/4	Bukowiec	RZ.ZUZ.3.4210.168.2023.MP
	96	Solina	OS.6223-24/2003
S-1		Rybne	OS.6341.6.2014
S-2		Rybne	OS.6341.6.2014
S-1,S-2	126/9	Górzanka	OS.6341.7.2011
R-3	51/1	Wola Matiaszowa	RZ.ZUZ.3.4211.28.2023.MS
R-4	299/2	Wola Matiaszowa	RZ.ZUZ.3.4211.28.2023.MS
S-1	148/1	Zawóz	OS.6223-11/2007
S-2	157/1	Zawóz	OS.6223-11/2007
S-1	423	Berezka	OS.6223-4/2007

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SOLINA

S-1	629/1	Górzanka	OS.6341.22.2012
S-2	531	Górzanka	OS.6341.22.2012
S-1		Polańczyk	OS-II.7322.143.2012.PC
S-2		Polańczyk	OS-II.7322.143.2012.PC
S-1	203/2	Werlas	OS.6341.45.2012
S-2	205/2	Werlas	OS.6341.45.2012
S-2	126/9	Górzanka	OS.6341.7.2011
S-1	647/2	Terka	OS.6223-16/08
S-2	654	Terka	OS.6223-16/08
S-1	590/2	Zawóz	RZ.ZUZ.3.4210.154.2021.IH
S-1	528/11	Bukowiec	OS.6223-6/2006
		Myczkowce	OS.6223-10/2006
S-2	633/1	Bereźnica Wyżna	RZ.ZUZ.3.4211.28.2023.MS
S-1	630	Bereźnica Wyżna	RZ.ZUZ.3.4211.28.2023.MS
S-1	594/11	Zawóz	OS.6223-11/10
S-1		Wołkowyja	OS.6223-2/2006
S-3		Wołkowyja	OS.6223-2/2006
S-1		Rajskie	OS.6341.37.2014
ZS-6		Średnia Wieś	OS.6341.37.2017
S/643/1	643/1	Bóbrka	RZ.ZUZ.3.4210.286.2020.MP
B/178/17	178/17	Berezka	RZ.ZUZ.3.421.266.2019.MP
P-1	165	Solina	RZ.ZUZ.3.421.175.2018.MP
S-1		Polańczyk	OS.6341.29.2014
		Myczkowce	OS.6341.1.1.2013
		Myczkowce	OS.6341.1.1.2013
O-1		Myczkowce	OS.6341.32.2015
O-2		Myczkowce	OS.6341.32.2015
O-3		Myczkowce	OS.6341.32.2015
O-4		Myczkowce	OS.6341.32.2015

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Dla 12 ujęć wód podziemnych ustanowiono strefy ochronne obejmujące wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej. Dla stref ochrony bezpośredniej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, wprowadza następujące zakazy i nakazy:

- zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;
- wody opadowe i roztopowe należy odprowadzać w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wód;
- zagospodarować teren zielenią;
- ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody należy odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej;
- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić;
- na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieuprawnionych;
- zakazuje się niszczenia, uszkodzania lub przemieszczania tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Na terenie Gminy Solina znajduje się również 18 ujęć wód powierzchniowych, dla 4 ujęć w miejscowościach: Bereźnica Wyżna, Myczkowce oraz Solina został wyznaczony strefy ujęć wód powierzchniowe bezpośrednie.

Tabela nr 2. Ujęcia wód powierzchniowych na terenie gminy Solina

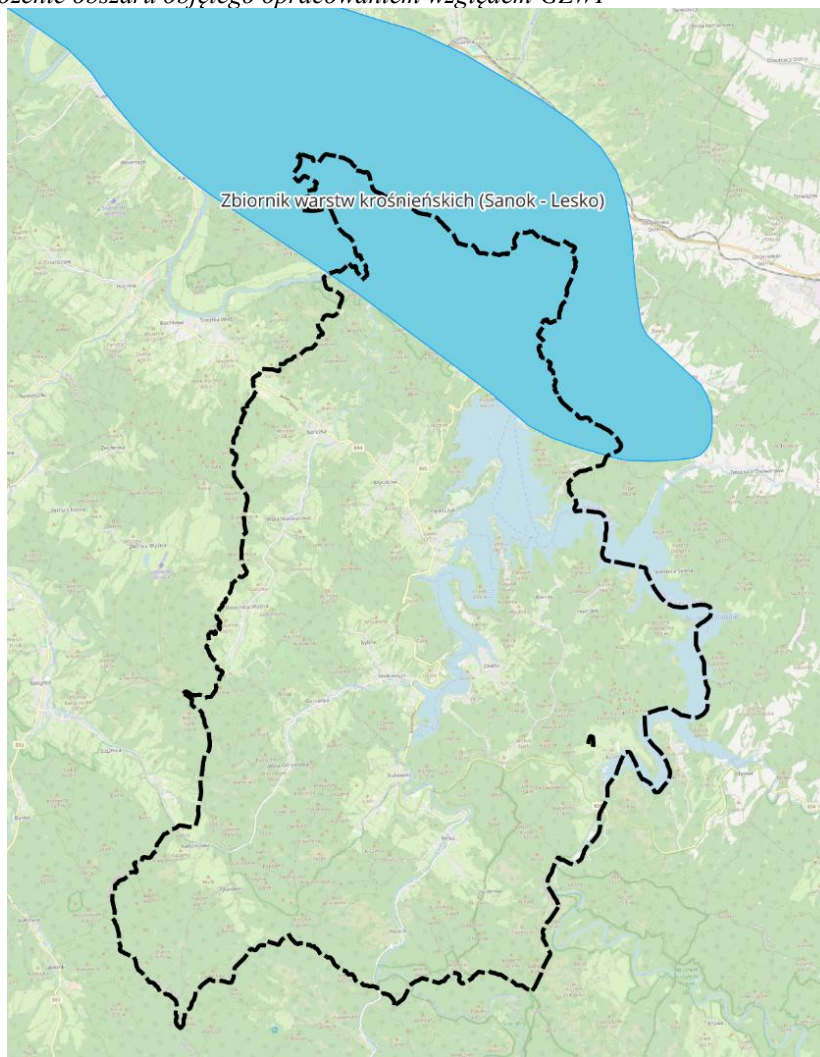
NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ	DZIAŁKA	NRDECYZJI	LICZBADEC
u-1	Solina		OS-II.7322.42.2013.PC	3
u-1	Polańczyk	99	ŚR-III-2-6811/33/04	1
u-1,u-2 u-awaryjne	Solina	484	RZ.ZUZ.3.421.349.2019.IH.	3
u-1	Myczkowce	442/2	RZ.ZUZ.3.421.146.2019.MP	2
	Myczkowce		RŚ.VII.KM.626-50/09	4
	Rybne		OS.6341.6.2014	2
	Berezka	124	OS.II.6224-9/01	1
MEW Solina	Solina		OS-II.7322.61.2010.KM	5
EW Myczkowce	Myczkowce		OS-II.7322.61.2010.KM	3
	Bereźnica Wyżna		OS.6223-13/2004	1
	Bukowiec	352	OS.6223-3/2008	2
dla MEW Myczkowce	Myczkowce		OS-II.7322.61.2010.KM	1
u-1	Bóbrka		OS.II.6223-12/00	1
	Wołkowyja		RZ.ZUZ.3.421.115.2019.IH.	1
u-1,u-2 u-awaryjne	Solina	484	RZ.ZUZ.3.421.349.2019.IH.	3
u-1,u-2 u-awaryjne	Solina	484	RZ.ZUZ.3.421.349.2019.IH.	3
ujęcie pontonowe	Solina	186/2	RZ.RUZ.4210.15.2023.RD	1
u-1	Solina	186	OS-II.7322.142.2012.PC	4

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Projekt Planu uwzględnia lokalizację ujęć wody oraz nie koliduje z zapisami zawartymi w przepisach odrębnych zawierającymi zakazy i nakazy dotyczące stref ochronnych ujęć wody. W każdej strefie planistycznej istnieje możliwość wyznaczenia terenów infrastruktury technicznej o powierzchni do 0,5 ha, w związku z powyższym możliwe jest utrzymanie istniejących ujęć wody wraz ze strefami ochrony bezpośredniej. Ograniczenia związane ze strefami pośrednimi regulowane są przepisami odrębnymi, i nie są możliwe do wprowadzenia do ustaleń planu ogólnego z uwagi na określony zakres planu ogólnego w u.p.z.p.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych – Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok - Lesko) nr 431 – „Zbiornik warstw krośnieńskich (Sanok - Lesko) stanowi porowo-szczelinowy, paleogeński-neogeński zbiornik. Jego warstwa wodonośna jest nieciągła, co jest wynikiem wykształcenia litologicznego utworów czwartorzędowych (gliny) lub ich zdrenowania przez Stradomkę i Tarnawkę, które na większości swojego biegu płyną po wychodniach utworów fliszowych. Powierzchnia proponowanego obszaru ochronnego zbiornika, ograniczona izochroną 25 lat, uszczegółowiona na podstawie zagospodarowania i użytkowania terenu, ostatecznie wynosi 202,4 km². Powierzchnia obszaru ochronnego wyznaczona na podstawie kryteriów hydrogeologicznych wynosi 186,3 km²

Rysunek nr 4 Położenie obszaru objętego opracowaniem względem GZWP

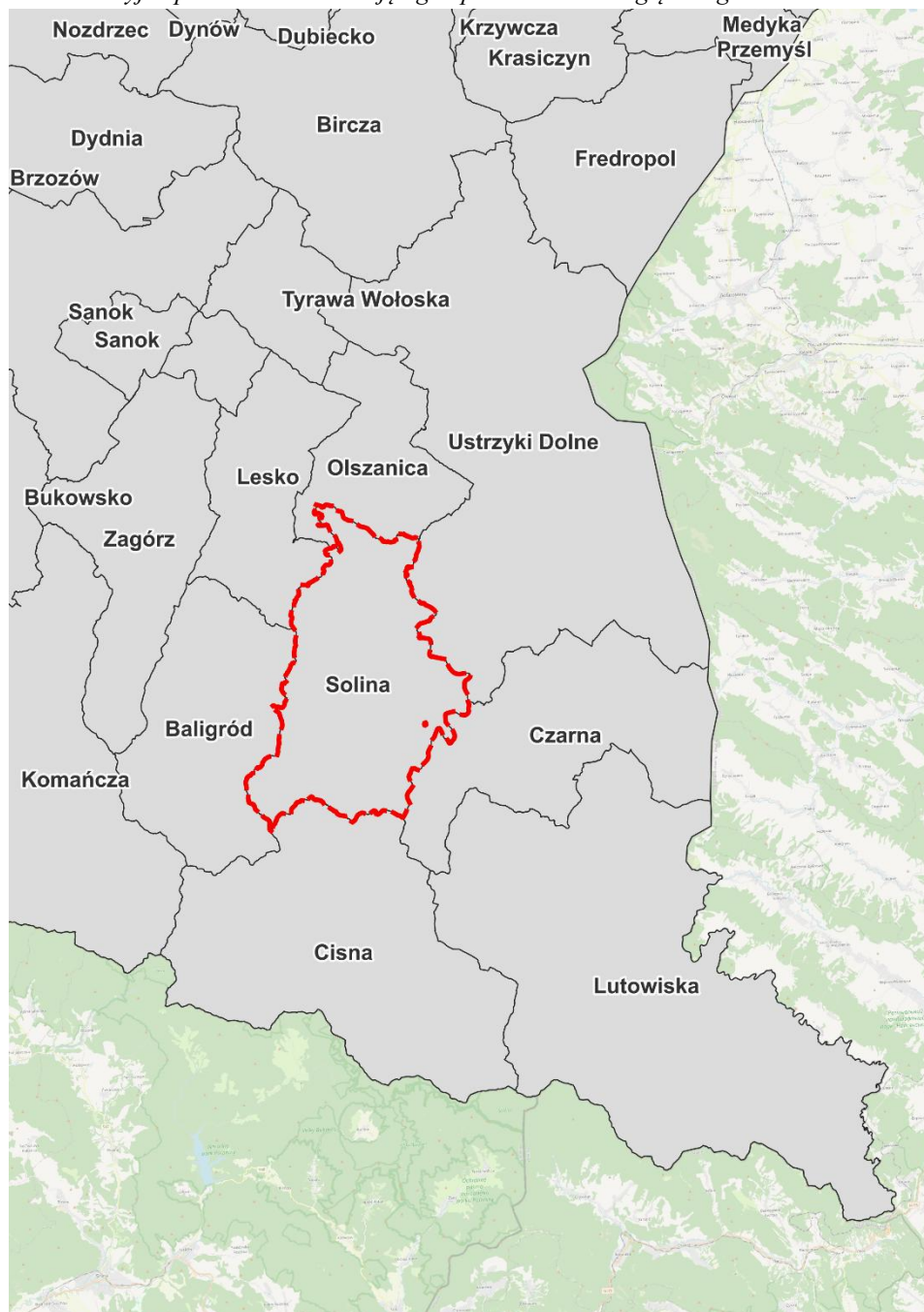
Źródło: psh.gov.pl

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu

Położenie i charakterystyka terenu

Gmina Solina położona jest w powiecie leskim w województwie podkarpackim. Graniczy z następującymi gminami: od północy z gminą Olszanica, od wschodu z gminą Ustrzyki Dolne i Czarna, od południa z gminą Cisna a od zachodu z gminą Baligród i Lesko.

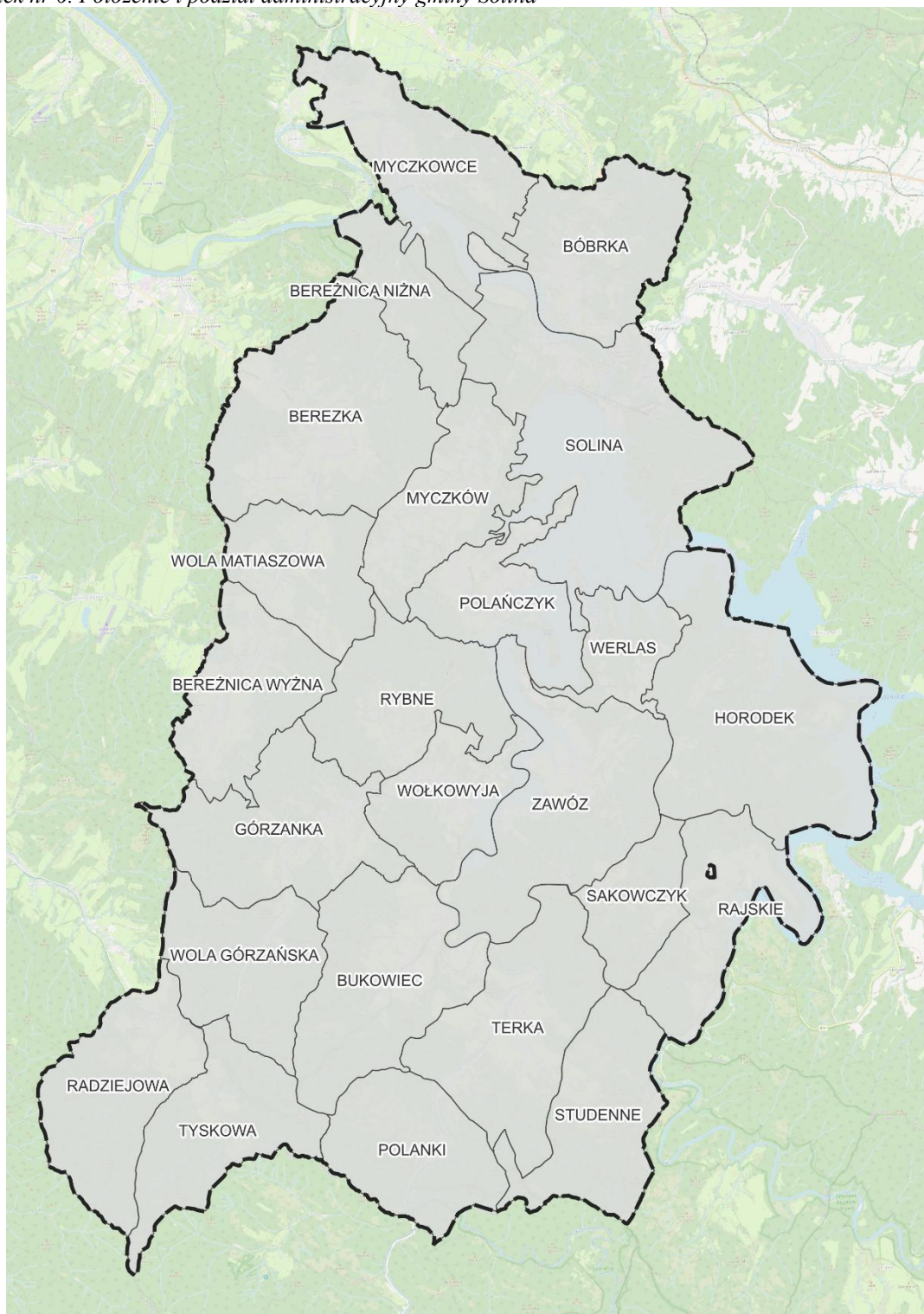
Rysunek nr 5. Orientacyjne położenie terenu objętego opracowaniem względem gmin

Źródło: opracowanie własne

Całkowita powierzchnia Gminy Solina wynosi ok. 185 km². W skład Gminy Solina wchodzi następujące Sołectwa i Jednostki Pomocnicze: Berezka, Bereźnica Wyżna, Bóbrka, Bukowiec, Górzanka, Myczkowce, Myczków, Polańczyk, Rajskie, Rybne, Solina, Terka, Werlas, Wola Matiaszowa, Wołkowyja, Zawóz, Osiedle Panorama w Polańczyku, Osiedle Na Górze w Polańczyku i Osiedle Zdrój w Polańczyku.

Rysunek nr 6. Położenie i podział administracyjny gminy Solina

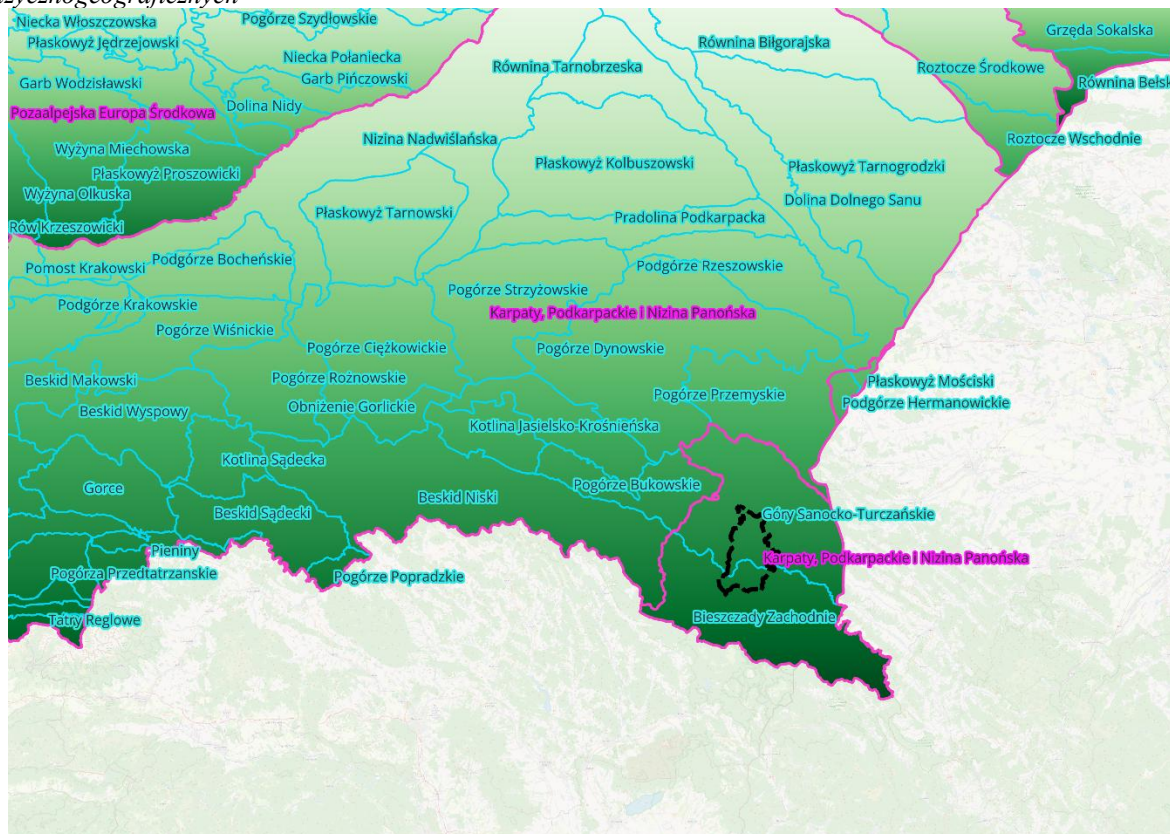

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną opracowaną przez J. Kondrackiego teren objęty opracowaniem położony jest w obrębie Prowincji – Karpaty Wschodnie, Podprowincja – Beskidy Wschodnie, makroregion Beskidy Lesiste (522.1), w skład którego wchodzi dwa mezoregiony (rys. 2):

- Góry Sanocko-Turczańskie (522.11),
- Bieszczady Zachodnie (522.12).

Rysunek nr 7. Orientacyjne położenie terenu objętego projektem Planu względem regionów fizycznogeograficznych

Źródło: opracowanie własne – warstwa geoserwis.gdos.go.pl

Góry Sanocko-Turczańskie – mezoregion o powierzchni około 930 km², położony w brzeżnej części Beskidów Wschodnich między dolinami Sanu i Strzyża. Grzbiety górskie mają regularny, równoległy układ (rusztowy) o przebiegu z północnego zachodu na południowy wschód i wysokości 200-300 m nad dnem dolin. Południową granicą regionu jest San ze zbiornikami wodnymi w Solinie i Myczkowcach, nad którymi dominuje Jawor 741 m n.p.m., Stożek 696 m n.p.m., pasmo Żurków o wysokości od 500 do 761 m n.p.m. (Holica), a następnie podwójne pasmo Gór Słonnych. Grzbiety do wysokości 500 m n.p.m. są porośnięte lasami pogórkowymi (dąb, grab, jodła, lipa), powyżej lasami niższej części regłu dolnego (buk, jodła, świerk). Doliny użytkowane są rolniczo, często jako łąki i pastwiska.

Bieszczady Zachodnie – region o powierzchni 1560 km², położony pomiędzy Przełęczą Łupkowską i doliną Ostawy na zachodzie a źródłami Sanu na granicy z Ukrainą. Zbudowane są z fliszu jednostek śląskiej i dukielskiej, w skład którego wchodzi m.in. odporne na denudację piaskowce, z których zbudowane są równoległe grzbiety górskie (układ rusztowy), rozcięte przełomowymi odcinkami rzek, które tworzą kratowy układ sieci rzecznej. W paśmie ciągnącym się od Baligrodu i doliny Hoczewki (grzbiet Durnej 979 m n.p.m.), odcinki przełomowe tworzy Solinka i Wetlina, natomiast dolina Sanu oddziela pasmo Otrytu, którego kulminacja w tym rejonie (Kiczera) osiąga 820 m n.p.m. i wzrasta w kierunku południowo-

wschodnim do 939 m n.p.m. (Trohaniec). Piętrowość roślinności tworzy regiel dolny od 500 do 1150 m n.p.m., który dzieli się na dwie części dolną z przewagą jodły oraz buka świerka i górną – buczyn z domieszką jawora. Regiel ten przechodzi w piętro halne – połonin. Górna granica lasów przebiega obecnie na wysokości około 1000 m n.p.m.

Geologia

Obszar gminy Solina zlokalizowany jest w całości na terenie płaszczowiny śląskiej. Na obszarze gminy na powierzchni odsłaniają się (poza utworami czwartorzędowymi) jedynie utwory płaszczowiny śląskiej.

Skały fliszowe płaszczowiny śląskiej, które odsłaniają się na terenie gminy Solina są wieku oligocen dolny – miocen dolny. Występują tu wyłącznie warstwy przejściowe, krośnieńskie dolne i krośnieńskie górne. W obrębie warstw krośnieńskich wyróżnić można dwie strefy facjalne: otrycką (południową) i leską (północną). Do otryckiej strefy facjalnej należą (Rys. 1): Piaskowce (typu krośnieńskiego) oraz łupki brunatne i szare – warstwy przejściowe [oligocen dolny] – pojawiają się w strefie bocznego zazębienia warstw menilitowych i krośnieńskich (Koszarski i Żytko, 1961). Reprezentowane są przez piaskowce gruboławicowe oraz łupki brunatne, bezwapniste oraz szare, margliste. Widoczna miąższość wydzielenia wynosi około 50 m.

Łupki margliste oraz piaskowce cienkoławicowe i średnioławicowe (warstwy podotryckie) (ogniwo z Zatwarnicy) – warstwy krośnieńskie dolne [oligocen] - drobnorytmiczny flisz zbudowany z szarych łupków marglistych, często mułowcowych, przeławianych piaskowcami drobnodziarnistymi, cienko- oraz średnioławicowymi. Piaskowce muskowitowe, twarde o spoiwie wapnisto-ilastym, laminacji konwolutnej, rzadziej o uziarnieniu frakcyjnym. Miąższość ławic piaskowców nie przekracza 50 cm. Natomiast miąższość całego ogniwa wynosi około 450 m.

Piaskowce gruboławicowe (piaskowce z Otrytu) – warstwy krośnieńskie dolne [oligocen] – są to piaskowce twarde, kwarcowe, gruboziarniste lub zlepieńcowate, z podrzędnym udziałem okruchów skał metamorficznych. Charakterystyczną cechą jest domieszka czerwonego kwarcu. Miąższość ławic wynosi 1-5 m. Wśród piaskowców gruboławicowych występują niekiedy pakiety drobnorytmicznego fliszu z przewagą łupków, o miąższości zwykle do kilkunastu metrów. Miąższość piaskowców z Otrytu jest zmienna i waha się od 250 do 900 m.

Piaskowce średnioławicowe i cienkoławicowe oraz łupki (warstwy nadotryckie) – warstwy krośnieńskie dolne [oligocen-miocen dolny] – piaskowce oraz łupki są szare, silnie wapniste, mikowe, piaskowce czasami z konwolucjami. Na spągowych powierzchniach ławic występują zwykle hieroglify prądowe.

W profilu warstw nadotryckich występują cienkie wkładki wapieni (wapień z Jasła i wapień z Zagórza) często wykorzystywane jako poziomy korelacyjne. Miąższość tych wydzieleni jest niewielka (0,5 – 1 m). Oba te wydzielenia nie mają istotnego związku z rozwojem osuwisk w gminie Solina.

Surowce mineralne

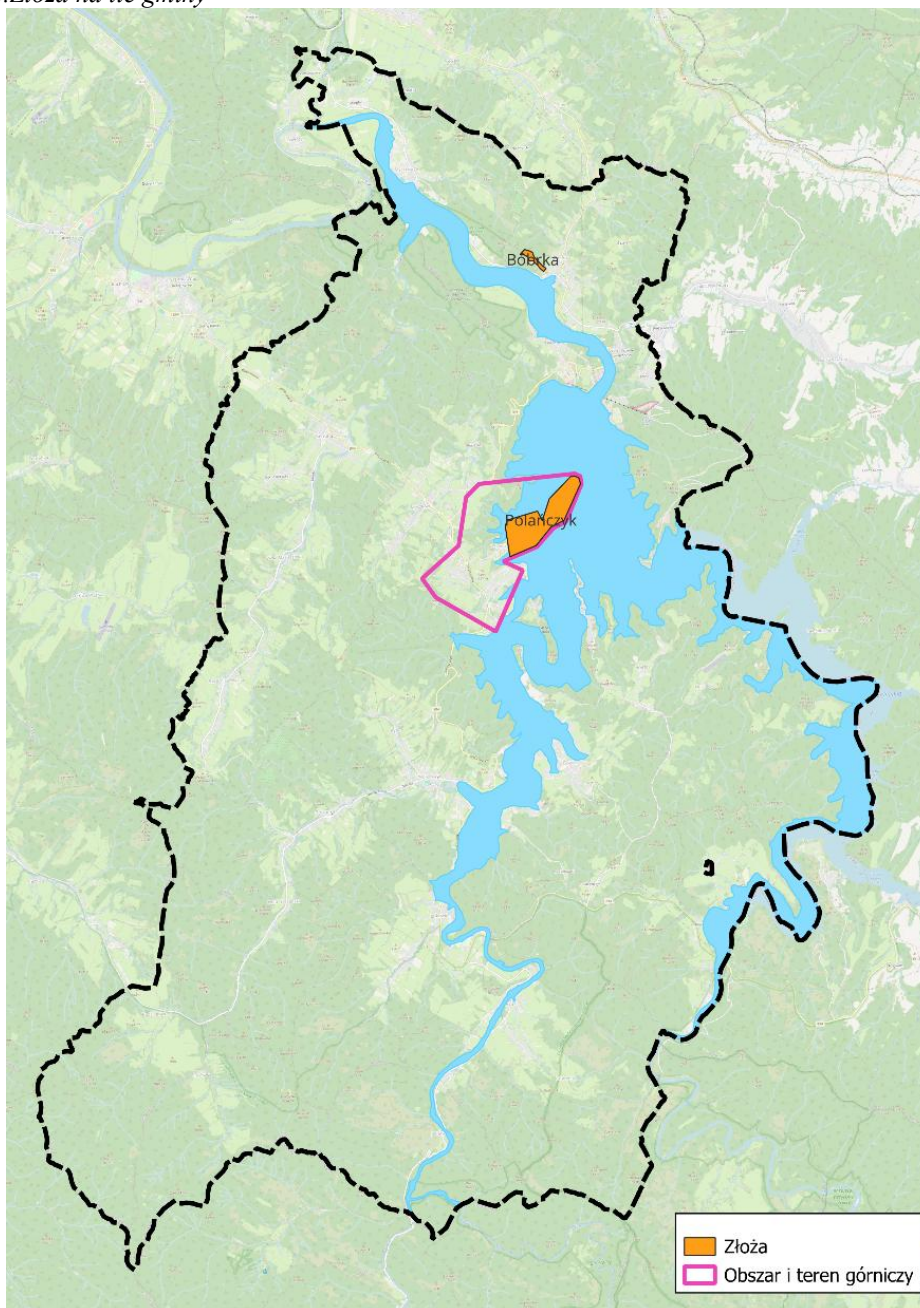
Obszar gminy Solina jest ubogim w występowanie złóż kopalin. Zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce na terenie gminy znajdują się 2 złoża: złożo piaskowców w Bóbrce oraz złożo wód leczniczych w Polańczyku. W miejscowości Rajske znajdowała się również kopalnia ropy naftowej która po około 100 latach funkcjonowania została zamknięta w wyniku wyczerpania zasobów kopalin.

Złożo piaskowców „Bóbrka” o powierzchni 4,3 ha położone jest nad Zbiornikiem Myczkowce i zostało udokumentowane w kategorii B. Ponadto zgodnie z klasyfikacją sozologiczną złóż zostało zaliczone do klasy 4 – złóż powszechnie występujących. Natomiast pod względem ochrony środowiska złożo uznano za bardzo konfliktowe i zaklasyfikowano do

klasy C. Wynika to z faktu bezpośredniego sąsiedztwa form ochrony przyrody, m.in. rezerwatu leśnego „Koziniec”.

Kopalnię stanowią zalegające monoklinalnie pod kątem około 70 stopni piaskowce warstw krośnieńskich dolnych. Ich średnia miąższość wynosi 51,7 m. Występują w nich również przerosty łupkowe o zawartości około 11,4%. Natomiast nadkład złoża stanowią: gleba i rumosz skalny, a ich miąższość wynosi 1,6 m. Tabela 2 przedstawia parametry geologiczno-górnictwa złoża „Bóbrka” i jakościowe kopaliny.

Rysunek nr 8. Złóża na tle gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://pgi.gov.pl>

Osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi

Na obszarze gminy Solina występują różne typy osuwisk, które można klasyfikować według ich aktywności: osuwiska aktywne, aktywne okresowo oraz nieaktywne.

Osuwiska aktywne są w ciągłym ruchu, objawiając się pęknięciami gleby i przemieszczeniem materiału. Osuwiska aktywne okresowo wykazują aktywność jedynie w określonych warunkach, takich jak intensywne opady deszczu czy sezonowe zmiany klimatyczne.

Z kolei osuwiska nieaktywne charakteryzują się stabilnością i brakiem oznak ruchu przez dłuższy czas, choć mogą ponownie stać się aktywne w wyniku zmian w warunkach środowiskowych.

Na terenie gminy Solina w wyniku badań terenowych rozpoznano i udokumentowano 737 osuwisk oraz wyznaczono 29 terenów zagrożonych ruchami masowymi (Tabela 2 i 3). 7 osuwisk położonych jest na granicy gminy Solina i gmin sąsiednich (Olszanica, Baligród, Cisna i Ustrzyki Dolne). Powierzchnia wszystkich rozpoznanych osuwisk wynosi 322,4 ha (3,224 km²) – co stanowi około 1,75% powierzchni gminy. Natomiast łączna powierzchnia wyznaczonych terenów zagrożonych wynosi około 52,2 ha.

Odliczając powierzchnie jaką na terenie gminy zajmują Jezioro Solińskie i Jezioro Myczkowskie oraz 18 terasy w dolinie Sanu, wskaźnik osuwiskowości powierzchniowej dla gminy Solina wzrasta do ok. 2 %.

Zdecydowanie dominują osuwiska bardzo małe (< 0,5 ha) rozpoznane w liczbie 641 (co stanowi 87 % wszystkich osuwisk) i zajmujące powierzchnię 91,1 ha. Osuwisk małych (0,5-1 ha) udokumentowano 48 (około 6,5 % wszystkich osuwisk, o łącznej powierzchni 33,1 ha), natomiast osuwisk średnich (1-5 ha) 34 (około 4,6 % całkowitej liczby osuwisk) o łącznej powierzchni 63,1 ha. Duże osuwiska (5-10 ha) występują rzadko – znaleziono tylko 10 takich form (około 1,4 %) zajmujących łącznie powierzchnię 71,8 ha. Największe osuwiska (> 10 ha) w gminie Solina posiadają wielkość od 12 ha do 19,5 ha. Takich osuwisk udokumentowano jedynie 4 (0,5 % osuwisk). Zajmują łącznie powierzchnię 63,3 ha.

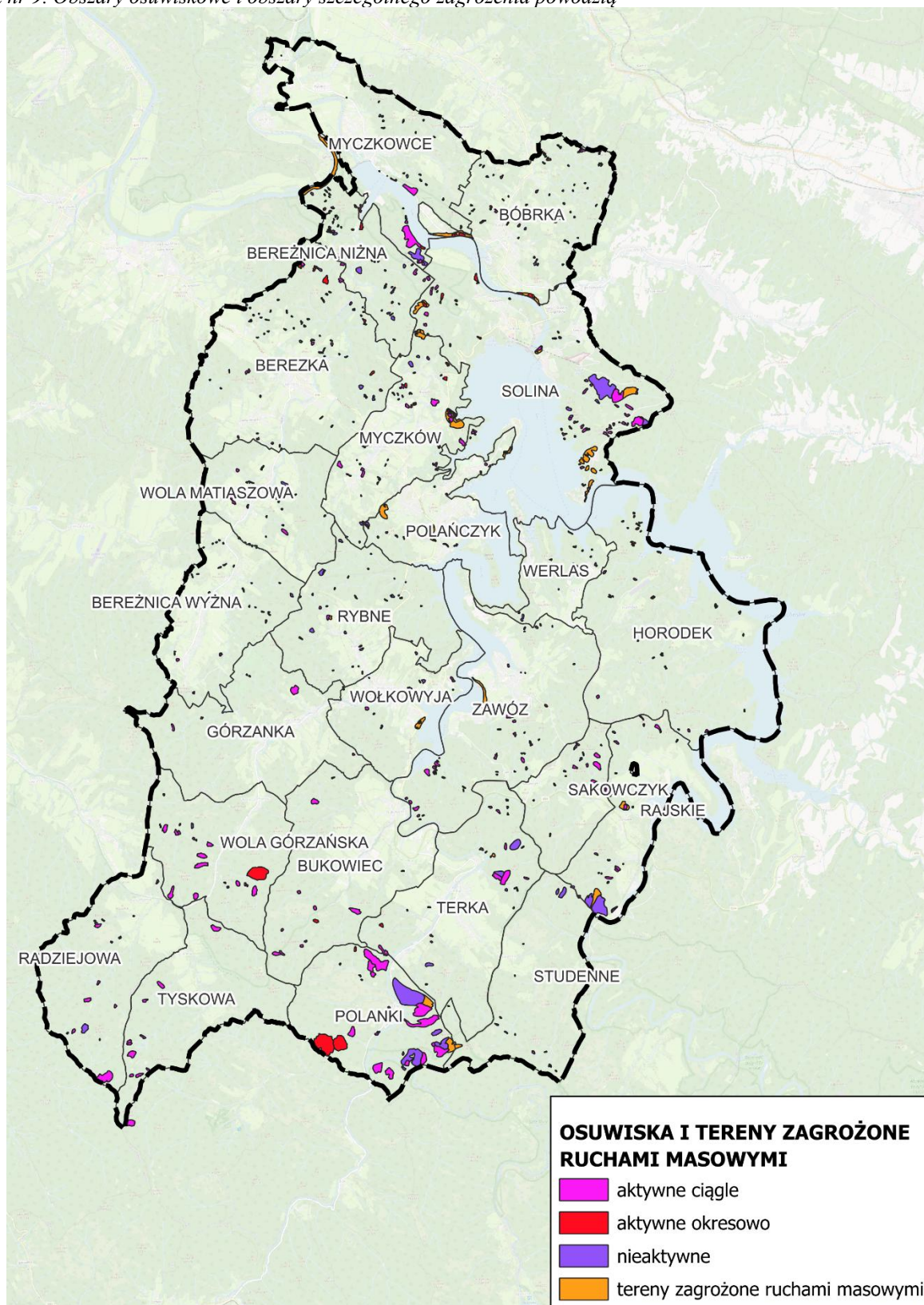
Wiele osuwisk zawartych w rejestrze dla byłego województwa krośnieńskiego – mapa powiatu leskiego (Chowaniec i in., 1975) nie zostało potwierdzonych podczas prac prowadzonych w ramach MOTZ. Nieliczne formy m. in. w rejonie Wołkowyi, Berezki oraz Myczkowiec zostały potwierdzone, ale w wyniku prac ich granice zmieniono.

Znacznie lepsza zgodność z archiwalnym opracowaniem występuje w „obszarach predysponowanych do zaistnienia ruchów masowych”, w obrębie których obecnie wyznaczono wiele form osuwiskowych. Osuwiska aktywne są w ciągłym ruchu, objawiając się pęknięciami gleby i przemieszczeniem materiału.

Osuwiska aktywne okresowo wykazują aktywność jedynie w określonych warunkach, takich jak intensywne opady deszczu czy sezonowe zmiany klimatyczne. Z kolei osuwiska nieaktywne charakteryzują się stabilnością i brakiem oznak ruchu przez dłuższy czas, choć mogą ponownie stać się aktywne w wyniku zmian w warunkach środowiskowych.

Zrozumienie i monitorowanie tych osuwisk są kluczowe dla efektywnego zarządzania ryzykiem oraz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców i infrastruktury w gminie Solina. Poprzez odpowiednie działania prewencyjne można minimalizować potencjalne zagrożenia związane z osuwiskami i chronić lokalne społeczności przed ich negatywnymi skutkami.

Rysunek nr 9. Obszary osuwiskowe i obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SOPO <http://pgi.gov.pl>

Gleba

Na terenie gminy Solina występują gleby, które powstały w wyniku wietrzenia skał osadowych, piaskowców, łupków marglistych i ilastych. W dolinach rzecznych osadzały się utwory aluwialne i deluwialne. Z piaskowców powstały gliny lekkie i średnie, z utworów marglistych, ilastych i łupków wytworzyły się gliny ciężkie, a miejscami ilaste. Ze względu na silne odwapnienia gleby mają odczyn kwaśny lub słabo kwaśny. Przeważnie występują tu gleby: brunatne kwaśne, brunatne właściwe (powstałe z łupków, o różnej zawartości szkieletu i miąższości).

Na stromych zboczach, stokach oraz grzbietach gór występują gleby płytkie, szkieletowe. W dolinach, na łagodnych zboczach oraz w obniżeniach terenu pojawiają się gleby średnio głębokie i głębokie. Dominują tam gleby kompleksu bielcowo-brunatnego górskiego o niskich klasach bonitacyjnych.

Na terenie Gminy Solina dominują gleby brunatne kwaśne, brunatne właściwe i glejowe. W wyższych partiach Gminy znajdują się renkery brunatne i gleby inicjalne, natomiast na wypłaszczonych terenach płaty gleb torfowych oraz mady górskie w obrębie teras rzecznych.

Pokrywa glebowa kształtowana jest przede wszystkim pod wpływem cech podłoża oraz wysokości bezwzględnej i związanej z nią piętrowością klimatyczną i roślinną. Dominują gleby autogeniczne brunatne kwaśne, brunatne właściwe i glejowe. W wyższych partiach stoków i na grzbietach rankery brunatne i gleby inicjalne. Na wypłaszczeniach oraz w dnach dolin występują płaty gleb torfowych oraz mady górskie w obrębie teras rzecznych.

Pod względem przynależności gruntów rolnych do poszczególnych klas bonitacyjnych na terenie gminy zdecydowanie przeważają gleby słabe i bardzo słabe.

Zasoby wodne

Teren objęty opracowaniem znajduje się w zlewni rzeki San, prawego dopływu Wisły. Obszar objęty projektem Planu położony jest w odnodze zatokowej Jeziora Solińskiego, którego rzędna poziomu maksymalnego piętrzenia wód wynosi 421,5 m. n.p.m.

Poziom średni wody w Jeziorze Solińskim wynosi ok. 416 m n.p.m. i jest uzależniony od elektrowni wodnej na zaporze w Solinie. Najwyższy poziom piętrzenia na zaporze wynosi 420 m n.p.m.

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300) omawiany teren położony jest w dwóch obszarach jednolitych częściach wód powierzchniowych zbiornikowych (JCWP RWr) Zb. Myczkowce RW200021221559, Zb. Solina RW200023221399 oraz w osiem jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW): Wołkowyjka RW200004221389, San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399, San od zb. Solina do zb. Myczkowce RW200004221559, Hoczewka RW200004221899, San od zb. Myczkowce do Tyrawki RW200008223319, Solinka RW2000042213499, Bereźnica RW2000042215569, Olszanka RW20000422169

Klimat

Teren gminy Solina należy do rozległej dzielnicy klimatycznej nazywanej podkarpacką. W dzielnicy tej przeciętny okres wegetacyjny trwa ok. 206 dni. Liczba dni z pokrywą śnieżną dochodzi do 80 w roku. Natomiast liczba dni z przymrozkami mieści się w granicach 100 - 150 dni. Roczna suma opadów waha się w granicach 600 - 800 mm. Maksymalna liczba dni pogodnych dochodzi do 40 w roku. W rejonie tym dominują wiatry południowe i zachodnie. Często w zimie są wiatry typu fenowego wiejące z kierunków południowych. Wiatry te niosą cieplejsze powietrze powodujące gwałtowne ocieplenie i topnienie śniegów.

Tereny gminy posiadają urozmaiconą rzeźbę i duże deniwelacje terenu, które warunkują specyficzny rozkład opadów. Występują tu tereny silnie skraplane i tereny pozostające w cieniu opadowym. Zjawisko to nie jest szczegółowo poznane. Niemniej jednak można przyjąć, że większe ilości opadów otrzymują stoki eksponowane do kierunku napływu wilgotnych mas powietrza. W tym przypadku będą to stoki o ekspozycji zachodniej, północno-zachodniej i północnej. Charakterystyczną cechą tej dzielnicy jest również bardzo duża ilość opadów w miesiącach letnich czerwiec - lipiec i minimalna ilość opadów jesienią, szczególnie w październiku

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu klimatu górskiego i podgórskiego. Klimat ten charakteryzuje się zmiennymi warunkami atmosferycznymi, dużym nasłonecznieniem, wahaniami temperatury związanej z różnicą wysokości, silnymi i częstymi wiatrami oraz częstymi zachmurzeniami. Zimy przeważnie są mroźne i surowe, wiosna odznacza się zmiennymi warunkami klimatycznymi. Lato charakteryzuje się wysokimi temperaturami, jesień jest długa i ciepła.

Gmina Solina położona jest w strefie wpływu klimatu przejściowego oraz klimatu kontynentalnego. Kształtowany on jest pod wpływem mas powietrza polarno-morskiego napływającego z zachodu i północnego zachodu oraz polarno-kontynentalnego ze wschodu.

Według podziału Polski na regiony klimatyczne, opracowanego przez W. Okołowicza, w/w teren leży w obrębie tzw. Regionu Karpackiego, w jego wschodniej części, charakteryzującej się cechami klimatu kontynentalnego: dużymi dobowymi amplitudami temperatury powietrza, późną i krótką wiosną, długim latem oraz długą i mroźną zimą. Dodatkowo w obszarze górskim obserwujemy spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości

Średnia roczna temperatura w Solinie wynosiła 7,1°C i jest charakterystyczna dla umiarkowanie ciepłego piętra klimatycznego Bieszczadów Zachodnich. Duży wpływ na warunki termiczne panujące na obszarze gminy wywiera Jezioro Solińskie, którego oddziaływanie jest odczuwalne przede wszystkim jesienią.

Położenie nad Zalewem Solińskim powoduje powstanie specyficznego mikroklimatu. Zbiornik wodny magazynuje ciepło w okresie letnim, co wpływa na podnoszenie średniej temperatury w okresie zimowym. Z tego też powodu zimy są tu łagodne, a warunki bioklimatyczne korzystne. Teren wokół Zalewu Solińskiego zyskuje wyższą średnią wieloletnią temperaturę powietrza, niższe średnie wartości maksymalnych temperatur oraz wyższe średnie wartości minimalnych temperatur powietrza, złagodzenie dobowych i rocznych amplitud temperatury, skrócenie termicznych pór roku: przedzimia, zimy, przedwiośnia, wiosny, a wydłużenie pozostałych, wzrost przeciętnej sumy opadów rocznych oraz wzrost wilgotności powietrza. Negatywnymi cechami wynikającymi z warunków bioklimatycznych będzie występowanie inwersji termicznych, zwłaszcza w okresie jesiennozimowym, częste i dłuższe zaleganie mgieł, pojawiające się zjawiska wiatrów fenowych.

Jakość powietrza

Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza mogą być zarówno naturalne procesy zachodzące na ziemi, jak również działalność człowieka. Decydujący wpływ na jakość powietrza na terenach zurbanizowanych mają emisje z pojazdów samochodowych oraz indywidualnych, komunalnych i przemysłowych źródeł stacjonarnych

Z oceny jakości powietrza atmosferycznego przedstawionej w dokumencie „Stan środowiska województwa podkarpackiego. Raport 2023” wynika, że dotrzymano na całym obszarze województwa podkarpackiego poziomów dopuszczalnych określonych dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}. Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat rok 2023 był drugim z kolei, w którym na obszarze całego województwa podkarpackiego dotzymane zostały poziomy dopuszczalne określone dla tych zanieczyszczeń. W zakresie benzo(a)pirenu w pyłe

zawieszonym PM10 również w 2023 roku utrzymał się pozytywny trend obniżania się jego stężeń w regionie. Drugi rok z kolei średnioroczny poziom docelowy B(a)P w pyłe zawieszonym PM10 dotrzymany został w strefie miasto Rzeszów. W strefie podkarpackiej do czterech podkarpackich miast (Mielec, Krosno, Sanok, Stalowa Wola), na terenie których średnioroczny poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 został dotrzymany w 2022 roku, w roku 2023 dołączyły kolejne: Jarosław, Jasło, Przemyśl i Tarnobrzeg. W stosunku do roku 2022 obszar przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu w województwie podkarpackim zmniejszył się o 93,3%. We obu strefach województwa podkarpackiego, podobnie jak w latach wcześniejszych przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu określony pod kątem ochrony zdrowia, a w strefie podkarpackiej dodatkowo przekroczony został poziom celu długoterminowego określony w celu ochrony roślin. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu spowodowane było przede wszystkim warunkami meteorologicznymi sprzyjającymi tworzeniu się ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery oraz napływem spoza granic województwa mas powietrza zanieczyszczonych ozonem. Poprawa jakości powietrza w roku 2023 jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza oraz bardzo korzystnych warunków meteorologicznych. Ciepłejsze, w porównaniu do wielolecia, miesiące zimowe skutkowały mniejszymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza z indywidualnych źródeł grzewczych. Poprawie jakości powietrza sprzyjało również wystąpienie w okresie zimowym opadów przewyższających normy wieloletnie.

Drogi te stanowią główne połączenia komunikacyjne wewnętrzne i zewnętrzne gminy Solina. Uzupełniają je drogi gminne obsługujące lokalne miejscowości.

W zakresie ochrony powietrza dla województwa podkarpackiego przyjęta została także uchwała nr LII/869/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa podkarpackiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała „antysmogowa” ma na celu zapobieganie negatywnemu oddziaływaniu na środowisko lub zabytki instalacji, w których następuje spalanie paliw. Kalendarium wdrażania nowych zasad na terenie województwa obejmuje od 2018 r. zakaz spalania węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem, mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem, paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 5 mm wynosi więcej niż 12% oraz biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%. Dodatkowo w uchwale wskazano terminy wymiany kotłów i pieców niezgodnych z uchwałą, bezklasowych oraz niespełniających docelowych wymogów uchwały. Do lokalnych czynników powodujących zanieczyszczenie powietrza, zlokalizowanych najbliższej analizowanego terenu, zaliczyć należy przede wszystkim spalanie paliw dla celów grzewczych oraz ruch komunikacyjny.

Realizacja ustaleń projektu Planu może przyczynić się do nieznacznego zwiększenia zanieczyszczenia powietrza zwłaszcza w trakcie realizacji ustaleń projektu Planu.

Klimat akustyczny

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony przed hałasem normy akustyczne, w zależności od przeznaczenia terenu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 826). Klimat akustyczny kształtowany jest tu w wyniku oddziaływania komunikacji drogowej, tj. ruchu samochodów poruszających się po drogach.

Podstawowy układ drogowy gminy Solina, stanowią: . drogi wojewódzkie: 894 Hoczew – Czarna i 895 Uherce Mineralne – Myczków; oraz drogi powiatowe: nr 2278R Berezka – Górzanka, nr 2279R Baligród – Wołkowyja, nr 2280R Rybne – Wołkowyja, nr 2281R Sakowczyk – Zawóz, nr 2282R Sakowczyk – Werlas, nr 2283R Bukowiec – Dołżyca, nr 2284R

Rajskie – Zatwarnica, nr 2272R Uherce Mineralne – Bóbrka, nr 2273R Bóbrka – Łobozew, nr 2271R Podkamionka – Średnia Wieś

Drogi wojewódzka oraz drogi powiatowe stanowią główne powiązania wewnętrzne i zewnętrzne gminy Solina. Uzupełnieniem podstawowego układu drogowego są drogi kategorii gminnej, które obsługują wszystkie miejscowości na terenie gminy. Drogi te stanowią główne połączenia komunikacyjne wewnętrzne i zewnętrzne gminy Solina. Uzupełniają je drogi gminne obsługujące lokalne miejscowości. Stopień oddziaływania hałasu zależy przede wszystkim od natężenia ruchu pojazdów, udziału transportu ciężkiego, rodzaju nawierzchni dróg, stanu technicznego pojazdów oraz organizacji ruchu drogowego.

Największy wpływ na klimat akustyczny wywierają drogi. Wynika to z wysokiego natężenia ruchu głównie na drogach krajowych i wojewódzkich oraz dużego udziału pojazdów ciężarowych w strumieniu transportowym. Drogi powiatowe i gminne, mimo że również generują hałas, mają mniejsze znaczenie akustyczne z uwagi na zdecydowanie niższy poziom natężenia ruchu i ograniczony zasięg oddziaływania.

Liczba mieszkańców narażonych na hałas komunikacyjny, szczególnie w godzinach nocnych, ma istotne znaczenie z punktu widzenia ochrony zdrowia i komfortu życia. Nadmierna ekspozycja na hałas może prowadzić do zaburzeń snu, stresu, a także negatywnie wpływać na układ sercowo-naczyniowy mieszkańców. Problem ten wymaga uwzględnienia w planowaniu przestrzennym oraz wdrażania działań minimalizujących wpływ hałasu na życie mieszkańców.

W kwietniu 2024 r. przyjęto „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa podkarpackiego na lata 2024-2028”, którego celem jest dążenie do poprawy warunków życia mieszkańców województwa podkarpackiego, w szczególności poprzez minimalizację narażenia na hałas, a tym samym minimalizację liczby osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu czy to w postaci znacznej uciążliwości, zaburzeń snu, czy chorobą niedokrwienną serca. W Programie podano informacje charakteryzujące obecny stan zagrożenia hałasem ludności na terenach dla których opracowano harmonogram działań naprawczych oraz oszacowano zmniejszenie liczby ludności dotkniętej znaczną uciążliwością, zaburzeniami snu oraz chorobą niedokrwienną serca w związku z realizacją planowanych działań.

Analiza i ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Planu

Plan ogólny, jako nowa forma dokumentu planistycznego, zastąpi obowiązujące dotychczas studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Będzie to akt prawa miejscowego, co oznacza, że jego ustalenia będą prawnie wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Podkreśla to jego istotną rolę w prowadzeniu polityki przestrzennej gminy.

Ustawodawca wyznaczył termin uchwalenia planów ogólnych do 30 czerwca 2026 roku. Po tym dniu dotychczasowe studia utracą moc prawną. Brak przyjęcia planu ogólnego w wyznaczonym czasie uniemożliwi prowadzenie dalszych prac planistycznych w gminie, w tym tworzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Choć nieuchwalenie planu ogólnego nie oznacza unieważnienia dotychczasowego zagospodarowania przestrzennego, może prowadzić do problemów z ładem przestrzennym, zahamowania rozwoju oraz niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy. W efekcie może to utrudnić realizację kluczowych celów rozwojowych gminy, wpłynąć negatywnie na możliwości inwestycyjne oraz osłabić ochronę środowiska i spójność przestrzenną.

4. Waloryzacja przyrodnicza terenu objętego projektem Planu

Zgodnie z Art. 6.1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* formami ochrony przyrody występującymi na terenie gminy Solina są:

- rezerваты przyrody
 - Nad Jeziorem Myczkowieckim,
 - Koziniec,
 - Bobry w Uhercach,
 - Przełom Sanu pod Grodziskiem,
 - Sine Wiry,
- parki krajobrazowe:
 - Park Krajobrazowy Doliny Sanu,
 - Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy,
- Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu
- Natura 2000
 - PLC180001 Bieszczady,
 - PLH180021 Dorzecze Górnego Sanu,
 - PLH180013 Ostoja Góry Słonne,
- pomniki przyrody (2 – przyrody ożywionej, 2 – przyrody nieożywionej),
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Łącznie ww. obszary prawnie chronione zajmują powierzchnię 18 425 ha, tj. 100% ogólnej powierzchni gminy. Dodatkowo gmina w całości położona jest w otulinie Bieszczadzkiego Parku Narodowego, którą stanowią Parki Krajobrazowe i Obszar Chronionego Krajobrazu.

Rezerваты przyrody

Rezerваты przyrody występujące na terenie gminy stanowią najwyższą formę prawnej ochrony przyrody. Ustanawiane są w celu zachowania w stanie naturalnym lub mało zmienionym ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, zwierząt, grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Aktualnie na terenie gminy znajduje się pięć rezerwatów przyrody.

Nad Jeziorem Myczkowieckim – o powierzchni 164,17 ha, położony na terenie sołectwa Brzeźnica Niżna, Myczkowce, Solina (Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 sierpnia 2003 r., Dz. Urz. nr 90, poz. 1538). Rezerwat typu florystycznego powstał dla zachowania do celów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych grzbietu górskiego Bardo nad Jeziorem Myczkowieckim i porastających go lasów z licznymi stanowiskami roślin chronionych i rzadkich w runie.

Koziniec – o powierzchni 28,68 ha, położony na terenie sołectwa Myczkowce (Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 19 kwietnia 2004 r., Dz. Urz. nr 42, poz. 445). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych, przyrodniczych i krajobrazowych fragmentu zalesionego zbocza góry Koziniec z licznymi odsłonięciami skalnymi oraz stanowiskami rzadkich gatunków roślin i zbiorowisk kserotermicznych.

Przełom Sanu pod Grodziskiem (ozn. na mapie nr 3) – o powierzchni 100,24 ha, położony częściowo na terenie sołectwa Brzeźnica Niżna, a także w gminie Olszanica i Lesko (Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 sierpnia 2003 r., Dz. Urz. nr 90, poz.

1539). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych części doliny rzeki San wraz ze wzgórzem Grodzisko i porastających go lasów z licznymi gatunkami roślin chronionych i rzadkich w runie.

Bobry w Uhercach (ozn. na mapie nr 4) – o powierzchni 27,12 ha, w tym 12,52 ha na terenie sołectwa Myczkowce i 14,60 ha w gminie Olszanica (Zarządzenie MOŚZNiL z dnia 12 września 1994 r., Monitor Polski nr 51, poz. 432). Rezerwat typu faunistyczno-geograficznego powstał dla zachowania do celów naukowych i dydaktycznych w stanie niezmiennym siedliska zajmowanego przez bobra europejskiego.

Sine Wiry (ozn. na mapie nr 5) – o powierzchni 450,49 ha, położony częściowo na terenie sołectwa oraz w gminie Cisna (Zarządzenie MOŚiZN z dnia 29 grudnia 1987 r. Monitor Polski nr 5, poz. 47). W skład rezerwatu wchodzi:

- 8,5 km odcinek rzeki Wetlina od miejscowości Łuh do ujścia rzeki Solinki o powierzchni 23,65 ha,
- 0,6 km odcinek rzeki Solinki przy ujściu do Wetliny o powierzchni 1,74 ha,
- obszar lasu o powierzchni 93,91 ha w Leśnictwie Jabłonka i 331,19 ha w Leśnictwie Zawój.

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych oraz krajobrazowych przełomowego odcinka rzeki Wetliny z korytem bogatym w liczne formy skalne w postaci progów, płyt ześlizgowych, osuwiska Połoma, jeziora zaporowego oraz otaczających rzekę zespołów leśnych z fragmentami starodrzewów jodłowo-bukowych. Flora rezerwatu jest bardzo bogata, występuje tu 350 gatunków roślin naczyniowych, w tym 28 gatunków chronionych – 21 objętych ochroną ścisłą, a 7 częściową. 44

Parki krajobrazowe

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody* parki krajobrazowe obejmują obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju (Art. 16.1). Utworzenie parku krajobrazowego następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, w której określone są cele ochrony oraz zakazy zapewniające zachowanie trwałości procesów przyrodniczych dla przyszłych pokoleń. Dla parków krajobrazowych sporządza się plan ochrony, który w drodze uchwały ustanawia sejmik województwa. Zawiera on:

- cele ochrony przyrody oraz przyrodnicze, społeczne i gospodarcze uwarunkowania ich realizacji,
- identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków,
- wskazanie obszarów realizacji działań ochronnych,
- określenie zakresu prac związanych z ochroną przyrody i kształtowaniem krajobrazu,
- wskazanie obszarów udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, amatorskiego połowu ryb i dla innych form gospodarowania oraz określenie sposobów korzystania z tych obszarów.

Na terenie gminy Solina znajdują się dwa parki krajobrazowe: Ciśniańsko-Wetliński i Doliny Sanu, a w jej bezpośrednim sąsiedztwie w północno-wschodniej części gminy PK Gór Słonnych (<http://www.parkikrosno.pl>).

Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy

Powstał na mocy Rozporządzenia Wojewody Krośnieńskiego z dnia 27 marca 1992 r. zmienionego Rozporządzeniem Nr 64/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2005 r. Nr 82, poz. 1389). Powierzchnia jego wynosi 51.013,75 ha, w tym na terenie gminy obejmuje

obszar 3300,0 ha w jej południowo-zachodniej części miejscowości Bukowiec, Polanki, Radziejowa, Terka i Tyskowa. Stanowi on od zachodu naturalną otulinę dla Bieszczadzkiego Parku Narodowego wraz z którym wchodzi w skład Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”.

Do głównych walorów przyrodniczych parku należą równoległe pasma górskie przebiegające z NW na SE: piętrowy układ roślinności, w większości naturalny charakter zbiorowisk roślinnych, bogaty skład faunistyczny i florystyczny, występowanie miejsc przenikania się gatunków.

Na obszarze parku występuje około 940 gatunków flory naczyniowej, w tym 170 gatunków górskich, wśród nich 33 alpejskie i 43 subalpejskie. Występują również na tym terenie gatunki kserotermiczne, a roślinność posiada charakter przejściowy i niejednorodny.

Wśród ciekawych i rzadkich roślin występujących w parku na uwagę zasługują storczyki, jęczmierz zwyczajny, goździk kosmaty, naparstnica wielokwiatowa, lilia złotogłów i goryczka orzęsiona.

Zdecydowanie dominuje górski las bukowy z domieszką jodły, świerka lub jawora. Najczęściej występują buczyny w podzespole typowym z żywcem gruczołowatym i żywokostem sercowatym. Wilgotne zagłębienia na stokach oraz tereny źródliskowe zajmują drzewostany jaworowo-bukowe z miesięcznicą trwałą, natomiast w siedliskach suchych występują buczyny z kostrzewą górską.

Do najważniejszych osobiowości faunistycznych tego terenu należy występowanie licznych przedstawicieli rzadkich gatunków puszczańskich na czele z niedźwiedziem brunatnym, żubrem, wilkiem i rysi. Obszar parku to również miejsce bytowania wielu rzadkich gatunków ptaków drapieżnych (m.in. orla przedniego, gadożera, orlika krzykliwego) i sów (m.in. puchacza i puszczyka uralskiego). Licznie występuje sarna, jeleni karpaccy i kuna leśna. Wśród licznych owadów zwracają szczególną uwagę kolorowe motyle, przede wszystkim paź królowej i paź żeglarz oraz rzadki chrząszcz nadobnica alpejska. Listę zwierząt chronionych uzupełniają liczne gatunki płazów, gadów i ryb. Liczna grupa zwierząt związana jest z obszarami o różnym stopniu antropopresji tj. osiedlami wiejskimi, opuszczonymi zabudowaniami (np. nietoperze, kuna domowa, jaskółki).

Znajdują się tu rezerваты, chroniące cenne elementy przyrody w tym m.in. „Sine Wiry” – przełomowy odcinek rzeki Wetliny wraz z otaczającym go zespołem leśnym, z fragmentami starodrzewu bukowo-jodłowego. Jest tutaj również 6 florystycznych pomników przyrody (sosny, jesiony, daglezyja i lipa) oraz jeden geologiczny (próg skalny).

W celu ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych Parku opracowany i zatwierdzony został Plan ochrony (Rozporządzenie Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Cieśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2004 r. Nr 70, poz. 766).

Park Krajobrazowy Doliny Sanu

Utworzony został w 1992 r. na mocy Rozporządzenia Wojewody Krośnieńskiego z 27 marca 1992 zmienionego Rozporządzeniem Nr 61/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Doliny Sanu (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2005 r. Nr 82, poz. 1386).

Powierzchnia Parku wynosi 28.718 ha. Stanowi on od północnego wschodu naturalną otulinę Bieszczadzkiego Parku Narodowego i wraz z nim wchodzi w skład Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”.

Do najcenniejszych elementów tego terenu należą: piętrowy układ roślinności, w większości naturalny charakter zbiorowisk roślinnych, bogaty skład flory i fauny, występowanie gatunków fauny puszczańskiej, wysoka koncentracja gatunkowa i

liczebnościowa rzadkich gatunków ptaków i ssaków, silne zróżnicowanie przestrzenne i wysoka różnorodność gatunkowa.

Roślinność charakteryzuje się osobliwym układem piętrowym. Zasadniczo wyróżnia się tu dwa piętra roślinne (pogórze i regiel dolny). Największe powierzchnie leśne zajmuje regłowa, żyzna buczyna karpacka w trzech podzespołach (wilgotnym, typowym i suchym). W dolinie Sanu i dolinach jego większych dopływów często można spotkać zespół nadrzecznej olszyny górskiej, rzadziej bagienną olszynę górską. Tutaj grupuje się większość bieszczadzkich torfowisk. Duże powierzchnie dolin rzecznych porastają zbiorowiska łąkowe, zbocza dolin najczęściej porośnięte są przez zarośla olszy szarej.

Do charakterystycznych roślin tu występujących należą m.in.: brzoza niska, dzwonek okrągłolistny, turzyca bagienna, borówka bagienna, chaber miękkowłosy, bażyna czarna, goryczka wąskolistna, bagno zwyczajne, rdest wężownik.

Bieszczady dzięki swoim warunkom przyrodniczym są jedną z niewielu w Europie ostoi zwierząt puszczańskich. Żyją tu wszystkie duże ssaki drapieżne (m.in. niedźwiedź brunatny, wilk, ryś) i prawie wszystkie krajowe gady, w tym wąż Eskulapa.

Wśród ponad 130 gatunków awifauny występują ptaki rzadkie, drapieżne, dziuplaki i drobne śpiewające. Mają tu swoje żerowiska i miejsca lęgowe m.in. orzeł przedni, orlik krzykliwy, puchacz, puszczyk uralski i bocian czarny. San posiada najbogatszą z polskich rzek karpackich faunę wodną. Zidentyfikowano tu wiele gatunków bogatego świata owadów, pajaków i mięczaków.

Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu (OChK), zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu

Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni 98.959 ha utworzony został w 1998 roku Rozporządzeniem Nr 10 Wojewody Krośnieńskiego z dnia 2 lipca 1998 roku (Dz. Urz. Woj. Krośnieńskiego z 1998 r. Nr 17, poz. 223, z późn. zm.) (ostatnia zmiana: Uchwała Nr LII/1003/10 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 25 października 2010 r. zmieniająca Rozporządzenie Nr 54/05 Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 maja 2005 r. w sprawie Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego Nr 80, poz. 1355, z późn. zm.).

Obszar charakteryzujący się wysokimi walorami krajobrazowymi, bogatą florą i fauną, dużymi kompleksami terenów leśnych z dwoma sztucznymi zbiornikami w Solinie i Myczkowcach i licznymi obiektami kultury materialnej. Znajduje się tu 9 rezerwatów krajobrazowych i faunistycznych, liczne pomniki przyrody w tym 7 przyrody nieożywionej oraz drzewa-pomniki znajdujące się w parkach i ogrodach podworskich. Występują tu ekosystemy, które powinny być objęte ochroną czynną:

- półnaturalne łąki kośne, należące głównie do rzędów *Molinietalia* i *Arrhenatheretalia*,
- półnaturalne pastwiska, należące głównie do rzędów *Molinietalia* i *Arrhenatheretalia*.

■ Sieć Natura 2000

Sieć obszarów Natura 2000 jest wypełnieniem zobowiązań krajów Unii Europejskiej, nałożonych ustaleniami Konwencji z Rio. W oparciu o zalecenia Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej przewiduje się stworzenie systemu obszarów połączonych korytarzami ekologicznymi, tworzących spójną funkcjonalnie sieć ekologiczną. Jej zadaniem

będzie utrzymanie różnorodności biologicznej poprzez ochronę najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, a także najbardziej typowych i nadal jeszcze powszechnych układów przyrodniczych, charakterystycznych dla poszczególnych regionów biogeograficznych.

Sieć składa się z obszarów specjalnej ochrony ptaków (OSO) i specjalnych obszarów ochrony (SOO), wyznaczonych zgodnie z zaleceniami ww. Dyrektyw UE.

Dyrektywa Ptasia, jako podstawę funkcjonowania obszarów specjalnej ochrony ptaków, ma na celu ochronę i m.in. regulowanie liczebności gatunków ptaków rzadkich i zagrożonych wyginięciem wskutek zmian zachodzących w ich siedliskach.

Zarządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w *sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.) wyznaczonych zostało w Polsce 144 obszarów OSO, w tym PLC180001 Bieszczady (funkcjonujący na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w *sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000*, Dz. U. nr 229, poz. 2313, z późn. zm.) i PLB180003 Góry Słonne położone na terenie gminy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

Poniżej charakterystykę obszarów podano wg Formularza Standardowych Danych.

PLC180001 Bieszczady

Obszar typu C o powierzchni 111.517,5 ha zakwalifikowany jako obszar specjalnej ochrony (OSO) w 2004 r., a zatwierdzony jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, powołany decyzją Komisji Europejskiej 2008/218/WE z dnia 25 stycznia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (Dz. U. UE L 77 z 19.3.2008, s. 106) (rys. 7). W obrębie obszaru znajduje się Bieszczadzki PN, który zajmuje 25,6% powierzchni, 12 rezerwatów w tym Sine Wiry, Parki Krajobrazowe Ciśniańsko-Wetliński i Doliny Sanu, które zajmują 66,8% powierzchni oraz Wschodniobeskidzki OChK, który zajmuje 3,1% powierzchni.

Obszar wchodzi w skład polsko-ukraińsko-słowackiego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” i jest ostoją ptasią o randze europejskiej E77. W Bieszczadach gniazduje ok. 1509 gatunków ptaków, w tym 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 13 z Polskiej Czerwonej Księgi. Są to m.in. bocian czarny, dzierzba czarnoczelna, dzięcioł białogrzbisty, muchołówka białoszyja, orlik krzykliwy, orzeł przedni, puchacz, trzmiełojad, dzięcioł trójpalczasty, dzięcioł zielonosiwy, gadożer, głuszec, orzełek włochaty, puszczyk uralski, sóweczka, włochatka, płochacz hałny, bocian biały i derkacz.

Jedna z najwartościowszych w Europie ostoja fauny puszczańskiej ze wszystkimi wielkimi drapieżnikami (niedźwiedź, wilk, ryś). Występują tu populacje wydry, węża Eskulapa, traszki karpackiej (endemit karpacki) oraz jedna z 5 w Polsce, wolno żyjących populacji żubra. W faunie wodnej Bieszczadów występuje około 700 gatunków zamieszkujących siedliska wodne i 300 gatunków związanych z siedliskami ziemnowodnymi. Wśród nich 24 to endemity karpackie. Bieszczady w granicach Polski posiadają pełny zestaw endemitów północno-wschodniego regionu Karpat i są dla większości z nich, najdalej na zachód wysuniętą częścią arealu. Bogata flora roślin naczyniowych (1100 gatunków) z wieloma rzadkimi i zagrożonymi gatunkami, w tym chronionymi prawnie oraz kilkoma (7) endemitami wschodniokarpackimi. Występuje tu najliczniejsza populacja dzwonka piłkowanego i tocji karpackiej w Polsce. Stwierdzono tu też występowanie rzepika szczeciniastego, choć są to prawdopodobnie stanowiska pochodzenia antropogenicznego. Wyjątkowo bogata bryoflora (ok. 1000 gatunków). Brak aktualnych danych o częstości występowania mchów z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie stwierdzono tu stanowiska 29 gatunków (w tym 5 priorytetowych) z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Występują tu też liczne, dobrze zachowane zbiorowiska roślinne, wśród nich endemiczne. Szczególnie cenne są zbiorowiska leśne (zwłaszcza buczyna karpacka oraz

jaworzyny) oraz unikatowe w Polsce zbiorowiska połoninowe. Łącznie stwierdzono tu występowanie 21 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Obszar ten obejmuje południową część gminy o powierzchni 5107,3 ha.

PLH180021 Dorzecze Górnego Sanu

Obszar typu K o powierzchni 1.578,7 ha, zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE L 33 z 8.2.2009, s. 146). W obrębie obszaru znajduje się część Wschodnio-beskidzkiego OChK, Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” i 3 rezerwaty.

Oś główną stanowi rzeka San od zapory zbiornika Myczkowce do Sanoka oraz dolne odcinki dużych dopływów.

Ostoja „Dorzecze Górnego Sanu” jest miejscem występowania wielu cennych z przyrodniczego punktu widzenia gatunków ryb. Stwierdzono tu ponad 30 gatunków ryb, w tym dziewięć gatunków ryb objętych ochroną gatunkową (rozporz. Min. Środ., 12.10.2011): minóg strumieniowy, kielb Kesslera, kielb białopłetwy, piekielnica, różanka, głowacz białopłetwy, głowacz przegopłetwy, koza, śliz. Z ryb wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występują (lub bardzo prawdopodobne jest występowanie): minóg strumieniowy, kielb białopłetwy, kielb Kesslera, boleń, brzanka, głowacz białopłetwy, różanka, łosoś, koza. Zlewnia Sanu poniżej zapory w Myczkowcach objęta jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych: łososa atlantyckiego, troci wędrownej i certy. Ze względu na swe walory środowiskowe San uznany jest za najważniejsze miejsce tarliskowe anadromicznych ryb wędrownych w karpackiej części dorzecza Wisły. Ponadto Oślawa uważana jest za prawdopodobnie największe tarlisko świnki w karpackich dopływach Wisły. Liczne są tu także stada tarłowe brzany i certy.

Ostoja „Dorzecza Górnego Sanu” jest uzupełnieniem systemu ostoi obejmujących również pozostałe niżej położone odcinki Sanu – „Rzeka San” i „Dolny San”. Dzięki temu San stanie się niezwykle ważnym elementem w ochronie ichtiofauny w Karpatach.

Największym zagrożeniem na całej długości rzeki jest zaśmiecenie, głównie przez opakowania plastikowe. Licznie i często stwierdzone są w zbiorowiskach naturalnych gatunki inwazyjne: niecierpek gruczołowaty (*Impatiens glandulifera*), kolczurka klapowana (*Echinocystis lobata*), rudbekia naga (*Rudbeckia laciniata*), przymiotno białe (*Erigeron annuus*). Bardzo często i licznie spotykany jest słonecznik bulwiasty (*Helianthus tuberosus*) a także nawłóć późna (*Solidago gigantea*).

PLB180003 Góry Słonne

Obszar typu J o powierzchni 55.036,9 ha zaklasyfikowany jako obszar specjalnej ochrony (OSO) w 2007 r., położony w bezpośrednim sąsiedztwie północno-wschodnich granic gminy (rys. 9). W obrębie obszaru znajduje się 9 rezerwatów przyrody oraz część PK Gór Słonnych.

Występuje tu co najmniej 24 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 8 gatunków wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

W okresie lęgowym obszar zasiedla 5 par orła przedniego (ca. 12% populacji krajowej – C6), 40-60 par puszczyka uralskiego (ca. 10% populacji krajowej – C6), około 40 par orlika krzykliwego (powyżej 2% populacji krajowej – C6) oraz co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: bocian czarny, puchacz, muchołówki małej, muchołówki białoszyjej; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu (C7) występują: bocian biały, derkacz, dzięcioł trójpalczasty oraz drozd obrożny (około 0,3% – 1% populacji krajowej).

PLH180013 Ostoja Góry Słonne

Obszar typu K o powierzchni 46.071,5 ha zatwierdzony jako obszar o znaczeniu wspólnotowym (OZW) w 2008 r. (rys. 10). W obrębie obszaru znajduje się PK Gór Słonnych, który zajmuje 92,3% powierzchni oraz Wschodniobeskidzki OChK, 10 rezerwatów przyrody w tym Bobry w Uhercach.

W obszarze stwierdzono występowanie 7 siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 9 gatunków z II jej załącznika, w tym 3 gatunki ssaków, 2 gatunki płazów, 3 gatunki ryb i 1 gatunek bezkręgowca. Obszar ważny dla zachowania m.in. siedliska 9170 (grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne), a także 9130 i 9180. Bogata flora roślin naczyniowych, w tym wiele wschodniokarpaccich gatunków, występujących tu na skraju zasięgu. Ważna ostoja fauny leśnej, w tym dużych drapieżników. Rzeki o naturalnym charakterze są m.in. ostoją gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Obszar ten zajmuje północną część gminy.

W tabeli 19 podano charakterystykę przyrodniczą poszczególnych obszarów Natura 2000 dotyczącą form ochrony siedlisk, gatunków roślin, fauny zgodnie z Załącznikiem II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz innych ważnych gatunków zwierząt.

Na terenie wyznaczonych obszarów Natura 2000 zakres działań ochronnych w zależności od typu obszaru może obejmować:

- ochronę czynną lub odtwarzanie siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, będących przedmiotem ochrony,
- utrzymanie korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000,
- rozmieszczenie obiektów i urządzeń służących celom ochrony obszaru Natura 2000,
- stosunki wodne, w tym gospodarowanie wodami,
- gospodarkę rolną, leśną i rybacką, w tym:
 - a) kierunki kształtowania przestrzeni produkcyjnej,
 - b) wskazanie obszarów, które powinny być zalesione, oraz obszarów wyłączonych z zalesiania,
 - c) wskazanie śródlądowych wód powierzchniowych płynących, w których powinna być zachowana lub odtworzona możliwość wędrówki ryb i innych organizmów wodnych,
- warunki zagospodarowania terenów oraz ich użytkowania, w tym w zależności od potrzeb wskazanie:
 - a) terenów przeznaczonych pod zabudowę,
 - b) lokalizacji infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
 - c) lokalizacji infrastruktury turystycznej i edukacyjnej.

• Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (Art. 40 ustawy o ochronie przyrody).

Ściana skalna nad Sanem – w sołectwie Myczkowce na prawym brzegu Sanu 390 m n.p.m., objęta ochroną w 1970 r. (Prz. PWRN w Rzeszowie Nr R Lop-004/8/70 z dnia 28 sierpnia 1970 r.). Ściana skalna ciągnie się półkoleście nad zakolem rzeki, na długości około 0,5 km, sięgając miejscami do wysokości 20 m. Odsłonięty tu profil utworów reprezentuje warstwy krośnieńskie płaszczowiny śląskiej. Zapadają one stromo (około 70o) ku południowi, a ich rozciągłość (około 115o) jest zbliżona do kierunku przebiegu ściany (około 100o). Dzięki temu układowi wyeksponowane są duże fragmenty kolejnych płaszczowin uławicenia, które – odsłaniając się kulisowo – tworzą charakterystyczne żebra. W części zachodniej ściany widoczne są piaskowce płytowe przekładane łupkami, a w części wschodniej – gruboławicowe

piaskowce. Morfologia ściany jest niezwykle urozmaicona, ukształtowana w wyniku procesów erozji i wietrzenia. Występują tu liczne i dobrze rozwinięte formy wietrzenia jamistego (tafonizacja) i kulistego oraz typowe ślady powierzchniowej eksfoliacji piaskowców [Aleksandrowicz Z., Poprawa D. 2000].

Do międzynarodowych form ochrony występujących na terenie gminy należą:

- – Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”,
- – Ostoje przyrody CORINE,
- – Sieć ekologiczna ECONET-PL.

Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”

Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” (MRB „KW”) objął obszary przygraniczne Polski, Słowacji, a później również Ukrainy. W Polsce w jego skład weszły: Bieszczadzki Park Narodowy, Park Krajobrazowy Doliny Sanu i Park Krajobrazowy Ciśniańsko-Wetliński, a po stronie słowackiej Chroniony Krajobrazowy Obszar „Wschodnie Karpaty”, a w 1997 roku utworzony w granicach rezerwatu biosfery Park Narodowy „Połoniny”.

Po stronie ukraińskiej rezerwat „Służica”, który był jednym z pięciu terenów chronionych wchodzących w skład „Zapowiednika – Karpaty Wschodnie”. „Zapowiednik” ten w 1992 r. uzyskał status rezerwatu biosfery. Park Krajobrazowy „Stużica” przekształcony został w Użański Park Narodowy oraz nowo utworzony Nadsański Park Krajobrazowy. Obecnie MRB „KW” składa się z sześciu jednostek ochronnych przylegających do siebie w strefie przygranicznej na terytoriach trzech państw Polski, Słowacji i Ukrainy.

Zgodnie z wymogami programu UNESCO „Człowiek i Biosfera”, Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, posiada trzy strefy:

– Strefa wewnętrzna – zajmuje ok. 13% powierzchni całego MRB „KW”. Pokrywa się ona z obszarami ochrony ścisłej w BdPN (70% powierzchni Parku) i kilkoma rezerwatami po stronie słowackiej. Jej najważniejszą funkcją jest ochrona naturalnych zasobów i procesów przyrodniczych. W granicach MRB „KW” ekosystemy naturalne o najwyższych walorach, spełniające kryteria strefy wewnętrznej, występują przede wszystkim w Bieszczadzkim Parku Narodowym.

- – Strefa buforowa służy realizacji różnych form ochrony aktywnej, jak np. ochrona ekosystemów półnaturalnych, przebudowa sztucznych drzewostanów w celu ich unaturalnienia itp. Strefa ta zajmuje ok. 16% MRB „KW”. Po stronie polskiej pokrywa się z obszarem objętym ochroną częściową w BdPN (30% Parku).
- – Strefa przejściowa zajmuje ok. 70% powierzchni MRB „KW”. Jest to obszar o dużych walorach przyrodniczych, gdzie dopuszcza się ekstensywne gospodarowanie człowieka, oparte na zasadach zrównoważonego rozwoju. Strefa przejściowa po polskiej stronie odpowiada parkom krajobrazowym, co stwarza potencjalne możliwości kreowania ekorozwoju. Działalność człowieka w strefie przejściowej w żadnym wypadku nie powinna degradować przyrody tej strefy, a tym bardziej nie powinna negatywnie wpływać na strefę wewnętrzną i buforową.

Ostoje przyrody CORINE

Bogactwo i wartość przyrodniczą środowiska tego obszaru potwierdza wyznaczona w programie CORINE biotopes sieć ostoj przyrody o znaczeniu europejskim. Na terenie gminy i jej najbliższym otoczeniu znajduje się 7 ostoj, w tym trzy z nich mają charakter ostoj

kompleksowej, w skład których wchodzi cztery ostoje cząstkowe oznaczone dodatkowo literą (tab. 18).

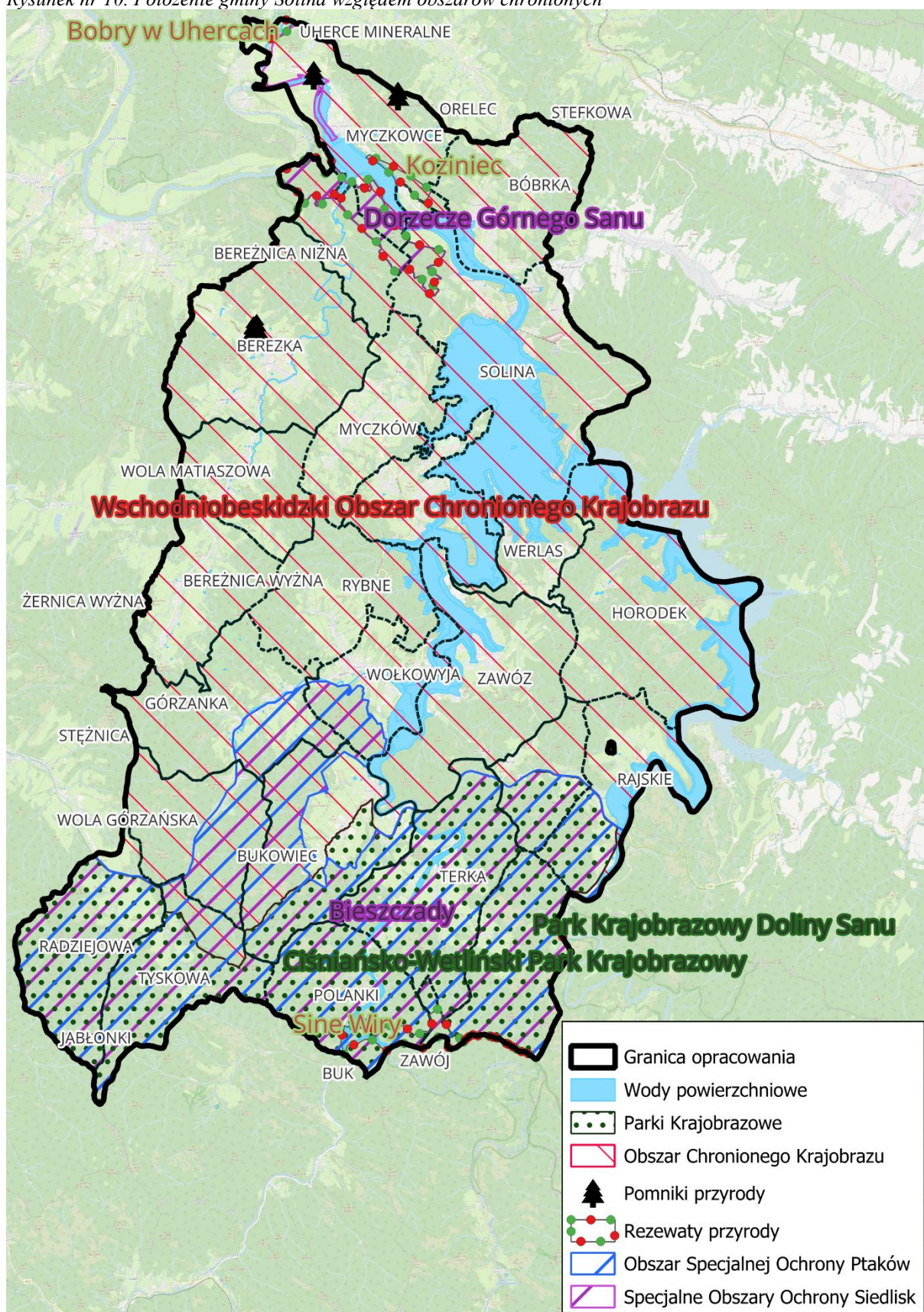
Program ten, którego celem jest wyznaczenie i gromadzenie danych o ostojach przyrodniczych ma również za zadanie stworzenie metod standaryzacji i integracji danych przyrodniczych, banku oraz systemu informacji. Realizację programu rozpoczęto w 1985 r., a Polska przystąpiła do niego w latach 90. XX w.

Wyróżniane w tym programie ostoje przyrodnicze to najcenniejsze biotypy, stanowiące element europejskiego dziedzictwa przyrodniczego.

Program ten stał się podstawą merytoryczną do wyznaczania sieci strategicznych terenów Natura 2000 a także identyfikacji korytarzy ekologicznych.

System ochrony przyrody zgodnie z Art. 6.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody na terenie gminy tworzą rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszar chronionego krajobrazu, Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Rysunek nr 10. Położenie gminy Solina względem obszarów chronionych

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”

Powołany przez UNESCO w 1992 roku Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” (MRB „KW”) objął obszary przygraniczne Polski, Słowacji, a później również Ukrainy. W Polsce w jego skład weszły: Bieszczadzki Park Narodowy, Park Krajobrazowy Doliny Sanu i Park Krajobrazowy Ciśniańsko-Wetliński, a po stronie słowackiej Chroniony Krajobrazowy Obszar „Wschodnie Karpaty”, a w 1997 roku utworzony w granicach rezerwatu biosfery Park Narodowy „Połoniny”.

Po stronie ukraińskiej rezerwat „Służica”, który był jednym z pięciu terenów chronionych wchodzących w skład „Zapowiednika – Karpaty Wschodnie”. „Zapowiednik” ten w 1992 r. uzyskał status rezerwatu biosfery. Park Krajobrazowy „Stużica” przekształcony został w Użański Park Narodowy oraz nowo utworzony Nadsański Park Krajobrazowy. Obecnie MRB „KW” składa się z sześciu jednostek ochronnych przylegających do siebie w strefie przygranicznej na terytoriach trzech państw Polski, Słowacji i Ukrainy.

Zgodnie z wymogami programu UNESCO „Człowiek i Biosfera”, Międzynarodowy Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie”, posiada trzy strefy:

– Strefa wewnętrzna – zajmuje ok. 13% powierzchni całego MRB „KW”. Pokrywa się ona z obszarami ochrony ścisłej w BdPN (70% powierzchni Parku) i kilkoma rezerwatami po stronie słowackiej. Jej najważniejszą funkcją jest ochrona naturalnych zasobów i procesów przyrodniczych. W granicach MRB „KW” ekosystemy naturalne o najwyższych walorach, spełniające kryteria strefy wewnętrznej, występują przede wszystkim w Bieszczadzkim Parku Narodowym.

- Strefa buforowa służy realizacji różnych form ochrony aktywnej, jak np. ochrona ekosystemów półnaturalnych, przebudowa sztucznych drzewostanów w celu ich unaturalnienia itp. Strefa ta zajmuje ok. 16% MRB „KW”. Po stronie polskiej pokrywa się z obszarem objętym ochroną częściową w BdPN (30% Parku).
- Strefa przejściowa zajmuje ok. 70% powierzchni MRB „KW”. Jest to obszar o dużych walorach przyrodniczych, gdzie dopuszcza się ekstensywne gospodarowanie człowieka, oparte na zasadach zrównoważonego rozwoju. Strefa przejściowa po polskiej stronie odpowiada parkom krajobrazowym, co stwarza potencjalne możliwości kreowania ekorozwoju. Działalność człowieka w strefie przejściowej w żadnym wypadku nie powinna degradować przyrody tej strefy, a tym bardziej nie powinna negatywnie wpływać na strefę wewnętrzną i buforową.

Ostoje przyrody CORINE

Bogactwo i wartość przyrodniczą środowiska tego obszaru potwierdza wyznaczona w programie CORINE biotopes sieć ostoł przyrody o znaczeniu europejskim. Na terenie gminy i jej najbliższym otoczeniu znajduje się 7 ostoł, w tym trzy z nich mają charakter ostoł kompleksowej, w skład których wchodzi cztery ostoje cząstkowe oznaczone dodatkowo literą (tab. 18).

Program ten, którego celem jest wyznaczenie i gromadzenie danych o ostojach przyrodniczych ma również za zadanie stworzenie metod standaryzacji i integracji danych przyrodniczych, banku oraz systemu informacji. Realizację programu rozpoczęto w 1985 r., a Polska przystąpiła do niego w latach 90. XX w.

Wyróżniane w tym programie ostoje przyrodnicze to najcenniejsze biotypy, stanowiące element europejskiego dziedzictwa przyrodniczego.

Program ten stał się podstawą merytoryczną do wyznaczania sieci strategicznych terenów Natura 2000 a także identyfikacji korytarzy ekologicznych.

System ochrony przyrody zgodnie z Art. 6.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody na terenie gminy tworzą rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszar chronionego krajobrazu, Natura 2000, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Sieć ekologiczna ECONET-PL

Polska część Europejskiej Sieci Ekologicznej ECONET-PL obejmuje tereny o najwyższych walorach przyrodniczych, tworzących wyodrębnione obszary węzłowe o znaczeniu międzynarodowym (M) lub krajowym (K), połączone między sobą korytarzami ekologicznymi również o znaczeniu międzynarodowym lub krajowym [Liro 1995, 1998].

W tej strukturze ekologicznej prawie cała powierzchnia gminy leży w granicach rozległego Bieszczadzkiego korytarza ekologicznego – 38 m o znaczeniu międzynarodowym, którego osią jest rzeka San. San jest bardzo ważnym korytarzem integrującym poszczególne elementy przyrodnicze tego regionu (ostoje ptaków, ostoje przyrody itp.) umożliwiając wielokierunkową migrację gatunków.

Ze względu na gatunki ryb, które odbywają regularne wędrówki na tarła, miejsca szczególnie ważne dla nich określa się jako węzły. Są to mniejsze obszary, które umożliwiają przetrwanie gatunków zagrożonych. W tym przypadku dla Sanu obszar węzłowy został wyznaczony ze względu na występującą tam populację certy. Wybudowane na szlaku migracji ryb zapory w Myczkowcach i Solinie stały się barierą, którą można określić jako „węzły zagrożeń”. Przez ten teren gminy przebiegają również korytarze o znaczeniu lokalnym, posiadające jednak bardzo istotne znaczenie dla zachowania ciągłości ekologicznej pomiędzy rozległymi kompleksami leśnymi.

Południową, niewielką część gminy obejmuje Obszar Bieszczadzki – 45M o znaczeniu międzynarodowym. Powierzchnia obszaru wynosi 1633 km², w obrębie, którego znajduje się park narodowy, 2 parki krajobrazowe, 17 rezerwatów i rezerwat biosfery MaB.

Na północ od granic gminy znajduje się również obszar o znaczeniu międzynarodowym 46M – Obszar Pogórza Przemyskiego, w skład którego wchodzi 2 parki krajobrazowe i 6 rezerwatów.

Korytarze migracyjne opracowane w ramach projektu „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne” (KIK/53)

Głównym celem projektu była ochrona ostoi karpackiej fauny w województwie podkarpackim poprzez wyznaczenie oraz ochronę istniejących korytarzy ekologicznych korytarzy ekologicznych, gwarantujących zachowanie spójności środowiska dla populacji zwierząt. założony cel realizowano poprzez:

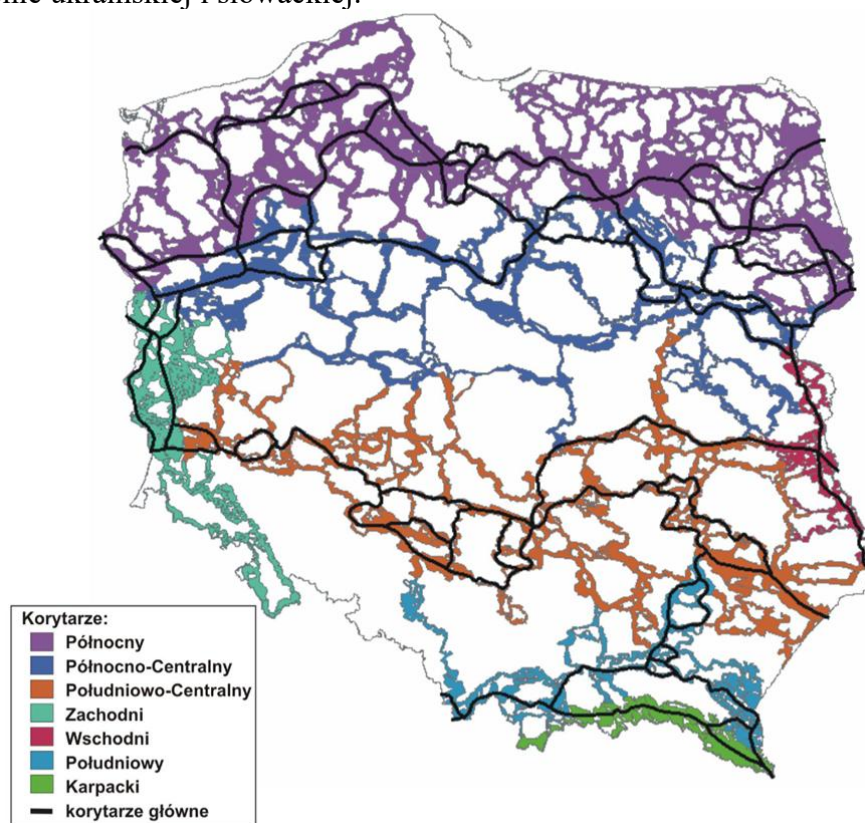
- identyfikację przebiegu wszystkich istniejących lokalnych korytarzy migracyjnych, umożliwiających przemieszczanie się wybranych gatunków dużych ssaków takich jak: żubr, niedźwiedź, ryś, wilk, jeleń i dzik, pomiędzy kompleksami leśnymi, czyli płatami siedliskowymi spełniającymi wszystkie wymogi życiowe dla dużych ssaków puszczańskich, położonymi w karpackiej ostoi fauny puszczańskiej oraz terenach sąsiednich w granicach obszaru objętego projektem oraz ich weryfikację pod kątem możliwości ochrony w długiej perspektywie,
- określenie rejonów występowania łosia na obszarze objętym projektem,
- określenie rejonów występowania orlika krzykliwego na obszarze objętym projektem.

Wskazane powyżej działania posłużyły do opracowania mapy korytarzy migracyjnych. Opracowanie to zostało wykonane przez Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN z Poznania przy udziale instytucji partnerskich oraz instytucji uczestniczących w gospodarowaniu przestrzenią.

Sieć ogólnopolska korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000

Koncepcja korytarzy ekologicznych została przedstawiona w projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska pod redakcją Jędrzejewskiego. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jeleń, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś).

Główny (G) Korytarz Karpacki (KK) przebiega przez Bieszczady (1), Beskid Niski, Beskid Sądecki, Pieniny aż do Tatr. Na całej swojej długości łączy się z częściami Karpat leżącymi po stronie ukraińskiej i słowackiej.

Główny (G) Korytarz Południowy (KPd) biegnie od Bieszczadów poprzez Góry Słonne (1A), Pogórze Przemyskie (1B), Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich.

Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego (zwany dalej Audytem) został przyjęty Uchwałą Nr XIII/218/25 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audyt krajobrazowego województwa podkarpackiego. Audyt to akt kierownictwa wewnętrznego, to opracowanie rozpoznające, charakteryzujące i oceniające oraz wskazujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego, które jest wykonane przynajmniej raz na 20 lat. Audyt krajobrazowy jest narzędziem analizy i oceny krajobrazu, mającym na celu identyfikację walorów, zagrożeń oraz potencjału danego obszaru w kontekście jego ochrony i zrównoważonego rozwoju. Procedura sporządzenia audytu

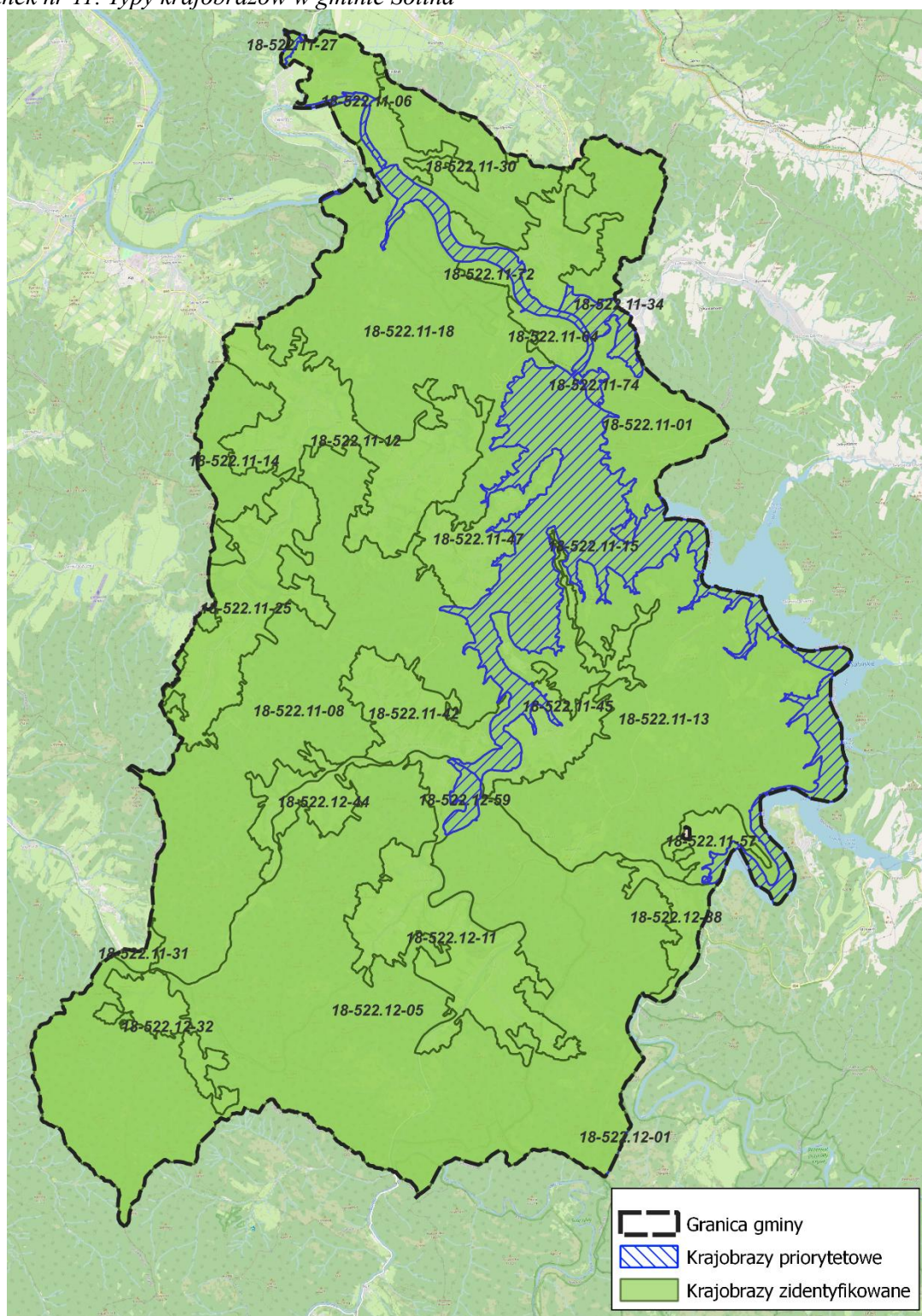
krajobrazowego jest złożona, interdyscyplinarna i wymaga połączenia analiz przestrzennych, historycznych i przyrodniczych.

W ramach audytu zostały wyznaczone tzw. krajobrazy priorytetowe, czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno- widokowe. Przez krajobraz priorytetowy należy rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno- widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Na terenie gminy Solina zidentyfikowano 33 typy krajobrazów o następujących kodach :

18-522.11-01, 18-522.11-06, 18-522.11-08, 18-522.11-12, 18-522.11-13, 18-522.11-14, 18-522.11-15, 18-522.11-18, 18-522.11-25, 18-522.11-27, 18-522.11-30, 18-522.11-31, 18-522.11-32, 18-522.11-34, 18-522.11-42, 18-522.11-45, 18-522.11-47, 18-522.11-57, 18-522.11-60, 18-522.11-63, 18-522.11-64, 18-522.11-65, 18-522.11-72, 18-522.11-74, 18-522.11-75, 18-522.12-01, 18-522.12-05, 18-522.12-07, 18-522.12-11, 18-522.12-32, 18-522.12-38, 18-522.12-44, 18-522.12-59 których lokalizację obrazuje rysunek poniżej.

Rysunek nr 11. Typy krajobrazów w gminie Solina

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audyty-krajobrazowego>

W granicach gminy Solina tereny rezerwatów przyrody tworzą krajobraz pierwotny. Tereny lasów odpowiadają krajobrazowi naturalnemu. Natomiast tereny zajęte przez rolnictwo oraz zainwestowane odpowiadają krajobrazowi kulturowemu. Krajobraz zdewastowany nie występuje.

Gmina posiada znaczne walory przyrodnicze i krajobrazowe – zróżnicowanie rzeźby terenu, piękne widoki, rozległe kompleksy leśne, czystość środowiska oraz bogactwo fauny i flory. Stąd ważne są działania ukierunkowane na zachowanie czystości środowiska oraz dobrą jakość powietrza.

Na obszarze gminy blisko 57% powierzchni stanowią lasy. Strefa osadnicza, w której przeważa budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i zagrodowe oraz zabudowa usługowa – głównie jako zabudowa towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, skupia się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych przebiegających przez gminę.

Gmina Solina charakteryzuje się wyjątkowymi wartościami przyrodniczymi i krajobrazowymi, bogatą szatą roślinną i zwierzęcą, dużymi kompleksami leśnymi.

. Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego potwierdza istnienie cennych krajobrazów naturalnych i kulturowych na jej terenie.

5. Analiza ustaleń przyjętych w projekcie planu

W projekcie planie ogólnego dla Gminy Solina ustalono następujące strefy planistyczne, które definiują przeznaczenie i sposób zagospodarowania przestrzeni na terenie gminy:

- 1 SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- 2 SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną,
- 3 SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- 4 SU – strefa usługowa,
- 5 SP – strefa gospodarcza,
- 6 SI – strefa infrastrukturalna,
- 7 SN – strefa zieleni i rekreacji,
- 8 SC – strefa cmentarzy
- 9 SP – strefa gospodarcza
- 10 SO – strefa otwarta,
- 11 SK – strefa komunikacyjna,

Dla każdej z tych stref, z wyjątkiem strefy komunikacji (SK), zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.

Ponadto, dla stref planistycznych wymienionych wyżej - od 1. do 10. określono wartości maksymalnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, które przedstawiono w tabeli do każdej ze stref. Jednocześnie w przypadku niektórych stref określono profile dodatkowe.

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogródków działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SW	0,8	50	15	30
2SW	0,8	50	15	30

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną

Profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogródków działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SJ	0,8	50	12	30
2SJ	0,8	50	12	30
3SJ	0,8	50	12	30
4SJ	0,8	50	12	30
5SJ	0,8	50	12	30
6SJ	0,8	50	12	30
7SJ	0,8	50	12	30
8SJ	0,8	50	12	30
9SJ	0,8	50	12	30
10SJ	0,8	50	12	30
11SJ	0,8	30	12	30
12SJ	0,8	30	12	30
13SJ	0,8	30	15	30
14SJ	0,8	30	12	30
15SJ	0,8	30	12	30
16SJ	0,8	30	12	30
17SJ	0,8	30	12	30
18SJ	0,8	30	12	30
19SJ	0,8	30	12	30
20SJ	0,8	30	12	30
21SJ	0,8	30	12	30
22SJ	0,8	30	12	50
23SJ	0,8	30	12	50
24SJ	0,8	30	12	50
25SJ	0,8	30	12	50
26SJ	0,8	30	12	50
27SJ	0,8	50	12	30
28SJ	0,8	50	12	30
29SJ	0,8	50	12	30
30SJ	0,8	50	12	30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SOLINA

31SJ	0,8	50	12	30
32SJ	0,8	50	12	30
33SJ	0,8	30	12	50
34SJ	0,8	50	12	30
35SJ	0,8	50	12	30
36SJ	0,8	50	12	30
37SJ	0,8	30	12	50
38SJ	0,8	50	12	30
39SJ	0,8	30	12	50
40SJ	0,8	50	12	30
41SJ	0,8	30	12	50
42SJ	0,8	30	15	55
43SJ	0,8	30	15	55
44SJ	0,8	30	12	50
45SJ	0,8	50	12	30
46SJ	0,8	50	12	30
47SJ	0,8	50	12	30
48SJ	0,8	50	12	30
49SJ	0,8	50	12	30
50SJ	0,8	50	12	30
51SJ	0,8	50	12	30
52SJ	0,8	50	12	30
53SJ	0,8	50	12	30
54SJ	0,8	50	12	30
55SJ	0,8	50	12	30
56SJ	0,8	50	12	30
57SJ	0,8	50	12	30
58SJ	0,8	30	12	30
59SJ	0,8	30	12	30
60SJ	0,8	50	12	30
61SJ	0,8	50	12	30
62SJ	0,8	30	12	50
63SJ	0,8	50	12	30
64SJ	0,8	50	12	30
65SJ	0,8	50	12	30
66SJ	0,8	50	12	30
67SJ	0,8	50	12	30
68SJ	0,8	50	12	30
69SJ	0,8	30	12	50
70SJ	0,8	30	12	50
71SJ	0,8	30	12	50
72SJ	0,8	30	12	50
73SJ	0,8	30	12	50
74SJ	0,8	30	15	55
75SJ	0,8	50	12	30
76SJ	0,8	50	12	30
77SJ	0,8	50	12	30
78SJ	0,8	50	12	30
79SJ	0,8	50	12	30
80SJ	0,8	50	12	30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SOLINA

81SJ	0,8	50	12	30
82SJ	0,8	50	12	30
83SJ	0,8	50	12	30
84SJ	0,8	50	12	30
85SJ	0,8	50	12	30
86SJ	0,8	50	12	30
87SJ	0,8	50	12	30
88SJ	0,8	50	12	30
89SJ	0,8	50	12	30
90SJ	0,8	50	12	30
91SJ	0,8	50	12	30
92SJ	0,8	50	12	30
93SJ	0,8	50	12	30
94SJ	0,8	50	12	30
95SJ	0,8	50	12	30
96SJ	0,8	50	12	30
97SJ	0,8	50	12	30
98SJ	0,8	50	12	30
99SJ	0,8	50	12	30
100SJ	0,8	50	12	30
101SJ	0,8	30	12	50
102SJ	0,8	30	12	50
103SJ	0,8	50	12	30
104SJ	0,8	50	12	30
105SJ	0,8	50	12	30
106SJ	0,8	50	12	30
107SJ	0,8	50	12	30
108SJ	0,8	30	12	30
109SJ	0,8	30	12	30
110SJ	0,8	30	12	30
111SJ	0,8	30	12	30
112SJ	0,8	50	12	30
113SJ	0,8	50	12	30
114SJ	0,8	50	12	30
115SJ	0,8	30	12	50
116SJ	0,8	50	12	30
117SJ	0,8	50	12	30
118SJ	0,8	50	12	30
119SJ	0,8	50	12	30
120SJ	0,8	50	12	30
121SJ	0,8	50	12	30
122SJ	0,8	50	12	30
123SJ	0,8	50	12	30
124SJ	0,8	50	12	30
125SJ	0,8	50	12	30
126SJ	0,8	50	12	30
127SJ	0,8	50	12	30
128SJ	0,8	50	12	30
129SJ	0,8	50	12	30
130SJ	0,8	50	12	30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SOLINA

131SJ	0,8	50	12	30
132SJ	0,8	50	12	30
133SJ	0,8	50	12	30
134SJ	0,8	30	12	30
135SJ	0,8	50	12	30
136SJ	0,8	50	12	30
137SJ	0,8	50	12	30
138SJ	0,8	50	12	30
139SJ	0,8	50	12	30
140SJ	0,8	30	12	50
141SJ	0,8	50	12	30
142SJ	0,8	50	12	30
143SJ	0,8	50	12	30
144SJ	0,8	30	12	50
145SJ	0,8	50	12	30
146SJ	0,8	50	12	30
147SJ	0,8	50	12	30
148SJ	0,8	50	12	30
149SJ	0,8	50	12	30
150SJ	0,8	50	12	30
151SJ	0,8	50	12	30
152SJ	0,8	50	12	30
153SJ	0,8	50	12	30
154SJ	0,8	30	12	30
155SJ	0,8	50	12	30
156SJ	0,8	50	12	30
157SJ	0,8	50	12	30
158SJ	0,8	50	12	30
159SJ	0,8	50	12	30
160SJ	0,8	50	12	30
161SJ	0,8	50	12	30
162SJ	0,8	50	12	30
163SJ	0,8	50	12	30
164SJ	0,8	50	12	30
165SJ	0,8	50	12	30
166SJ	0,8	50	12	30
167SJ	0,8	50	12	30
168SJ	0,8	50	12	30
169SJ	0,8	50	12	30
170SJ	0,8	50	12	30
171SJ	0,8	50	12	30
172SJ	0,8	50	12	30
173SJ	0,8	50	12	30
174SJ	0,8	50	12	30
175SJ	0,8	50	12	30
176SJ	0,8	50	12	30
177SJ	0,8	50	12	30
178SJ	0,8	30	8	30
179SJ	0,8	30	12	30
180SJ	0,8	30	12	30

181SJ	0,8	30	12	30
182SJ	0,8	30	8	50
183SJ	0,8	30	12	50
184SJ	0,8	30	12	55
185SJ	0,8	30	12	30
186SJ	0,8	50	15	30
187SJ	0,8	50	12	30
188SJ	0,8	30	12	30
189SJ	0,8	50	12	30
190SJ	0,8	30	12	30
191SJ	0,8	30	12	50
192SJ	0,8	50	12	30
193SJ	0,8	50	12	30
194SJ	0,8	50	12	30
195SJ	0,8	50	12	30

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową

Profil podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNEJ CZYNNEJ [%]
1SZ	0,8	50	15	30
2SZ	0,8	50	15	30
3SZ	0,8	50	15	30
4SZ	0,8	50	15	30
5SZ	0,8	50	15	30
6SZ	0,8	50	15	30
7SZ	0,8	50	15	30
8SZ	0,8	30	15	55
9SZ	0,8	30	9	55
10SZ	0,8	50	15	30
11SZ	0,8	30	9	55
12SZ	0,8	30	9	55
13SZ	0,8	30	9	55
14SZ	0,8	30	9	55
15SZ	0,8	30	9	55
16SZ	0,8	50	15	30
17SZ	0,8	30	9	55
18SZ	0,8	50	15	30
19SZ	0,8	50	15	30
20SZ	0,8	50	15	30
21SZ	0,8	30	9	55
22SZ	0,8	50	15	30
23SZ	0,8	50	15	30
24SZ	0,8	50	15	30
25SZ	0,8	30	9	55

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SOLINA

26SZ	0,8	50	15	30
27SZ	0,8	50	15	30
28SZ	0,8	50	15	30
29SZ	0,8	50	15	30
30SZ	0,8	50	15	30
31SZ	0,8	50	15	30
32SZ	0,8	50	15	30
33SZ	0,8	50	15	30
34SZ	0,8	50	15	30
35SZ	0,8	50	15	30
36SZ	0,8	50	15	30
37SZ	0,8	50	15	30
38SZ	0,8	50	15	30
39SZ	0,8	50	15	30
40SZ	0,8	50	15	30
41SZ	0,8	30	9	55
42SZ	0,8	50	15	30
43SZ	0,8	50	15	30
44SZ	0,8	50	15	30
45SZ	0,8	50	15	30
46SZ	0,8	50	15	30
47SZ	0,8	50	9	30
48SZ	0,8	50	9	30
49SZ	0,8	50	9	30
50SZ	0,8	50	9	30
51SZ	0,8	50	9	30
52SZ	0,8	50	9	30
53SZ	0,8	50	15	30
54SZ	0,8	50	9	30
55SZ	0,8	50	9	30
56SZ	0,8	50	15	30
57SZ	0,8	50	9	30
58SZ	0,8	50	9	30
59SZ	0,8	50	9	30
60SZ	0,8	50	9	30
61SZ	0,8	50	9	30
62SZ	0,8	50	15	30
63SZ	0,8	50	9	30
64SZ	0,8	50	15	30
65SZ	0,8	50	9	30
66SZ	0,8	50	9	30
67SZ	0,8	50	9	30
68SZ	0,8	50	9	30
69SZ	0,8	50	9	30
70SZ	0,8	50	9	30
71SZ	0,8	50	15	30
72SZ	0,8	50	15	30
73SZ	0,8	50	15	30
74SZ	0,8	50	15	30
75SZ	0,8	50	15	30
76SZ	0,8	50	9	30
77SZ	0,8	25	9	30
78SZ	0,8	50	9	30

79SZ	0,8	50	15	30
80SZ	0,8	50	9	30

SU – strefa usługowa

Profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SU	0,8	50	12	30
2SU	0,8	50	12	30
3SU	0,8	50	12	30
4SU	0,8	50	12	30
5SU	0,8	50	12	30
6SU	0,8	50	12	30
7SU	0,8	50	12	30
8SU	0,8	50	12	30
9SU	0,8	50	10	40
10SU	0,8	50	12	30
11SU	0,8	50	12	30
12SU	0,8	50	12	30
13SU	0,8	50	12	30
14SU	0,8	40	17	50
15SU	0,8	50	12	30
16SU	0,8	50	12	30
17SU	0,8	50	12	30
18SU	0,8	50	12	30
19SU	0,8	50	12	30
20SU	0,8	50	12	30
21SU	0,8	50	12	30
22SU	0,8	50	12	30
23SU	0,8	50	12	30
24SU	0,8	50	12	30
25SU	0,8	50	12	30
26SU	0,8	50	12	30
27SU	0,8	50	12	30
28SU	0,8	50	12	30
29SU	0,8	50	12	30
30SU	0,8	50	12	30
31SU	0,8	50	12	30
32SU	0,8	50	12	30
33SU	0,8	50	12	30
34SU	0,8	50	12	30
35SU	0,8	40	17	49
36SU	0,8	50	12	30
37SU	0,8	40	12	55
38SU	0,8	50	9	20
39SU	0,8	50	12	30

40SU	0,8	50	12	30
41SU	0,8	50	12	30
42SU	0,8	30	10	50
43SU	0,8	50	12	30
44SU	0,8	50	12	30
45SU	0,8	50	12	30
46SU	0,8	30	9	60
47SU	0,8	40	17	60
48SU	0,8	50	12	30
49SU	0,8	50	12	30
50SU	0,8	50	12	30
51SU	0,8	50	12	30
52SU	0,8	30	15	50
53SU	0,8	50	12	30
54SU	0,8	50	12	30
55SU	0,8	50	12	30
56SU	0,8	30	12	30
57SU	0,8	50	10	30
58SU	0,8	50	12	30
59SU	0,8	50	12	30
60SU	0,8	50	12	30
61SU	0,8	50	12	30
62SU	0,8	80	15	10
63SU	0,8	50	12	30
64SU	0,8	50	12	30
65SU	0,8	50	12	30
66SU	0,8	40	9	50
67SU	0,8	50	12	30
68SU	0,8	50	12	30
69SU	0,8	50	12	30
70SU	0,8	50	12	30
71SU	0,8	50	12	30
72SU	0,8	50	12	30
73SU	0,8	40	12	30
74SU	0,8	40	15	30
75SU	0,8	50	15	30
76SU	0,8	50	15	30
77SU	0,8	50	15	30
78SU	0,8	50	12	30
79SU	0,8	50	9	30

SP – strefa gospodarcza

Profil podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SP	0,8	30	12	30
2SP	0,9	70	7	30

3SP	0,8	30	8	30
-----	-----	----	---	----

SI – strefa infrastrukturalna

Profil podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SI	0,5	80	8	20
2SI	0,5	80	8	20
3SI	0,5	80	8	20
4SI	0,5	80	8	20
5SI	0,5	80	8	20
6SI	0,5	80	8	20
7SI	0,5	80	8	20
8SI	0,5	80	8	20
9SI	0,5	80	8	20
10SI	0,5	80	8	20
11SI	0,5	80	8	20
12SI	0,5	80	8	20
13SI	0,5	80	8	20
14SI	0,5	80	8	20
15SI	0,5	80	8	20
16SI	0,5	80	8	20
17SI	0,5	80	8	20
18SI	0,5	80	8	20
19SI	0,5	80	8	20
20SI	0,5	80	8	20
21SI	0,5	80	8	20
22SI	0,5	80	8	20
23SI	0,5	80	8	20
24SI	0,5	80	8	20
25SI	0,5	80	8	20
26SI	0,5	80	8	20
27SI	0,5	80	8	20
28SI	0,5	80	8	20
29SI	0,5	80	8	20
30SI	0,5	80	8	20
31SI	0,5	80	8	20
32SI	0,5	80	8	20
33SI	0,5	80	8	20

SN – strefa zieleni i rekreacji

Profil podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki,

teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SN	0,8	20	7	50
2SN	0,8	30	7	50
3SN	0,8	30	7	50
4SN	0,8	30	8	50
5SN	0,8	30	8	50
6SN	0,8	30	8	50
7SN	0,8	30	8	50
8SN	0,8	30	8	50
9SN	0,8	30	8	30
10SN	0,8	30	7	55
11SN				10
12SN	0,8	30	7	55
13SN	0,2	20	8	70
14SN				80
15SN	0,8	30	7	50
16SN	0,8	30	7	50
17SN	0,8	30	7	55
18SN	0,8	30	7	50
19SN	0,8	30	8	50
20SN	0,8	30	8	50
21SN	0,8	30	8	50
22SN	0,8	30	8	50
23SN	0,8	30	8	50
24SN	0,8	30	7	55
25SN	0,8	30	8	50
26SN	0,8	30	7	50
27SN	0,8	30	8	50
28SN	0,8	30	7	50
29SN	0,8	30	7	50
30SN	0,8	30	7	50
31SN	0,8	30	7	50
32SN	0,8	30	7	50
33SN	0,8	30	8	50
34SN	0,8	20	7	50
35SN	0,8	20	7	50
36SN	0,8	20	7	50
37SN	0,8	20	7	50
38SN	0,8	30	8	50
39SN	0,8	30	7	50
40SN	0,8	30	8	50
41SN	0,8	20	7	50
42SN	0,8	30	8	50
43SN	0,8	30	8	50
44SN	0,8	30	7	50
45SN	0,8	30	8	50
46SN	0,8	30	7	50

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY SOLINA

47SN	0,8	30	7	50
48SN	0,8	30	8	50
49SN	0,8	30	8	50
50SN	0,8	20	7	50
51SN	0,8	20	7	50
52SN	0,8	30	8	50
53SN	0,8	30	8	50
54SN	0,8	30	7	50
55SN				80
56SN				80
57SN				80
58SN		30	7	50
59SN	0,8	30	8	50
60SN	0,8	25	7	50
61SN	0,8	30	7	50
62SN	0,8	30	7	50
63SN	0,8	30	7	50
64SN	0,8	30	7	50
65SN	0,8	30	7	50
66SN	0,8	30	7	50
67SN	0,8	30	8	50
68SN	0,8	30	8	50
69SN	0,8	25	8	50
70SN	0,4	35	20	60
71SN	0,8	30	7	50
72SN	0,8	30	7	50
73SN	0,8	30	7	50
74SN	0,8	20	7	50
75SN				80
76SN	0,8	20	7	50
77SN	0,8	30	7	50
78SN	0,8	30	8	50
79SN	0,8	30	8	50
80SN	0,8	30	12	50
81SN	0,8	30	8	50
82SN	0,8	30	8	50
83SN				80
84SN	0,8	30	15	55
85SN	0,8	30	8	50
86SN			8	70
87SN		0,1	5	80
88SN		0,1	5	80
89SN		0,1	5	80
90SN		0,1	5	80
91SN		0,1	5	80
92SN		0,1	5	80
93SN		0,1	5	80
94SN		0,1	5	80
95SN		0,1	5	80
96SN		0,1	5	80
97SN				80
98SN			7	50
99SN				80

100SN				80
101SN				80
102SN				80
103SN				80
104SN				80
105SN				80
106SN				80
107SN				80
108SN				80
109SN				80
110SN				80
111SN		30	7	50
112SN	0,8	30	7	50
113SN	0,8	30	7	50
114SN				80
115SN	0,8	30	7	50
116SN	0,8	30	7	50
117SN	0,8	30	5	50
118SN	0,8	30	5	50
119SN				50
120SN				50
121SN	0,8	30	8	50

SC – strefa cmentarzy

Profil podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SC	0,5	30	8	30
2SC	0,5	30	8	30
3SC	0,5	30	8	30
4SC	0,5	30	8	30
5SC	0,5	30	8	30
6SC	0,5	30	8	30
7SC	0,5	30	8	30
8SC	0,5	30	8	30
9SC	0,5	30	8	30
10SC	0,5	30	8	30
11SC	0,5	30	8	30
12SC	0,5	30	8	30
13SC	0,5	30	8	30
14SC	0,5	30	8	30
15SC	0,5	30	8	30
16SC	0,5	30	8	30
17SC	0,5	30	8	30
18SC	0,5	30	8	30
19SC	0,5	30	8	30

SO – strefa otwarta

Profil podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Profil dodatkowy dla strefy: teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SO		0,1	5	80
2SO		0,1	5	80
3SO		0,1	5	80
4SO		0,1	5	80
5SO		0,1	5	80
6SO		0,1	5	80
7SO		0,1	5	80
8SO		0,1	5	80
9SO		0,1	5	80
10SO		0,1	5	80
11SO		0,1	5	80
12SO		0,1	5	80
13SO		0,1	5	80
14SO		0,1	5	80
15SO		0,1	5	80
16SO		0,1	5	80
17SO		0,1	5	80
18SO		0,1	5	80
19SO		0,1	5	80
20SO		0,1	5	80
21SO		0,1	5	80
22SO		0,1	5	80
23SO		0,1	5	80
24SO		0,1	5	80
25SO		0,1	5	80
26SO		0,1	5	80
27SO		0,1	5	80
28SO		0,1	5	80
29SO		0,1	5	80
30SO		0,1	5	80
31SO		0,1	5	80
32SO		0,1	5	80
33SO		0,1	5	80
34SO		0,1	5	80
35SO		0,1	5	80
36SO		0,1	5	80

SK – strefa komunikacyjna

Profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

Symbol	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALN Y UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALN A WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNI E CZYNNEJ [%]
1SK	-	-	-	-

W projekcie planu zostały również wyznaczone obszary uzupełnienia zabudowy, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.

6. Ocena oddziaływania skutków realizacji projektu Planu na stan wód powierzchniowych i podziemnych

6.1. Identyfikacja Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych dla terenów objętych projektem Planu wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych

Teren objęty opracowaniem znajduje się w zlewni rzeki San, prawego dopływu Wisły. Obszar objęty projektem Planu położony jest w odnodze zatokowej Jeziora Solińskiego, którego rzędna poziomu maksymalnego piętrzenia wód wynosi 421,5 m. n.p.m. Poziom średni wody w Jeziorze Solińskim wynosi ok. 416 m n.p.m. i jest uzależniony od elektrowni wodnej na zaporze w Solinie. Najwyższy poziom piętrzenia na zaporze wynosi 420 m n.p.m.

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300) omawiany teren położony jest w dwóch obszarach jednolitych częściach wód powierzchniowych zbiornikowych (JCWP RWr) Zb. Myczkowce RW200021221559, Zb. Solina RW200023221399 oraz w osiem jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW): Wołkowyjka RW200004221389, San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399, San od zb. Solina do zb. Myczkowce RW200004221559, Hoczewka RW200004221899, San od zb. Myczkowce do Tyrawki RW200008223319, Solinka RW2000042213499, Bereźnica RW2000042215569, Olszanka RW20000422169.

Podstawowe charakterystyki określające jednolite części wód powierzchniowych wynikające z Planu (...) są następujące:

Zbiornik Solina RW200023221399

- Rodzaj JCWP: **L - Zbiornik limniczny**
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **SZCW - silnie zmieniona część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**

- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru – ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Park Krajobrazowy Doliny Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru – Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, bór bagienny, torfowiska wysokie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłiskowych. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, Zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga: zachowania naturaln. procesów hydromorfolog. rzek i potoków oraz ich ciągłości ekologicznej].
 - **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru – Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. Dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobrazu., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]
 - **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru – zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
 - **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]

- **użytek ekologiczny** Zachowanie przedmiotów ochrony: jeziorko, ciek, mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 6430; 91E0
- Cel środowiskowy: **dobry potencjał ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w), związki tributyllocyny (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry potencjał ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	Benzo(a)piren, Związki Tributyllocyny; Bromowane difenylotery, Rtęć
Stan (ogólny)	brak danych

Zbiornik Myczkowce RW200021221559

- Typ JCWP: **JCWP RWr - jednolita część wód powierzchniowych zbiornikowych**
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **SZCW - silnie zmieniona część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Rezerwat przyrody Przełom Sanu pod Grodziskiem** – cel środowiskowy dla obszaru -Zachowanie części doliny rzeki San wraz ze wzgórzem Grodzisko i porastającymi go lasami [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
 - **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
 - **Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Rhodeus amarus, Romanogobio kesslerii, Salmo salar, Lutra lutra, Unio crassus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].

- Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w), związki tributyllocyny (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry potencjał ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	tlen rozpuszczony; nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	Benzo(a)piren, Związki Tributyllocyny; Bromowane difenyloetery, Rtęć
Stan (ogólny)	zły stan wód

Wolkowyjka RW200004221389

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **zagrożona**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszynka górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub

w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]

- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
 - Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników[benzo(a)piren(w),benzo(b)fluoranten(w),benzo(g,h,i)perylen(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry**
 - Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	antracen, benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:

- **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
- **Sine Wiry** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Wetliny wraz z otaczającym ją zespołem leśnym [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
- **Krywe** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego fragmentu doliny Sanu pod pasmem Otrytu z wieloma interesującymi zbiorowiskami roślinnymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt [wymaga zachowania doliny i koryta rzeki w stanie naturalnym].
- **Hulskie im. Stefana Myczkowskiego** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie kompleksu lasów charakterystycznych dla pasma Otrytu [wymaga zachowania potoków i ich otoczenia w stanie naturalnym].
- **Park Krajobrazowy Doliny Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górską, bór bagienny, torfowiska wysokie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłkowych. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, Zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga: zachowania naturaln. procesów hydromorfolog. rzek i potoków oraz ich ciągłości ekologicznej].
- **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszynka górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, łąki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łęgi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Zachowanie ekosystemów leśn. i nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]
- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].

- **Bieszczady** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bez Nazwy - pomnik przyrody** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: wodospad
- **Bez Nazwy - użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: jezioro, ciek, mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 6430; 91E0
 - Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników[benzo(a)piren(w),benzo(b)fluoranten(w),benzo(g,h,i)perylen(w),fluoranten(w),związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
 - Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **nie dotyczy**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten, związki tributyllocyny; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

San od zb. Solina do zb. Myczkowce RW200004221559

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych

- Cel środowiskowy: **umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy; makrobezkręgowce
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren, związki tributyllocyny; bromowane difenylotery, rtęć
Stan (ogólny)	zły stan wód

Hoczewka RW200004221899

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru - Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszynka górską, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. I nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. Dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz

związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]

- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Bieszczady Natura 2000** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Dorzecze Górnego Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Rhodeus amarus*, *Romanogobio kesslerii*, *Salmo salar*, *Lutra lutra*, *Unio crassus* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bieszczady Natura 2000** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **pomnik przyrody** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: Koryto potoku
 - Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Hoczewka od ujścia do ujścia Mchawki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
 - Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	przewodność; nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren; nie dotyczy

Stan (ogólny)

zły stan wód

San od zb. Myczkowce do Tyrawki RW200008223319

- Typ JCWP: RsW_wap - Średnia rzeka na podłożu węglanowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Przełom Sanu pod Grodziskiem** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie części doliny rzeki San wraz ze wzgórzem Grodzisko i porastającymi go lasami [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
 - **Park Krajobrazowy Gór Słonnych** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: gęsta sieć rzek i potoków, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zabezpieczenie trwałości ekosystemów wodnych. Zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony roślin górskich, wodnych i bagiennych w szczególności w ostojach: dolina potoku Serednica od Olszanicy wzwyż, zwłaszcza odcinek przełomowy między Magur a Działem, dolina potoku Stebnik od Krościenka do granicy państwowej i z odnogą do Sandrowa, dolina potoku Maksymów, dolina Olchowskiego Potoku, starorzecza Sanu w okolicy Międzybrodzia, tereny podmokłe przy rezerwacie Sobień. Zachowanie: wilgotnych łąk ostrożeńiowych i ostrożeńiowo-rdestowych, młak kozłkowo turzycowych, ziołorośli, zaroślin nadrzecznych z wrześnią, nadrzecznych olszyn górskich, bagiennych olszyn górskich
 - **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
 - **Beskidu Niskiego** – Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych.
 - **Góry Słonne** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Alcedo atthis* r, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r, *Grus grus* c [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
 - **Dorzecze Górnego Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Rhodeus amarus*, *Romanogobio kesslerii*, *Salmo salar*, *Lutra lutra*, *Unio crassus* [dokładne dane zawiera

tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].

- **Sanisko w Bykowcach** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 6430, 91E0; gatunki: *Misgurnus fossilis*, *Triturus cristatus* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000]. Na lata 2016–2026: Poprawa jakości wód. Utrzymanie dotychczasowego stanu ochrony. Zapobieganie: niszczeniu roślinności przybrzeżnej i nadbrzeżnej przez wędkarstwo i rekreację; zanieczyszczaniu starorzeczy odpadami stałymi i ściekami; zabudowie w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników; wprowadzaniu nieodpowiednich gatunków ryb; ładowieniu zbiorników; obniżaniu poziomu wód; zmianom w systemie hydrologicznym powodującym obniżanie się poziomu wód gruntowych, brak zalewów oraz zmianę przepływów; zwiększeniu poboru wód; spływom zanieczyszczeń z pól do zbiorników wodnych;
- **Rzeka San** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Aspius aspius*, *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Romanogobio albipinnatus*, *Romanogobio kesslerii*, *Unio crassus* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000]. Na lata 2014–2024: Zachowanie ciągłości rzeki, utrzymanie miejsc dogodnych do tarła (żwirowe, naturalne odcinki rzeki, w tym zachowanie odsypisk bocznych i śródkorytowych, wysp wraz z porastającą je roślinnością). Zapobieganie: pozyskiwaniu kruszywa bezpośrednio z rzeki; spływowi zanieczyszczeń do rzek z okolicznych dróg; rozproszonej zabudowie na terasach zalewowych; zanieczyszczaniu cieków odpadami stałymi i ściekami; budowłom hydrotechnicznym przegradzającym cieki i stanowiącym bariery migracyjne; zrzutom znacznych ilości wód ze zbiorników zaporowych; dużym wahaniom poziomu wód; zmianom termiki wód związanym z gospodarowaniem zbiornikami zaporowymi; zmianom przepływów w ciekach; presji wędkarskiej;
- **Ostoja Góry Słonne** – cel środowiskowy dla obszaru - utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przy r.: 3150, 3220, 7220, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Eudontomyzon spp.*, *Lampetra fluviatilis*, *Romanogobio kesslerii*, *Sabanejewia aurata*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus* (dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000)
- **Nad wodospadem** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: Źródłiska
- **Skarpa w Międzybrodziu** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie: Podcinany brzeg rzeki
- **Stanowisko języcznika zwyczajnego w lesie Huteńskim** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 7220
- **Stanowisko języcznika zwyczajnego i tojadu wiechowatego w lesie Zahutyńskim** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
- Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego San w obrębie JCWP (dla lososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym**

na odcinku ciekłu głównego San w obrębie JCWP (dla troci wędrawnej) stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren, związki tributylocyny; bromowane difenylotery
Stan (ogólny)	zły stan wód

Solinka RW2000042213499

- Typ JCWP: RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **niezagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bieszczadzki Park Narodowy** – cel środowiskowy dla obszaru – ochrona całości przyrody w granicach parku. Minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych. (Wymaga: Zachowanie mało zmienionych ekosystemów wodnych występujących w naturalnej sieci potoków i rzek górskich z charakterystyczną fauną wodną, Zapobieganie zabudowie hydrotechnicznej potoków i mechanicznemu naruszaniu struktury koryt potoków)
 - **Sine Wiry** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przełomowego odcinka rzeki Wetliny wraz z otaczającym ją zespołem leśnym [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
 - **Ciśniański-Wetliński Park Krajobrazowy** – cel środowiskowy dla obszaru – Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki,

olszynka górska, torfowiska przejściowe, torfowiska wysokie, młaki, źródła mineralne, źródła wapienne, ziołorośla nadrzeczne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie ekosystemów leśn. I nieleśn. ze szczególnym uwzgl. bogactwa szaty roślinnej. Zachowanie i ochrona gat. Dziko żyjących zwierząt. Zachowanie ekosystemów wodnych i ochrona wód powierzchniowych. Zapobieg. dewastacji i degradacji krajobraz., zachowania wartości estetycznych i kulturowych oraz związanych z nimi elementów przyrodniczych ukształtowanych przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych; zachowanie naturalnych zbiorników wodnych; zachowanie ciągów rzecznych, przełomów. [wymaga: zachowania naturaln. charakteru rzek i potoków]

- **Park Krajobrazowy Doliny Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru – Ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, potoki, olszyna górska, bór bagienny, torfowiska wysokie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Podtrzymanie naturalnych procesów kształtujących powierzchnię ziemi, Utrzymanie w stanie naturalnym terenów źródłiskowych. Utrzymanie stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, Zachowanie korytarzy ekologicznych [wymaga: zachowania naturaln. procesów hydromorfolog. rzek i potoków oraz ich ciągłości ekologicznej].
- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Bieszczady** - cel środowiskowy dla obszaru – Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3220, 6410, 6430, 7110, 7120, 7140, 7220, 7230, 91D0, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Lampetra planeri*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus*, *Lycaena dispar*, *Unio crassus*, *Eleocharis carniolica*, *Tozzia alpina* ssp. *carpathica*, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: siedl. przyr. 6430
- **użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: jeziorko, ciek, mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 6430; 91E0
- **użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
- **użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska
- **użytek ekologiczny** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska

- Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027 r.**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	dobry stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(g,h,i)perylen, fluoranten; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Bereźnica RW2000042215569

- Typ JCWP: **RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym**
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **NAT - naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **niezagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Przełom Sanu pod Grodziskiem** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie części doliny rzeki San wraz ze wzgórzem Grodzisko i porastającymi go lasami [wymaga zachowania naturalnego charakteru rzeki, reżimu hydrolog. i naturalnych procesów geomorfolog].
 - **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
 - **Dorzecze Górnego Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: Barbus peloponnesius, Cottus gobio, Rhodeus amarus, Romanogobio kesslerii, Salmo salar, Lutra lutra, Unio crassus [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].

- Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny:**
- Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **nie dotyczy**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	nie dotyczy;
Stan chemiczny:	stan chemiczny dobry
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	nie dotyczy;
Stan (ogólny)	brak danych

Olszanka RW20000422169

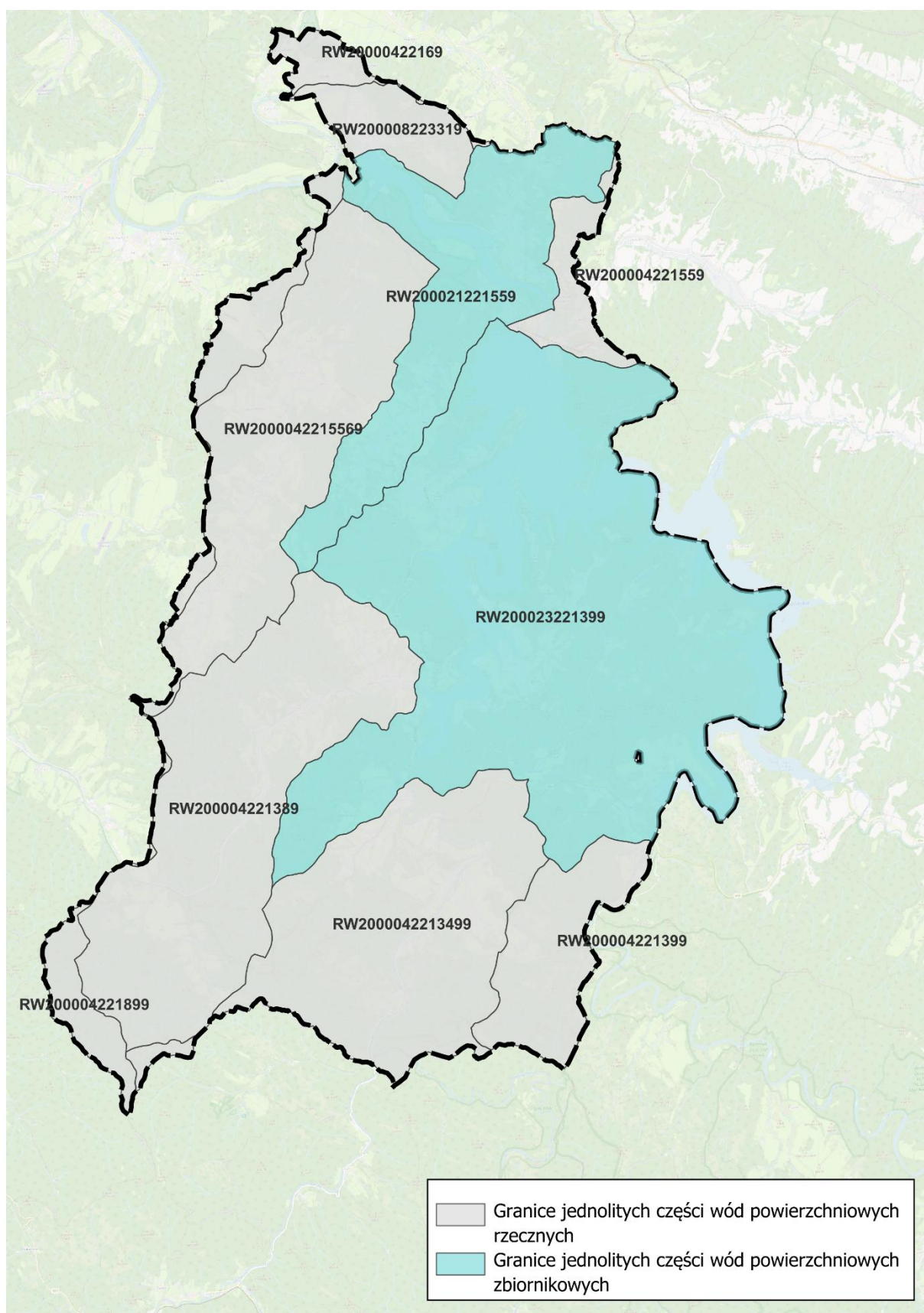
- Typ JCWP: **RWf_krz - Potok lub mała rzeka fliszowa o charakterze krzemianowym**
- Obszar dorzecza: **obszar dorzecza Wisły**
- Region wodny: **Górnej-Wschodniej Wisły**
- status JCWP: **NAT - naturalna część wód**
- Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: **zagrożona**
- JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi: **przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi**
- JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych: **nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych**
- obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne:
 - **Bobry w Uhercach** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie w stanie niezmienionym siedliska zajmowanego przez bobra europejskiego [wymaga zachowania naturalnych warunków wodnych łęgów].
 - **Park Krajobrazowy Gór Słonnych** – cel środowiskowy dla obszaru - ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: gęsta sieć rzek i potoków, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zabezpieczenie trwałości ekosystemów wodnych. Zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony roślin górskich, wodnych i bagiennych w szczególności w ostojach: dolina potoku Serednica od Olszanicy wzwyż, zwłaszcza odcinek przełomowy między Magurą a Działem, dolina potoku Stebnik od Krościenka do granicy państwowej i z odnogą do Sandrowa, dolina potoku Maksymów, dolina Olchowskiego Potoku, starorzeczka Sanu w okolicy Międzybrodzia, tereny podmokłe przy rezerwacie Sobień. Zachowanie: wilgotnych łąk ostrożeńowych i ostrożeńowo-rdestowych, młak kozłkowo turzycowych, ziołorośli, zaroślin nadrzecznych z wrześnią, nadrzecznych olszyn górskich, bagiennych olszyn górskich

- **Dorzecze Górnego Sanu** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3220, 6430, 7220, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Rhodeus amarus*, *Romanogobio kesslerii*, *Salmo salar*, *Lutra lutra*, *Unio crassus* [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000].
- **Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** – cel środowiskowy dla obszaru - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych
- **Góry Słonne** – cel środowiskowy dla obszaru - Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - gatunki: *Alcedo atthis* r, *Aquila pomarina* r, *Ciconia nigra* r, *Crex crex* r, *Grus grus* c [dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony gatunków Natura 2000].
- **Ostoja Góry Słonne** – cel środowiskowy dla obszaru - utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przy r.: 3150, 3220, 7220, 91E0; gatunki: *Barbus peloponnesius*, *Cottus gobio*, *Eudontomyzon* spp., *Lampetra fluviatilis*, *Romanogobio kesslerii*, *Sabanejewia aurata*, *Bombina variegata*, *Triturus cristatus*, *Triturus montandoni*, *Lutra lutra*, *Carabus variolosus* (dokładne dane zawiera tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000)
- **Bez Nazwy - pomnik przyrody** – cel środowiskowy dla obszaru - Zachowanie tworu przyrody: Wodospad
 - Cel środowiskowy: **dobry stan ekologiczny, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry**
 - Termin osiągnięcia celu środowiskowego: **do 2027**

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.):

Stan/potencjał ekologiczny:	słaby stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny:	azot ogólny; ichtiofauna
Stan chemiczny:	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny:	benzo(a)piren; nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

Rysunek nr 12. Położenie terenu objętego projektem Planu względem Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

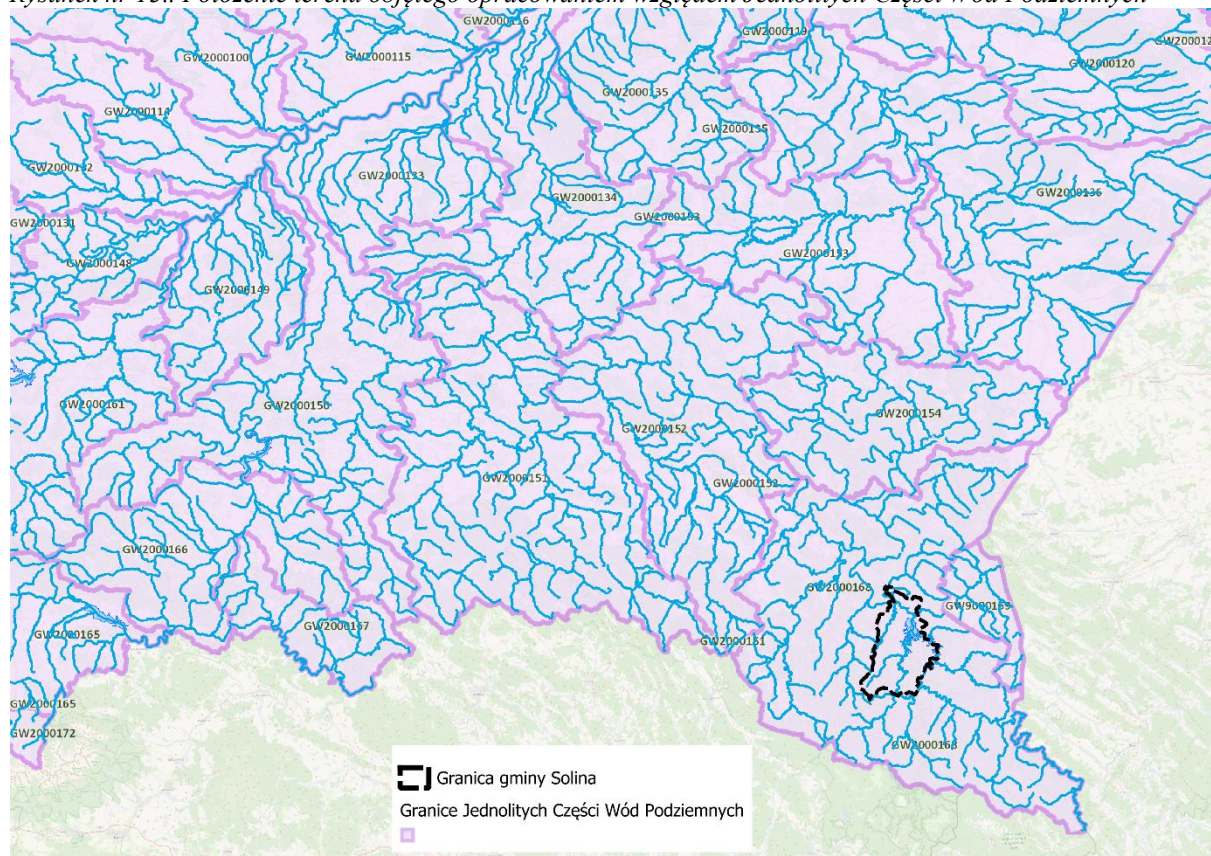

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wody Polskie

Szczegółowe informacje odnoszące się do charakterystyki jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych zostały zawarte w załącznikach nr 1–10 stanowiących integralną część niniejszej prognozy.

Teren gminy Solina zaliczany jest do regionu hydrogeologicznego nr XIV – karpackiego, należącego do makroregionu południowego. Teren objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych **nr 168 (PLGW2000168)**. Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód. W kwestii oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitej części wód podziemnych nr 168, nie wskazuje się żadnych zagrożeń. Celem środowiskowym dla JCWPd 168 jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Rysunek nr 13.. Położenie terenu objętego opracowaniem względem Jednolitych Części Wód Podziemnych

Na terenie gminy Solina obszary zalewowe koncentrują się głównie wzdłuż rzeki San oraz w pobliżu Jeziora Solińskiego i Jeziora Myczkowskiego. Miejsca zagrożone powodzią obejmują zarówno tereny o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (raz na 10 lat), jak i te o średnim prawdopodobieństwie zalania (raz na 100 lat), które występują w tych samych lokalizacjach. Najbardziej narażone obszary znajdują się w rejonie Myczkowiec, a także wzdłuż dolnego biegu Sanu, zwłaszcza w miejscowościach, Polanki, Terka i Rajske. Jezioro Solińskie oraz Jezioro Myczkowskie pełnią funkcję retencyjną, regulując przepływ wód, jednak w sytuacjach ekstremalnych mogą stanowić zagrożenie dla terenów położonych w ich pobliżu. Rzeka San, jako główny ciek wodny w gminie, przy większych wezbraniach powoduje okresowe zalewanie doliny, zwłaszcza na obszarach nisko położonych.

6.2. Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną

Rozwój osadnictwa (przekształcenia i uzupełnienia istniejących oraz przygotowanie nowych terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo - usługową czy usługową pociągającą za sobą potrzeby w zakresie gospodarki wodno – ściekowej oraz realizacji dostępności komunikacyjnej. Systemowe rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej, szczególnie związanej z budową sieci kanalizacyjnej są niezbędne dla ochrony środowiska wodno – gruntowego.

Projekt Planu nie zawiera ustaleń w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę, jak również odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej stanowią jedno z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W późniejszym etapie procesu planistycznego tj. w trakcie sporządzania miejscowego planu lub wydawania decyzji ustalających warunki zabudowy winno być określone dla poszczególnych terenów sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami.

Ścieki bytowe i komunalne odprowadzane winne być do kanalizacji sanitarnej z ograniczeniem lokalizacji przydomowych oczyszczalni ścieków lub bezodpływowych zbiorników na ścieki socjalno-bytowe.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy m.in. ustanawianie stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Strefa ochronna może obejmować wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody.

W uzasadnieniu do Planu Ogólnego Gminy Solina wskazano, że na terenie gminy zlokalizowanych jest 39 ujęć wód podziemnych

NAZWA	NR DZIAŁK	MIEJSCOWOSC	NR DECYZJI
OW "Pod Kiczorą"	527/4	Bukowiec	RZ.ZUZ.3.4210.168.2023.MP
	96	Solina	OS.6223-24/2003
S-1		Rybne	OS.6341.6.2014
S-2		Rybne	OS.6341.6.2014
S-1,S-2	126/9	Górzanka	OS.6341.7.2011
R-3	51/1	Wola Matiaszowa	RZ.ZUZ.3.4211.28.2023.MS
R-4	299/2	Wola Matiaszowa	RZ.ZUZ.3.4211.28.2023.MS
S-1	148/1	Zawóz	OS.6223-11/2007
S-2	157/1	Zawóz	OS.6223-11/2007
S-1	423	Berezka	OS.6223-4/2007
S-1	629/1	Górzanka	OS.6341.22.2012
S-2	531	Górzanka	OS.6341.22.2012
S-1		Polańczyk	OS-II.7322.143.2012.PC
S-2		Polańczyk	OS-II.7322.143.2012.PC
S-1	203/2	Werlas	OS.6341.45.2012

S-2	205/2	Werlas	OS.6341.45.2012
S-2	126/9	Górzanka	OS.6341.7.2011
S-1	647/2	Terka	OS.6223-16/08
S-2	654	Terka	OS.6223-16/08
S-1	590/2	Zawóz	RZ.ZUZ.3.4210.154.2021.IH
S-1	528/11	Bukowiec	OS.6223-6/2006
		Myczkowce	OS.6223-10/2006
S-2	633/1	Bereźnica Wyżna	RZ.ZUZ.3.4211.28.2023.MS
S-1	630	Bereźnica Wyżna	RZ.ZUZ.3.4211.28.2023.MS
S-1	594/11	Zawóz	OS.6223-11/10
S-1		Wołkowyja	OS.6223-2/2006
S-3		Wołkowyja	OS.6223-2/2006
S-1		Rajskie	OS.6341.37.2014
ZS-6		Średnia Wieś	OS.6341.37.2017
S/643/1	643/1	Bóbrka	RZ.ZUZ.3.4210.286.2020.MP
B/178/17	178/17	Bereźka	RZ.ZUZ.3.421.266.2019.MP
P-1	165	Solina	RZ.ZUZ.3.421.175.2018.MP
S-1		Polańczyk	OS.6341.29.2014
		Myczkowce	OS.6341.1.1.2013
		Myczkowce	OS.6341.1.1.2013
O-1		Myczkowce	OS.6341.32.2015
O-2		Myczkowce	OS.6341.32.2015
O-3		Myczkowce	OS.6341.32.2015
O-4		Myczkowce	OS.6341.32.2015

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Dla 12 ujęć wód podziemnych ustanowiono strefy ochronne obejmujące wyłącznie tereny ochrony bezpośredniej. Dla stref ochrony bezpośredniej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, wprowadza następujące zakazy i nakazy:

- zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;
- wody opadowe i roztopowe należy odprowadzać w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wód;
- zagospodarować teren zielenią;
- ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody należy odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej;
- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić;
- na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieuprawnionych;
- zakazuje się niszczenia, uszkodzania lub przemieszczania tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

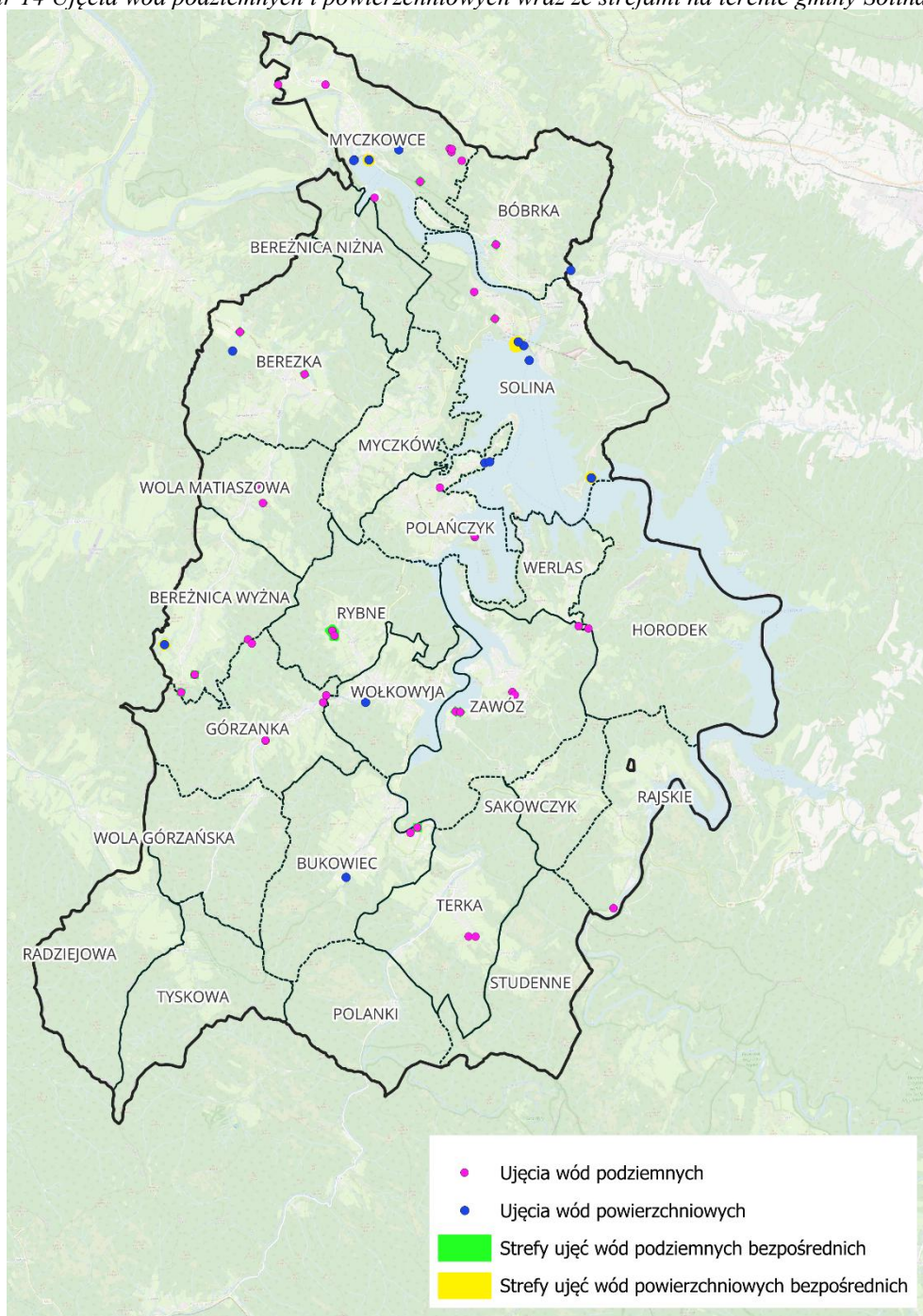
Na terenie Gminy Solina znajduje się również 18 ujęć wód powierzchniowych, dla 4 ujęć w miejscowościach: Bereźnica Wyżna, Myczkowce oraz Solina został wyznaczony strefy ujęć wód powierzchniowe bezpośrednie.

Tabela nr 4. Ujęcia wód powierzchniowych na terenie gminy Solina

NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ	DZIAŁKA	NRDECYZJI	LICZBADEC
u-1	Solina		OS-II.7322.42.2013.PC	3
u-1	Polańczyk	99	ŚR-III-2-6811/33/04	1
u-1,u-2 u-awaryjne	Solina	484	RZ.ZUZ.3.421.349.2019.IH.	3
u-1	Myczkowce	442/2	RZ.ZUZ.3.421.146.2019.MP	2
	Myczkowce		RŚ.VII.KM.626-50/09	4
	Rybne		OS.6341.6.2014	2
	Berezka	124	OS.II.6224-9/01	1
MEW Solina	Solina		OS-II.7322.61.2010.KM	5
EW Myczkowce	Myczkowce		OS-II.7322.61.2010.KM	3
	Bereźnica Wyżna		OS.6223-13/2004	1
	Bukowiec	352	OS.6223-3/2008	2
dla MEW Myczkowce	Myczkowce		OS-II.7322.61.2010.KM	1
u-1	Bóbrka		OS.II.6223-12/00	1
	Wołkowyja		RZ.ZUZ.3.421.115.2019.IH.	1
u-1,u-2 u-awaryjne	Solina	484	RZ.ZUZ.3.421.349.2019.IH.	3
u-1,u-2 u-awaryjne	Solina	484	RZ.ZUZ.3.421.349.2019.IH.	3
ujęcie pontonowe	Solina	186/2	RZ.RUZ.4210.15.2023.RD	1
u-1	Solina	186	OS-II.7322.142.2012.PC	4

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Rysunek nr 14 Ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych wraz ze strefami na terenie gminy Solina

Źródło: opracowanie własne na podstawie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Zapisy projektu Planu nie przewidują działań, które mogłyby znacząco pogorszyć stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych. Projekt Planu uwzględnia istniejącą sieć ujęć wody oraz strefy ochronne, a także zakłada rozwój infrastruktury wodno-ściekowej w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami i celami środowiskowymi, co sprzyja zachowaniu

6.3. Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań projektu Planu mających wpływ na cele środowiskowe

Projekt Planu wskazuje w poszczególnych strefach planistycznych minimalny wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja zachowaniu odpowiedniego udziału terenów zieleni na obszarach zabudowanych i zainwestowanych, a także może pozytywnie wpłynąć na procesy retencjonowania i odprowadzania wód opadowych. W zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, Plan Ogólny dopuszcza możliwość lokalizacji terenów infrastruktury technicznej we wszystkich strefach planistycznych.

Ustalenia Planu uwzględniają lokalizację ujęć wody i są zgodne z przepisami odrębnymi regulującymi funkcjonowanie stref ochronnych tych ujęć. W każdej strefie planistycznej możliwe jest wyznaczenie terenów dla infrastruktury technicznej, co pozwala na utrzymanie istniejących ujęć wraz ze strefami ochrony bezpośredniej. Ograniczenia związane ze strefami ochrony pośredniej regulowane są przepisami szczególnymi i z uwagi na zakres Planu Ogólnego – nie mogą być w nim szczegółowo ujęte.

Zabudowa większej liczby terenów może potencjalnie prowadzić do zwiększonego ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych na obszarach o nieuregulowanej gospodarce wodno-ściekowej, jak również do zmiany kierunku spływu wód opadowych w trakcie prac ziemnych oraz z terenów zabudowanych i utwardzonych. W związku z tym, wraz ze wzrostem powierzchni zabudowy, konieczne jest równomierne rozwijanie sieci wodociągowej oraz systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Ustalenia projektu Planu uwzględniają ochronę zasobów wodnych poprzez dopuszczenie odpowiedniego udziału terenów biologicznie czynnych oraz możliwość rozwoju infrastruktury technicznej. Plan nie koliduje z istniejącymi strefami ochronnymi ujęć wody i nie przewiduje rozwiązań mogących pogorszyć stan środowiska wodnego. Nie zidentyfikowano oddziaływań mogących utrudnić realizację celów środowiskowych.

6.4. Ocena wpływu realizacji projektu Planu na cele środowiskowe

Wprowadzone ustalenia projektu Planu Ogólnego nie określają wprost szczegółowych zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych – adekwatnych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych i hydrogeologicznych – w sposób racjonalny powinny chronić zarówno powierzchniowy, jak i podziemny zasób wodny. Przyjęte rozwiązania uwzględniają istniejące uwarunkowania terenowe, koncentrację dotychczasowej zabudowy oraz istniejącą sieć infrastruktury technicznej, co pozwala na racjonalne zarządzanie procesami urbanizacyjnymi i ochronę zasobów wodnych.

Plan Ogólny ma zastąpić dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jako akt prawa miejscowego jego postanowienia będą wiążące zarówno przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak i przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy (WZ). Decyzje WZ będą mogły być wydawane wyłącznie w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) wyznaczonych w Planie Ogólnym. Dzięki temu gminy będą miały większy wpływ na zrównoważony i racjonalny rozwój zabudowy i jej charakter, a także na lokalizację funkcji mogących wpływać na stan środowiska, w tym wód powierzchniowych i podziemnych. Rozwiązanie to ma na celu ograniczenie niekontrolowanego rozlewania się zabudowy oraz zapobieganie rozproszonej urbanizacji, która może prowadzić do degradacji środowiska.

Ustawodawca przewidział termin na uchwalenie planów ogólnych do 30 czerwca 2026 r. Po tej dacie dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania tracą moc. Brak Planu Ogólnego na terenie gminy uniemożliwi prowadzenie jakichkolwiek prac planistycznych, w tym uchwalanie planów miejscowych czy wydawanie decyzji WZ. Analogicznie jak w przypadku WZ, które nie będą mogły być wydawane bez określenia obszarów uzupełnienia zabudowy, niemożliwe będzie planowanie lokalne. Brak realizacji ustaleń Planu może przyczynić się jedynie do nieprawidłowego i ograniczonego rozwoju gminy, a w konsekwencji do niekontrolowanego oddziaływania na środowisko, w tym wody powierzchniowe i podziemne.

Wyznaczone w projekcie Planu strefy planistyczne wskazują właściwy układ przestrzenny gminy, zapobiegając niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy na tereny funkcjonujące przyrodniczo. Wprowadzenie zapisami projektu planu nowych stref pod zabudowę głównie mieszkaniową i zagrodową, a także usługową i produkcyjną, na dotychczas użytkowanych rolniczo terenach, wpłynie na ograniczenie zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego pochodzącego ze źródeł rolniczych. Przy rozwoju nowego rodzaju zabudowy należy jednak, wraz z powstawaniem nowych inwestycji, zapewnić odprowadzanie ścieków i doprowadzenie wód w sposób powodujący jak najmniej zanieczyszczeń.

Ustalenia projektu Planu, poprzez wskazanie stref planistycznych, w których dopuszczono tereny inwestycyjne, przyczyniają się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Zmiany te będą zazwyczaj punktowe, związane z posadowieniem obiektów budowlanych lub poprowadzeniem nowych ciągów komunikacyjnych. Istotne jest, że tereny inwestycyjne wskazano przede wszystkim w oparciu o istniejącą zabudowę oraz dotychczas uchwalone dokumenty planistyczne, gdzie powstanie nowej zabudowy zostało już przesądzone. Plan Ogólny może również pozytywnie wpłynąć na odprowadzanie i retencjonowanie wody poprzez wskazanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach zabudowanych, co sprzyja ochronie wód i ograniczeniu spływu powierzchniowego.

W obrębie wskazanych w projekcie planie stref planistycznych dopuszczono tereny inwestycyjne obejmujące zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. Powstanie nowej zabudowy, zgodnie z ustaleniami planów miejscowych przygotowanych w zgodzie z projektem Planu, wiązać się będzie z koniecznością doprowadzenia infrastruktury technicznej, tj. sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Przy rozbudowie sieci kanalizacji i zachowaniu szczelności zbiorników na nieczystości ciekłe nie przewiduje się zagrożenia zarówno dla jakości wód podziemnych, jak i powierzchniowych.

Teren gminy znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 168 (GW2000168), charakteryzującej się dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód. W kwestii oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych JCWPd nr 168 nie wskazuje się żadnych zagrożeń. Natomiast dla wód powierzchniowych cele środowiskowe zostały oparte na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych, określających stan ekologiczny wód powierzchniowych, oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, według rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Ustalono dla jednolitych części wód będących obecnie w złym stanie/potencjale ekologicznym, że celem środowiskowym będzie dążenie do przynajmniej dobrego stanu/potencjału.

Ponadto projektowane przeznaczenie strefowe określone w projekcie Planu oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się niekontrolowanej zabudowy powinno przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” gdyż

rozbudowa sieci wodociągowej i budowa sieci kanalizacyjnej stanie się bardziej opłacalna. Zapisy te pozostają również w zgodności z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

Wyznaczenie poszczególnych stref planistycznych oraz określenie ich profili funkcjonalnych zostało oparte przede wszystkim na lokalizacji istniejącej zabudowy, stopniu przekształcenia terenu oraz stanie wyposażenia w infrastrukturę techniczną, w tym sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Przyjęte rozwiązania uwzględniają również rozmieszczenie ujęć wód podziemnych wraz z obowiązującymi strefami ochronnymi oraz warunki występowania wód podziemnych, co pozwoliło uniknąć lokalizacji funkcji mogących stanowić potencjalne zagrożenie dla jakości i ilości zasobów wodnych.

Realizacja ustaleń projektu Planu może wiązać się ze wzrostem powierzchni zabudowy i powierzchni uszczelnionych, co potencjalnie wpływa na sposób odprowadzania wód opadowych oraz na ryzyko przedostawania się zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza na obszarach dotychczas nieskanalizowanych. Jednocześnie projekt Planu wprowadza mechanizmy ograniczające te oddziaływania, w szczególności poprzez określenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej w strefach planistycznych oraz poprzez dopuszczenie rozwoju infrastruktury technicznej we wszystkich strefach. Rozwiązania te sprzyjają retencjonowaniu wód opadowych, ograniczeniu wpływu powierzchniowego oraz stopniowej poprawie gospodarki wodno-ściekowej.

Istotnym elementem wpływającym na realizację celów środowiskowych dla jednolitych części wód jest ograniczenie rozpraszania zabudowy. Plan Ogólny, jako akt prawa miejscowego, wprowadza ramy przestrzenne dla wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz uchwalania planów miejscowych, co pozwala na kontrolowanie lokalizacji nowej zabudowy, w tym na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo i słabo wyposażonych w infrastrukturę. W dłuższej perspektywie sprzyja to bardziej racjonalnemu planowaniu rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, a tym samym ograniczeniu presji na wody powierzchniowe i podziemne.

Należy również wskazać, że tzw. strefy otwarte, mimo przyjętego w projekcie Planu profilu funkcjonalnego, podlegają i mogą nadal podlegać zabudowie, w szczególności na podstawie decyzji o warunkach zabudowy wydawanych w latach wcześniejszych. Uwzględnienie tych terenów w strukturze stref planistycznych pozwala jednak na objęcie ich jednolitymi zasadami kształtowania zagospodarowania oraz na stopniowe porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, co w konsekwencji może ograniczyć negatywne oddziaływania istniejącej zabudowy rozproszonej na wody gruntowe.

W odniesieniu do jednolitej części wód podziemnych nr 152, dla której wyznaczono cel środowiskowy polegający na utrzymaniu dobrego stanu ilościowego i chemicznego, należy stwierdzić, że ustalenia projektu Planu nie wprowadzają rozwiązań mogących prowadzić do nadmiernej eksploatacji zasobów wód podziemnych ani do pogorszenia ich jakości. Rozwój zabudowy przewidziany w projekcie Planu jest powiązany z koniecznością zapewnienia odpowiedniej infrastruktury technicznej, a przy zachowaniu szczelności systemów kanalizacyjnych oraz zbiorników na nieczystości ciekłe nie przewiduje się negatywnego wpływu na stan wód podziemnych.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu Ogólnego, przy uwzględnieniu ich ramowego charakteru oraz obowiązku doprecyzowania zapisów na etapie planów miejscowych, nie utrudniają realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Przyjęte rozwiązania sprzyjają ograniczeniu presji na zasoby wodne, poprawie warunków gospodarki wodno-ściekowej oraz zachowaniu dobrego

stanu wód, zgodnie z celami określonymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Podstawowymi czynnikami oddziaływania ustaleń projektu Planu na wody powierzchniowe są: stopień uszczelnienia powierzchni terenu, sposób zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, intensywność i koncentracja zabudowy, a także potencjalne źródła zanieczyszczeń obszarowych i punktowych. W odniesieniu do wód podziemnych kluczowe znaczenie mają: możliwość infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu, sposób odprowadzania ścieków bytowych, ochrona stref ujęć wód oraz zachowanie obszarów sprzyjających zasilaniu poziomów wodonośnych.

Wyznaczając strefy planistyczne projektu Planu Ogólnego, uwzględniono zróżnicowane warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne obszaru gminy, w tym występowanie cieków powierzchniowych o charakterze górskim, ich zlewnie cząstkowe, a także obszary o zwiększonej podatności wód podziemnych na zanieczyszczenia, wynikającej z budowy geologicznej i dotychczasowego sposobu zagospodarowania. Szczególną uwagę zwrócono na lokalizację istniejących ujęć wód oraz obowiązujące dla nich strefy ochronne, które zostały uwzględnione jako istotne ograniczenie w kształtowaniu przeznaczeń terenów i parametrów zagospodarowania.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) oraz jednorodziną (SJ) zostały wyznaczone przede wszystkim w obszarach o istniejącej koncentracji zabudowy oraz w miejscach, gdzie presja osadnicza występowała już przed sporządzeniem Planu. Takie podejście ogranicza możliwość dalszego rozpraszania zabudowy na terenach istotnych dla retencji i infiltracji wód oraz pozwala na powiązanie rozwoju zabudowy z istniejącą lub planowaną infrastrukturą kanalizacyjną. Określone dla tych stref profile, obejmujące maksymalną intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, zostały dobrane w sposób ograniczający nadmierne uszczelnienie terenu, co ma bezpośrednie znaczenie dla ochrony JCWP poprzez redukcję spływu powierzchniowego oraz dla JCWPd poprzez zachowanie możliwości infiltracji wód opadowych.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową (SZ) zostały wyznaczone z uwzględnieniem tradycyjnego charakteru osadnictwa oraz rozproszonego układu zabudowy, przy jednoczesnym ograniczeniu możliwości intensyfikacji zagospodarowania. Profil tej strefy, w tym relatywnie niski poziom intensywności zabudowy oraz obowiązek zachowania znacznego udziału powierzchni biologicznie czynnej, ma na celu ograniczenie ryzyka zanieczyszczeń wód podziemnych, szczególnie istotnego w kontekście stosowania indywidualnych systemów odprowadzania ścieków na terenach nieskanalizowanych. Ustalenia te odnoszą się bezpośrednio do podatności wód podziemnych na zanieczyszczenia i mają na celu minimalizację presji na JCWPd.

Strefy usługowe (SU) zostały zlokalizowane w sposób ograniczający potencjalne oddziaływania na wody, w szczególności poprzez ich koncentrację w obszarach już przekształconych oraz wyposażonych w infrastrukturę techniczną. Określone profile stref usługowych uwzględniają konieczność zachowania powierzchni biologicznie czynnych oraz nie przewidują lokalizacji działalności mogącej generować znaczące zanieczyszczenia wód powierzchniowych lub podziemnych. Tym samym wpływ tej strefy na realizację celów środowiskowych JCWP i JCWPd oceniono jako ograniczony.

Strefy infrastrukturalne (SI) wyznaczono w powiązaniu z istniejącymi obiektami infrastruktury technicznej, przy uwzględnieniu konieczności ochrony zasobów wodnych. Ustalenia dla tej strefy nie przewidują rozwiązań, które mogłyby prowadzić do pogorszenia stanu wód, a ich lokalizacja została dostosowana do istniejących uwarunkowań środowiskowych.

Strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz strefy otwarte (SO) pełnią kluczową rolę z punktu widzenia ochrony wód. Ich wyznaczenie wynikało m.in. z potrzeby zachowania obszarów o istotnym znaczeniu dla retencji, infiltracji wód opadowych oraz ochrony zlewni cieków powierzchniowych. Strefy te ograniczają możliwość zabudowy i tym samym przeciwdziałają zwiększaniu presji na JCWP i JCWPd. Jednocześnie w Prognozie uwzględniono fakt, iż część tych obszarów była i jest narażona na zabudowę rozproszoną realizowaną na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, co stanowi rzeczywiste zagrożenie dla wód, szczególnie na terenach nieskanalizowanych. Przyjęte w Planie rozwiązania należy jednak ocenić jako dążące do zahamowania tego procesu w przyszłości.

Strefy cmentarzy (SC) zostały wyznaczone z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych oraz uwarunkowań środowiskowych, w tym ochrony wód podziemnych. Profile tej strefy ograniczają możliwość lokalizacji nowych obiektów tego typu w obszarach wrażliwych hydrogeologicznie.

Dokonując analizy wpływu ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Solina na środowisko, w szczególności na wody powierzchniowe i podziemne, uwzględniono fakt, że wyznaczone w Planie strefy otwarte (SO), pomimo ich funkcji ochronnej, już obecnie podlegają oraz mogą nadal podlegać presji zabudowy rozproszonej. Zjawisko to wynika z dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu oraz z wydawania decyzji o warunkach zabudowy w oparciu o przepisy obowiązujące przed wejściem w życie Planu Ogólnego, a także w okresie przejściowym.

W Prognozie przyjęto, że Plan Ogólny, jako akt prawa miejscowego, docelowo będzie stanowił podstawę do wydawania decyzji WZ. Jednocześnie uwzględniono, że do czasu pełnego wejścia w życie mechanizmów wynikających z Planu Ogólnego oraz zakończenia okresu przejściowego, decyzje WZ mogą być nadal wydawane, niezależnie od przyjętych w Planie kierunków zagospodarowania.

Z tego względu w Prognozie uwzględniono, iż potencjalne oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne wynikające z dalszej realizacji zabudowy rozproszonej w strefach otwartych w okresie przejściowym nie są bezpośrednim skutkiem ustaleń projektu Planu Ogólnego, lecz konsekwencją wcześniejszych i aktualnych uwarunkowań prawnych oraz istniejącej struktury osadniczej. Oddziaływania te zostały jednak uwzględnione jako element stanu istniejącego i trendów rozwojowych, które Plan Ogólny ma za zadanie w perspektywie długoterminowej ograniczyć.

W szczególności wskazano, że zabudowa rozproszona realizowana na terenach nieskanalizowanych stanowi istotny czynnik ryzyka dla wód podziemnych, związany z funkcjonowaniem indywidualnych systemów odprowadzania ścieków, oraz dla wód powierzchniowych, poprzez zwiększony spływ zanieczyszczeń obszarowych. Zjawisko to zostało uwzględnione przy wyznaczaniu stref otwartych oraz przy określaniu ich profili, które ograniczają możliwość lokalizacji nowej zabudowy po zakończeniu okresu przejściowego i pełnym związaniu decyzji WZ ustaleniami Planu Ogólnego.

W związku z powyższym dokonano również weryfikacji założeń projektu Planu w części dotyczącej stref zabudowy mieszkaniowej oraz zagrodowej. Analiza ta wykazała, że wyznaczenie tych stref stanowi świadome działanie planistyczne, mające na celu przejęcie i ukierunkowanie presji inwestycyjnej w obszary już przekształcone lub predysponowane do rozwoju zabudowy, co w dłuższej perspektywie powinno ograniczyć presję na strefy otwarte i obszary wrażliwe hydrologicznie. Parametry zagospodarowania ustalone dla stref mieszkaniowych i zagrodowych, w tym ograniczenia intensywności zabudowy oraz obowiązki zachowania powierzchni biologicznie czynnych, zostały określone z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań wodnych, w szczególności podatności wód podziemnych na zanieczyszczenia oraz stopnia wyposażenia terenów w infrastrukturę kanalizacyjną.

W Prognozie wskazano, że pełna skuteczność ustaleń Planu Ogólnego w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie możliwa po zakończeniu okresu przejściowego oraz w powiązaniu z uchwalaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i rozwojem infrastruktury kanalizacyjnej. Do tego czasu należy liczyć się z utrzymywaniem części presji inwestycyjnej wynikającej z dotychczasowych mechanizmów prawnych, co zostało uwzględnione w ocenie oddziaływań.

Na tej podstawie przyjęto, że mimo istniejącej i przejściowej presji zabudowy rozproszonej, projekt Planu Ogólnego Gminy Solina stanowi rozwiązanie korzystne z punktu widzenia ochrony wód, gdyż wprowadza docelowe mechanizmy umożliwiające ograniczenie lokalizacji zabudowy w strefach otwartych oraz ukierunkowanie rozwoju przestrzennego w sposób sprzyjający realizacji celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Analiza stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych wykazała, że główne zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych wynikają nie z ustaleń projektu Planu Ogólnego, lecz z dotychczasowego, rozproszonego sposobu zagospodarowania oraz braku pełnej infrastruktury kanalizacyjnej. W tym kontekście projekt Planu, poprzez uporządkowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, koncentrację zabudowy w wyznaczonych strefach oraz ograniczenie jej rozpraszania, należy ocenić jako rozwiązanie sprzyjające realizacji celów środowiskowych JCWP i JCWPd.

Na podstawie przeprowadzonej, szczegółowej analizy stwierdza się, że sposób wyznaczenia stref planistycznych oraz określenia ich profili w projekcie Planu Ogólnego Gminy Solina uwzględnia istniejące uwarunkowania dotyczące wód powierzchniowych i podziemnych oraz nie stwarza ryzyka pogorszenia ich stanu ani utrudnienia osiągnięcia celów środowiskowych. Ustalenia Planu Ogólnego, w powiązaniu z późniejszymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego i rozwojem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, stanowią ramy dla racjonalnego zarządzania przestrzenią oraz ochrony zasobów wodnych, przyczyniając się do osiągnięcia założonych celów środowiskowych w perspektywie długoterminowej.

Projekt Planu wspiera racjonalne zagospodarowanie przestrzeni z uwzględnieniem ochrony zasobów wodnych. Wyznaczenie stref planistycznych sprzyja ograniczeniu niekontrolowanej zabudowy, poprawie gospodarki wodno-ściekowej oraz realizacji celów środowiskowych. Plan tworzy podstawy dla zrównoważonego rozwoju gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

6.5. Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300) omawiany teren położony jest w dwóch obszarach jednolitych częściach wód powierzchniowych zbiornikowych (JCWP RWr) Zb. Myczkowce RW200021221559, Zb. Solina RW200023221399 oraz w osiem jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW): Wołkowyjka RW200004221389, San od Chmielu do zb. Solina RW200004221399, San od zb. Solina do zb. Myczkowce RW200004221559, Hoczewka RW200004221899, San od zb. Myczkowce do Tyrawki RW200008223319, Solinka RW2000042213499, Bereźnica RW2000042215569, Olszanka RW20000422169

Celem środowiskowym dla wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu JCWP tak, aby osiągnąć co najmniej dobry stan

chemiczny wód oraz co najmniej dobry stan ekologiczny, a dla części wód silnie zmienionych oraz sztucznych – co najmniej dobry potencjał ekologiczny. Przy określaniu celów środowiskowych przyjmuje się również warunek nie pogorszenia obecnego stanu wód.

Teren gminy Solina zaliczany jest do regionu hydrogeologicznego nr XIV – karpackiego, należącego do makroregionu południowego. Teren objęty opracowaniem znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 168 (PLGW2000168). Charakteryzuje się ona dobrym stanem ilościowym i jakościowym wód. W kwestii oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitej części wód podziemnych nr 168, nie wskazuje się żadnych zagrożeń. Celem środowiskowym dla JCWPd 168 jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego

Wody podziemne są głównym źródłem zaopatrzenia w wodę ludności, rolnictwa i przemysłu. W Gminie Solina, większość ludność korzysta z lokalnej sieci wodociągowej oraz z własnych studni kopanych bądź wierconych.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy m.in. ustanawianie stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód. Strefa ochronna może obejmować wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie gminy zlokalizowane są 39 ujęć wód podziemnych.

Nie przewiduje się by w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu zostały zajęte, a co za tym idzie i zdegradowane, jakiegokolwiek cieków lub zbiorniki wód powierzchniowych. Wolne od zabudowy pozostały również doliny poszczególnych cieków.

Projekt Planu nie wprowadza funkcji, które mogą mieć znaczące oddziaływanie na wody podziemne jak np. rozległe tereny produkcyjne, odkrywkowa eksploatacja kopalin czy składowiska odpadów.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu Planu, uwzględniając istniejące uwarunkowania hydrograficzne oraz ochronę stref ujęć wody, nie powinna stanowić zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane zagospodarowanie przestrzenne, przy jednoczesnym zachowaniu przepisów dotyczących ochrony wód i racjonalnym kształtowaniu kierunków rozwoju, może wręcz sprzyjać utrzymaniu lub poprawie ich stanu, szczególnie poprzez ograniczenie niekontrolowanej zabudowy i wspieranie rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

6.6. Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływanie

Projekt Planu ma na celu określenie ram dla zasad zagospodarowania przestrzennego, które będą uszczegóławiane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzjach o warunkach zabudowy. Przedstawiony w projekcie Planu podział na strefy planistyczne nie stanowi zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych.

Plan zawiera ustalenia mające na celu minimalizację potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, m.in. poprzez ograniczenie rozprzestrzeniania się niekontrolowanej zabudowy oraz wyznaczenie terenów, na których lokalizowanie nowej zabudowy jest zabronione.

W każdej strefie planistycznej określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja ochronie zasobów wodnych oraz retencjonowaniu wód opadowych. Dodatkowo, pośredni wpływ na poprawę jakości wód będzie miało ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ograniczenie imisji na powierzchnię ziemi i wód.

Jak wcześniej wskazano, wpływ realizacji ustaleń projektu Planu na cele środowiskowe wód nie jest znaczący. Możliwe oddziaływania o charakterze negatywnym mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji inwestycji, głównie w wyniku prowadzenia prac budowlanych w strefach o przeznaczeniu mieszkaniowym lub usługowym. Będą to jednak oddziaływania krótkotrwałe, ograniczone do okresu trwania robót budowlanych.

Dodatkowo, należy uwzględnić środki wynikające z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, w szczególności te dotyczące uporządkowania gospodarki ściekowej.

Projekt Planu uwzględnia środki mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko, zwłaszcza poprzez kontrolę zabudowy i zachowanie powierzchni biologicznie czynnej. Potencjalne negatywne skutki dla wód będą krótkotrwałe i ograniczone do fazy budowy. Plan jest zgodny z zasadami gospodarowania wodami, co sprzyja ochronie i poprawie jakości zasobów wodnych na terenie gminy.

7. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Planu, w szczególności dotycząca obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody

W granicach gminy Solina znajdują się są następujące formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn.zm.):

- rezerwaty przyrody
 - Nad Jeziorem Myczkowieckim,
 - Koziniec,
 - Bobry w Uhercach,
 - Przełom Sanu pod Grodziskiem,
 - Sine Wiry,
- parki krajobrazowe:
 - Park Krajobrazowy Doliny Sanu,
 - Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy,
- Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu
- Natura 2000
 - PLC180001 Bieszczady,
 - PLH180021 Dorzecze Górnego Sanu,
 - PLH180013 Ostoja Góry Słonne,
- pomniki przyrody (2 – przyrody ożywionej, 2 – przyrody nieożywionej),
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Projekt Planu wyznacza strefy planistyczne, w których dopuszczone zostaną różne formy zabudowy, co wymaga szczegółowej analizy pod kątem ochrony środowiska – szczególnie w odniesieniu do terenów objętych ochroną zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Kluczowe jest zbadanie wpływu planowanej zabudowy na cenne przyrodniczo obszary oraz zachowanie równowagi ekologicznej w gminie.

W projekcie planie ogólnego dla Gminy Solina ustalono następujące strefy planistyczne, które definiują przeznaczenie i sposób zagospodarowania przestrzeni na terenie gminy wiejskiej:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna,

Wyznaczenie stref z zabudową mieszkaniową i usługową wiąże się z ryzykiem nadmiernej urbanizacji i zanieczyszczenia środowiska. Istnieje obawa, że niewłaściwe lokalizowanie zabudowy w pobliżu obszarów chronionych może doprowadzić do:

- degradacji ekosystemów,
- utraty bioróżnorodności,
- zakłócenia równowagi ekologicznej – szczególnie na obszarze Parku Krajobrazowego Doliny Sanu i Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego oraz Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i w granicach obszaru Natura 2000.

Dodatkowo istnieje ryzyko:

- wzrostu liczby ludności na terenach przyrodniczo cennych, co może skutkować większą produkcją odpadów, zanieczyszczeniem powietrza, hałasem i pogorszeniem jakości wód powierzchniowych,
- intensyfikacji użytkowania gruntów rolnych oraz rozbudowy infrastruktury drogowej, co może prowadzić do fragmentacji ekosystemów i niszczenia siedlisk przyrodniczych.

Projekt Planu uwzględnia jednak zapisy ograniczające zabudowę w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów chronionych (parku krajobrazowym, obszarze chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000 i innych form ochrony). Zaleca się wprowadzenie stref buforowych, które złagodzą wpływ zabudowy na ekosystemy.

Projekt Planu – zwłaszcza w kontekście zabudowy usługowej, mieszkaniowej, rolniczej – uwzględnia konieczność ochrony przyrody i bioróżnorodności w obszarach objętych ochroną prawną. Kluczowe jest wprowadzenie odpowiednich przepisów dotyczących:

- lokalizacji zabudowy,
- ochrony środowiska przed zanieczyszczeniem,
- wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju.

Takie podejście umożliwi rozwój gminy z jednoczesnym poszanowaniem jej unikalnych walorów przyrodniczych.

Nie przewiduje się znaczącego wpływu realizacji ustaleń projektu Planu na siedliska przyrodnicze i roślinne, ich komponenty, w tym na gatunki prawnie chronione i zagrożone znajdujące się w obrębie położonych obszarów Natura 2000.

Doprecyzowanie i uszczegółowienie zapisów w projekcie Planu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy

systemów infrastruktury technicznej, w zakresie zaopatrzenia w ciepło, w zakresie telekomunikacji oraz wprowadzenie ładów przestrzennych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych znajdujących się wzdłuż drogi nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowanych i uchwalanych w zgodności z Planem Ogólnym Gminy Solina.

Gmina Solina znajduje się na obszarze o szczególnie wysokich wartościach przyrodniczych, objętym licznymi formami ochrony przyrody – w tym, parkiem krajobrazowym, obszarem chronionego krajobrazu, rezerwatami oraz obszarem Natura 2000. Projekt Planu Ogólnego uwzględnia te uwarunkowania i zakłada ograniczenie zabudowy w sąsiedztwie terenów chronionych. Podkreślono konieczność stosowania zasad zrównoważonego rozwoju oraz ochrony bioróżnorodności, gleby, wód i powietrza. Projekt nie przewiduje istotnych negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000, a szczegółowe ustalenia zostaną zawarte w miejscowych planach zgodnych z Planem Ogólnym.

7.1. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych postanowieniami projektu Planu na zasoby, tworzywa i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Projekt Planu ogólnego Gminy Solina obejmuje swoim zakresem cały obszar administracyjny gminy i stanowi dokument strategiczny o charakterze ramowym, wyznaczający kierunki zagospodarowania przestrzennego w długiej perspektywie. W związku z tym, wpływ ustaleń planu na przyrodę ma charakter pośredni i długofalowy, ale kluczowe znaczenie ma zapewnienie zgodności tych ustaleń z zasadami ochrony przyrody określonymi w art. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Na obszarze gminy występują cenne przyrodniczo tereny objęte różnymi formami ochrony:

- parki krajobrazowe:
 - Park Krajobrazowy Doliny Sanu,
 - Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy,
- rezerwaty przyrody
 - Nad Jeziorem Myczkowieckim,
 - Koziniec,
 - Bobry w Uhercach,
 - Przełom Sanu pod Grodziskiem,
 - Sine Wiry,
- Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu
- Natura 2000
 - PLC180001 Bieszczady,
 - PLH180021 Dorzecze Górnego Sanu,
 - PLH180013 Ostoja Góry Słonne,
- – pomniki przyrody (2 – przyrody żywej, 2 – przyrody nieożywionej),
- – ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Ustalenia planu ogólnego – ze względu na swój strategiczny charakter – **nie przesądzają o lokalizacji konkretnych inwestycji**, lecz wskazują kierunki zagospodarowania przestrzennego i określają ramowe warunki jego prowadzenia. W tym kontekście analiza oddziaływań na przyrodę dotyczy potencjalnych skutków w skali całej gminy.

W szczególności należy wskazać, że:

- **Nie przewiduje się bezpośrednich przekształceń terenów objętych parkiem krajobrazowym rezerwatami przyrody, obszarami Natura 2000 czy Obszarem Chronionego Krajobrazu.**
- Projekt planu zakłada **zachowanie ciągłości przyrodniczej terenów cennych**, w tym dolin rzecznych, kompleksów leśnych i łąkowych, które pełnią funkcje korytarzy ekologicznych.
- Uwzględniono konieczność ograniczania presji urbanizacyjnej na tereny o wysokich walorach przyrodniczych, m.in. poprzez wskazywanie właściwego kierunku rozwoju zabudowy oraz unikanie jej koncentracji w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów chronionych.

Istotnym narzędziem realizacji celów ochrony przyrody w planie ogólnym jest określenie **minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref planistycznych**. Ustalenie takie, choć nie odnosi się do konkretnych inwestycji, pełni funkcję strategiczną, ponieważ:

- **Chroni mikroklimat lokalny**, przyczyniając się do ograniczenia efektu miejskiej wyspy ciepła,
- **Zwiększa różnorodność biologiczną**, nawet w obszarach zabudowanych, poprzez zapewnienie przestrzeni dla roślin i zwierząt,
- **Ogranicza uszczelnienie powierzchni terenu**, co ma pozytywny wpływ na jakość gleb i stosunki wodne,
- **Tworzy warunki dla zachowania zieleni**, jako ważnego elementu struktury ekologicznej gminy.

Wprowadzony wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej jest więc wyrazem wdrażania zasady zrównoważonego rozwoju oraz realizacji celów wskazanych w art. 2 ustawy o ochronie przyrody, w tym zachowania siedlisk przyrodniczych, zieleni w miastach i wsiach, zadrzewień oraz krajobrazu.

Projekt Planu ogólnego Gminy Solina został opracowany z poszanowaniem obowiązujących form ochrony przyrody, a także z zachowaniem i zrównoważonego użytkowania zasobów środowiska przyrodniczego. Plan nie generuje istotnych, bezpośrednich zagrożeń dla istniejących form ochrony, a jego realizacja – poprzez odpowiednie kształtowanie profili rozwoju i wprowadzenie wymogów w zakresie powierzchni biologicznie czynnej – może pozytywnie wpłynąć na stan przyrody i warunki życia mieszkańców w dłuższej perspektywie.

Projekt Planu w znacznym stopniu wspiera realizację celów ochrony przyrody określonych w art. 2 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody. Uwzględnia on m.in. ochronę korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych oraz różnorodności biologicznej poprzez odpowiednie strefowanie zabudowy i ograniczenia inwestycyjne. Plan zakłada także zachowanie integralności krajobrazu oraz ochronę zadrzewień. Jednakże nie odnosi się do kwestii edukacji i promocji w dziedzinie ochrony przyrody, co stanowi jeden z celów wymienionych w ustawie.

7.2. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody i cele utworzenia Wchodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w tym wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru

Na terenie gminy Solina obowiązują przepisy Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr XLVIII/998/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. z późn. zm., ustanawiającej Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu (WOChK). Celem tej formy ochrony jest zachowanie krajobrazu, różnorodności biologicznej oraz walorów przyrodniczo-kulturowych.

Projekt Planu ogólnego gminy Solina uwzględnia obecność WOChK i nie narusza celów jego utworzenia. W ramach identyfikacji i analizy ustalono, że:

1. **Zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko** – Projekt Planu ogólnego nie przewiduje dopuszczenia takich inwestycji bez odrębnych procedur środowiskowych. Ostateczna zgodność będzie oceniana na dalszych etapach planowania przestrzennego.
2. **Zakaz niszczenia siedlisk dzikich zwierząt** – Plan nie przewiduje działań naruszających ten zakaz. Poprzez wyznaczenie odpowiednich stref funkcjonalnych oraz wskaźników kształtowania zabudowy, plan nie wpływa negatywnie na siedliska zwierząt.
3. **Zakaz likwidowania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych** – Projekt Planu wspiera ochronę zadrzewień, nie dopuszcza ich usuwania poza przypadkami określonymi w przepisach szczególnych. Ustalenia przestrzenne są z nimi zgodne.
4. **Zakaz budowy nowych obiektów budowlanych w pasie 100 m od brzegów rzek i jezior** – Plan nie przewiduje nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie Sanu, Osławy ani Jeziora Solińskiego poza wyjątkami ustawowymi (kąpieliska, przystanie wodne). Zakaz nie jest naruszany.
5. **Zakaz prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu** – W planie zastosowano ograniczenia zabudowy na terenach szczególnie wrażliwych przyrodniczo i krajobrazowo. Ustalenia te skutecznie eliminują ryzyko trwałego zniekształcenia terenu.
6. **Zakaz zmian stosunków wodnych nieuzasadnionych ochroną lub racjonalnym użytkowaniem terenu** – Plan nie przewiduje ingerencji w gospodarkę wodną. Wszelkie działania inwestycyjne będą wymagały zgodności z obowiązującymi przepisami, co zapobiega ryzyku naruszenia tego zakazu.
7. **Zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych** – Projekt Planu uwzględnia obecność siedlisk Natura 2000 i nie przewiduje działań zagrażających obszarom wodnym. Zastosowane ustalenia planistyczne mają charakter ochronny i nie naruszają zakazu.

Zarówno zakazy określone § 3 Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego XLVIII/998/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. z późn.zm. na terenie Wchodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, jak i plan ogólny gminy Solina wzajemnie się uzupełniają. Kluczowe będzie: konsekwentne wdrażanie zapisów, kontrola nad nową zabudową, współpraca z lokalną społecznością oraz inwestorami.

Wprowadzono ograniczenia dla inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, chroni się siedliska przyrodnicze, zadrzewienia, rzeźbę terenu oraz stosunki wodne. Plan nie dopuszcza działań sprzecznych z ochroną przyrody, takich jak rajdy motorowe, chów bezściółkowy, z określonymi wyjątkami. Wszystkie zapisy są zgodne z obowiązującym prawem i celami ochrony środowiska.

7.3. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na ochronę przyrody i cele utworzenia Park Krajobrazowy Doliny Sanu, Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy, dla którego ustanowiono plano ochrony w tym wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie łamią zakazów obowiązujących w granicach tego Obszaru

Projekt Planu ogólnego gminy Solina uwzględnia wyjątkowe wartości przyrodnicze oraz krajobrazowe obszarów objętych formami ochrony przyrody, w tym Parku Krajobrazowego Doliny Sanu i Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego. W dokumencie zastosowano szereg rozwiązań planistycznych ograniczających możliwość zabudowy na terenach szczególnie cennych przyrodniczo – takich jak doliny rzek, obszary leśne czy tereny podmokłe. Poprzez wyznaczenie odpowiednich **stref funkcjonalnych i parametrów kształtowania zabudowy**, m.in. minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Projekt planu wspiera zachowanie ciągłości ekologicznej, chroni korytarze migracyjne zwierząt i ogranicza rozprzestrzenianie się zabudowy rozproszonej w krajobrazie

Na podstawie przeprowadzonej analizy, projektu Planu ogólnego gminy Solina:

- **nie naruszają zakazów obowiązujących w granicach Parku Krajobrazowego Doliny Sanu ani Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego;**
- są spójne z ograniczeniami wprowadzonymi na mocy uchwał sejmiku województwa
- przewidują **ochronę dolin rzecznych, terenów leśnych, zbiorników wodnych, torfowisk i terenów podmokłych**, co sprzyja realizacji celów ochrony.

Dodatkowo, projekt Planu nie przewiduje inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko – ewentualne lokalizacje tego typu przedsięwzięć wymagałyby osobnych decyzji administracyjnych, które będą musiały być zgodne z zasadami ochrony przyrody oraz planami ochrony parków.

W projekcie planu ogólnego dla Gminy Solina ustalono następujące strefy planistyczne, które określają przeznaczenie oraz sposób zagospodarowania przestrzeni na terenie gminy wiejskiej:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy
- SP – strefa gospodarcza
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna,

STREFA	MAKSYMALNA NADZIEMNA INTENSYWNOŚĆ ZABUDOWY	MAKSYMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI ZABUDOWY [%]	MAKSYMALNA WYSOKOŚĆ ZABUDOWY [m]	MINIMALNY UDZIAŁ POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNEJ [%]
1SC - 19SC	0,5	30	8	30
1SI - 33SI	0,5	80	8	20
1SJ - 195SJ	0,8	50	15	30
1SK - 1SK	0	0	0	0
1SN - 121SN	0,8	35	20	10

ISO - 36SO	0	0,1	5	80
ISP - 3SP	0,9	70	12	30
ISU - 79SU	0,8	80	17	10
ISW - 2SW	0,8	50	15	30
ISZ - 80SZ	0,8	50	15	30

Powyższa tabela przedstawia maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalny dopuszczalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz minimalny wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref funkcjonalnych na obszarze objętym planowaniem przestrzennym.

Ustalenia zawarte w projekcie Planu zostały sformułowane w sposób odpowiedzialny i uwzględniający obecność oraz znaczenie obszarów chronionych – w tym Parku Krajobrazowego Doliny Sanu oraz Ciśniańsko-Wetlińskiego Parku Krajobrazowego. Plan ten nie tylko nie narusza celów ochrony i zakazów obowiązujących w granicach tych parków, ale wręcz wspiera ich realizację poprzez ograniczenie zabudowy i działalności mogących negatywnie wpłynąć na środowisko naturalne i krajobraz.

Plan ogólny nie dopuszcza realizacji działań mogących znacząco oddziaływać na środowisko – tego typu przedsięwzięcia wymagałyby dodatkowych analiz środowiskowych oraz osobnych decyzji administracyjnych, które muszą być zgodne z przepisami prawa i celami ochrony przyrody.

W kontekście obowiązujących uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego, należy podkreślić, że plan nie wprowadza żadnych rozwiązań sprzecznych z zakazami dotyczącymi zabudowy, przekształceń rzeźby terenu, zmian stosunków wodnych, likwidacji zbiorników wodnych czy działalności mogącej szkodzić siedliskom przyrodniczym i faunie

Projekt Planu ogólnego gminy Solina został opracowany z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony przyrody. Nie narusza on obowiązujących przepisów prawa dotyczących form ochrony przyrody ani nie stwarza zagrożenia dla realizacji celów, dla których powołano Park Krajobrazowy Doliny Sanu oraz Ciśniańsko-Wetliński Park Krajobrazowy. Wręcz przeciwnie – poprzez odpowiednie zapisy i rozwiązania przestrzenne wspiera ich zachowanie oraz utrzymanie integralności przyrodniczej i krajobrazowej tego unikalnego obszaru.

7.4. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Bieszczady (PLC180001), Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021) oraz Ostoja Góry Słonne (PLH180013). ich integralność oraz powiązania z innymi obszarami (spójność sieci Natura 2000),

Projekt Planu obejmuje tereny zlokalizowane na obszarach Natura 2000 o dużym znaczeniu przyrodniczym, w tym w szczególności obszarach Bieszczady (PLC180001), Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021) oraz Ostoja Góry Słonne (PLH180013). Wszystkie te obszary są kluczowymi elementami krajowej i europejskiej sieci Natura 2000, mającej na celu ochronę unikalnych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin o szczególnym znaczeniu dla zachowania bioróżnorodności.

W kontekście obszaru Bieszczady (PLC180001), projekt Planu uwzględnia unikatowe walory tego dużego kompleksu leśnego, który pełni funkcję ważnego korytarza ekologicznego i stanowi ostoję dla wielu gatunków zagrożonych wyginięciem, takich jak ryś, niedźwiedź brunatny czy orzeł przedni. Projekt nie przewiduje działań, które mogłyby zakłócić integralność tego obszaru, nie wpłynie negatywnie na ciągłość siedlisk ani na warunki bytowe chronionych gatunków.

Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021) to obszar o unikalnych walorach hydrologicznych i ekologicznych, gdzie funkcjonują cenne siedliska wodne i wilgotne łąki, stanowiące miejsce bytowania wielu gatunków ptaków wodno-błotnych, ryb oraz roślin rzadkich i chronionych. W projekcie Planu szczególną uwagę zwrócono na ochronę tych siedlisk, unikając działań mogących prowadzić do pogorszenia jakości wód lub degradacji naturalnych krajobrazów rzecznych. Uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego, zwłaszcza ograniczenie zabudowy i działalności przemysłowej w pobliżu koryta rzeki, minimalizuje ryzyko negatywnych oddziaływań na te ekosystemy.

Ostoja Góry Słonne (PLH180013) to obszar charakteryzujący się bogactwem gatunkowym ptaków leśnych i łąkowych, jak również unikalnych typów siedlisk, takich jak kwaśne i żyzne buczyny oraz górskie murawy. Projekt Planu wprowadza regulacje mające na celu ograniczenie rozproszonej zabudowy, która do tej pory stanowiła jedno z głównych zagrożeń dla tego obszaru, a także wspiera zachowanie procesów ekologicznych, takich jak sukcesja i naturalna ewolucja biocenoz. Realizacja Planu nie przewiduje działań powodujących fragmentację siedlisk ani zwiększenie presji antropogenicznej.

Wszystkie trzy obszary Natura 2000 – Bieszczady, Dorzecze Górnego Sanu oraz Ostoja Góry Słonne – są ze sobą powiązane poprzez ciągi ekologiczne i korytarze migracyjne, co ma kluczowe znaczenie dla utrzymania funkcjonalności sieci Natura 2000. Projekt Planu nie zaburza tych powiązań, nie wprowadza barier przestrzennych ani innych działań, które mogłyby przerwać naturalne procesy wymiany genetycznej i migracji gatunków. Przeciwnie, poprzez wprowadzenie jasnych zasad zagospodarowania przestrzennego oraz ochrony środowiska, Plan wspiera trwałość i spójność tych powiązań.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu Planu nie będzie miała negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 Bieszczady (PLC180001), Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021) oraz Ostoja Góry Słonne (PLH180013). Plan ten sprzyja zachowaniu i wzmacnianiu integralności ekologicznej tych obszarów, zapewniając jednocześnie ochronę najcenniejszych siedlisk i gatunków. Działania przewidziane w Planie wpisują się w ramy zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, będąc istotnym elementem strategii zachowania dziedzictwa przyrodniczego na poziomie regionalnym i krajowym.

Podsumowując, projekt Planu, obejmujący obszary Natura 2000: Bieszczady (PLC180001), Dorzecze Górnego Sanu (PLH180021) oraz Ostoja Góry Słonne (PLH180013), uwzględnia istotne ograniczenia dotyczące intensywności i formy zabudowy. Określenie maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, maksymalnej wysokości budynków oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach funkcjonalnych pozwala na racjonalne zagospodarowanie przestrzeni z zachowaniem równowagi ekologicznej. Takie rozwiązania minimalizują negatywne oddziaływania na siedliska i gatunki chronione w ramach sieci Natura 2000, wspierając zachowanie ich integralności i spójności ekologicznej. Dzięki temu projekt Planu sprzyja zrównoważonemu rozwojowi przestrzennemu, który nie narusza wartości przyrodniczych tych obszarów, zapewniając trwałe funkcjonowanie ekosystemów i zachowanie różnorodności biologicznej.

Przewiduje się, iż oddziaływania na cele i przedmiot ochrony analizowanego obszaru Natura 2000 nie będą miały charakteru negatywnego, stąd nie należy spodziewać się zagrożeń dla jego integralności, rozumianej jako spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, będących celem ochrony analizowanego obszaru Bieszczady PLC180001. Nie przewiduje się, aby realizacja projektu Planu powodowała znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu obszaru Natura 2000 Bieszczady PLC180001. Realizacja ustaleń projektu Planu nie spowoduje zaburzeń w

funkcjonowaniu sieci obszarów Natur 2000. W wyniku realizacji ustaleń projektu Planu nie nastąpi przerwanie powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych.

7.5. Analiza wpływu proponowanego zagospodarowania na funkcjonowanie przejść dla zwierząt umożliwiających migrację zwierząt w ramach istniejących /planowanych przedsięwzięć liniowych w kontekście istniejących powiązań przyrodniczych ciągów i korytarzy ekologicznych w promieniu min 1000 m od przejścia

Infrastruktura drogowa ogranicza swobodne przemieszczanie się organizmów w przestrzeni krajobrazowej. Tworzenie barier ekologicznych jest jedną z najpoważniejszych środowiskowych konsekwencji budowy dróg. W wyniku oddziaływań barierowych dochodzi do szeregu negatywnych skutków ekologicznych, z których większość wynika z trwałego podziału siedlisk na mniejsze fragmenty z utrudnionym kontaktem pomiędzy zamieszkującymi je organizmami.

Budowa przejść dla zwierząt minimalizuje fragmentację środowiska poprzez:

- przeciwdziałanie izolacji populacji i terenów siedliskowych fauny,
- zwiększenie możliwości wykorzystywania arealów osobniczych zwierząt – poprzez umożliwienie migracji związanych ze zdobywaniem pożywienia, szukaniem bezpiecznego schronienia, dostępem do miejsc rozrodu,
- umożliwienie migracji i wędrówek dalekiego zasięgu oraz rozprzestrzeniania się gatunków i kolonizacji nowych siedlisk,
- przeciwdziałanie ograniczeniu przepływu genów i obniżeniu zmienności genetycznej w ramach populacji,
- wspieranie rozwoju lokalnych populacji i zwiększenie różnorodności biologicznej obszarów przeciętych drogami.

Przejścia spełniają dwie podstawowe funkcje ekologiczne:

- stwarzają warunki umożliwiające bytowanie gatunków i osobników, których siedliska (areale osobnicze) przecina droga – zwierzęta mają możliwość swobodnego korzystania z całego arealu siedliskowego podzielonego przez drogę,
- umożliwiają migracje, wędrówki i dyspersję osobnikom przemieszczającym się na duże odległości – to kluczowa funkcja przejść dla zwierząt, ważna szczególnie dla ochrony rzadkich gatunków o wysokich wymaganiach przestrzennych (np. duże ssaki drapieżne).

Przez obszar gminy Solina przebiegają fragmenty dwóch korytarzy ekologicznych o randze ponadlokalnej wyznaczonych w 2012 r. przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot.

Koncepcja korytarzy ekologicznych została przedstawiona w projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska pod redakcją Jędrzejewskiego. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jelen, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś).

Główny (G) Korytarz Karpacki (KK) przebiega przez Bieszczady (1), Beskid Niski, Beskid Sądecki, Pieniny aż do Tatr. Na całej swojej długości łączy się z częściami Karpat leżącymi po stronie ukraińskiej i słowackiej.

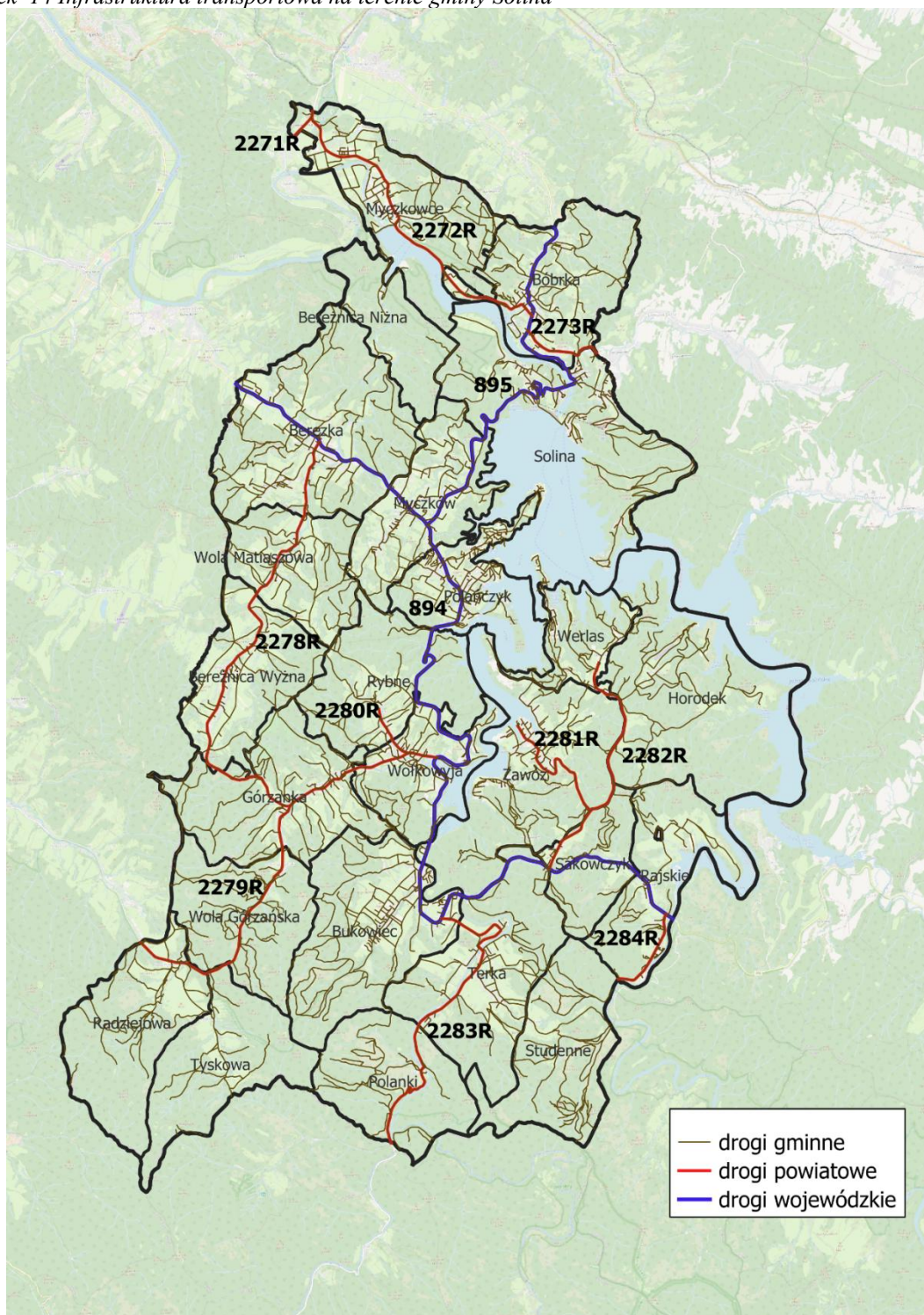
Główny (G) Korytarz Południowy (KPd) biegnie od Bieszczadów poprzez Góry Słonne (1A), Pogórze Przemyskie (1B), Pogórze Dynowskie, parki krajobrazowe: Czarnorzecko-Strzyżowski, Pasma Brzanki, Ciężkowicko-Rożnowski i Wiśnicko-Lipnicki, następnie przechodzi przez Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Makowski, Beskid Żywiecki, Beskid Śląski, Pogórze Śląskie, lasami w pobliżu zbiornika Goczałkowickiego, Lasy Pszczyńsko-Kobiórskie, aż do Lasów Rudzkich.

Blisko 57% powierzchni gminy Solina stanowią lasy.

Najważniejsze grupy gatunków zwierząt żyjących na terenie naszego kraju zamieszkują siedliska leśne i mozaikowe z dominującym udziałem lasów. Większość z nich unika rozległych, otwartych przestrzeni, które nie gwarantują im odpowiednich warunków ukrycia przed ludźmi i naturalnymi wrogami oraz nie zapewniają wymaganej bazy żerowej. Rozległe obszary pól otaczające kompleksy leśne stanowią poważną barierę dla przemieszczania się zwierząt, powodując izolację siedlisk i lokalnych populacji.

Podstawowy układ drogowy gminy stanowią drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe, których uzupełnieniem są drogi gminne.

Rysunek 14 Infrastruktura transportowa na terenie gminy Solina

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10k

Sieć drogową w gminie Solina tworzą drogi o konstrukcji 1-jezdniowej, z zasady pozbawione ogrodzeń ochronnych i typowych przejść dla zwierząt. Powyższe uwarunkowania umożliwiają przemieszczanie się zwierząt po powierzchni jezdni (tzw. przejścia po powierzchni drogi) w poprzek większości dróg. Jest to podstawowa metoda zachowania łączności ekologicznej w obszarach przecinanych przez drogi bez ogrodzeń, a jej skuteczność zależy od

natężenia ruchu pojazdów oraz obecności dodatkowych barier fizycznych utrudniających zwierzętom migrację (np. głębokie rowy, bariery energochłonne).

Rysunek 15. Potencjalne kolizje sieci komunikacyjnej z korytarzami ekologicznymi

Źródło: Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030

Z powyższego rysunku wynika, że potencjalne kolizje występują na całej długości dróg, przebiegających przez teren gminy Solina.

Istniejące drogi na terenie gminy Solina, w zdecydowanej większości, nie są wyposażone w przejścia dla zwierząt, ale ich realizacja możliwa jest podczas modernizacji, przebudowy lub rozbudowy dróg. Przejścia dla małych zwierząt realizowane są postaci przepustów, natomiast dla zwierząt średnich lub dużych, najczęściej jako przejścia dolne i górne zespolone. Oddziaływanie dróg na korytarze ekologiczne jest zdecydowanie większe dla korytarzy leśnych niż dla korytarzy dolin rzecznych.

Lokalizacja przejść dla zwierząt powinna być wyznaczona na etapie oceny oddziaływania danego przedsięwzięcia na środowisko i uwzględniona w projekcie technicznym drogi.

Do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie dróg należy zaliczyć:

- budowę osłon (ekranów) antyolśnieniowych,
- wprowadzanie nasadzeń roślinnych o charakterze osłonowym i izolacyjnym,
- budowę ogrodzeń ochronnych.

Nie ma obecnie w planach na terenie gminy budowy nowej drogi o wyższej randze niż wojewódzka. Układ sieci drogowej nie zmienia się znacząco.

Zapisy Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030 przyjętego Uchwałą Nr 570/12169/24 z dnia 23 lutego 2024 r. przez Zarząd Województwa Podkarpackiego wskazują na planowane działania w zakresie rozwoju regionalnego systemu transportowego:

- Modernizacja podkarpackich dróg wojewódzkich w Bieszczadach – Rozbudowa DW 895 na odcinku Uherce Mineralne (DK84) – Solina;
- Modernizacja podkarpackich dróg wojewódzkich w Bieszczadach – DW894 odcinek(Polańczyk – Wołkowyja);
- "Rowerstrada Solina - Zakopane";
- Rozwój turystyki żeglarskiej i infrastruktury turystycznej wokół Jeziora Solińskiego i Myczkowieckiego.

W przypadku modernizacji, rozbudowy, remontów dróg, kolei należy mieć na uwadze zachowanie drożności korytarzy ekologicznych i w miarę potrzeb wyznaczać i realizować bezkolizyjne przejścia dla zwierząt.

Planowane przedsięwzięcia infrastrukturalne, takie jak rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 895, przebiegającej przez teren gminy Solina – obszaru o wyjątkowych walorach przyrodniczych i wysokim wskaźniku lesistości – muszą być realizowane z zachowaniem zasad ochrony ciągłości ekologicznej. Obszar ten jest integralną częścią Głównego Korytarza Karpackiego, który pełni kluczową funkcję w migracjach wielu cennych gatunków fauny.

7.6. Wnioskowanie czy ustalenia projektu Planu nie spowodują działań wymienionych w art. 33, ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 34 ww. ustawy

W art. 33 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody znajdują się m.in. takie zapisy:

1. Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:
 - 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
 - 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
 - 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ponadto projekty polityk, strategii, planów i programów oraz zmian do takich dokumentów a także planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub obszarów, o których mowa w ust. 2, lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W wyniku analizy ustaleń projektu planu nie stwierdzono zapisów, które przewidywałyby działania mogące w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000. Projekt planu nie przewiduje realizacji inwestycji mogących pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub wpłynąć na integralność systemu Natura 2000. Przeciwnie, ustalenia planu uwzględniają konieczność zachowania ciągłości ekologicznej oraz uwzględniają istniejące korytarze ekologiczne.

Wobec tego brak jest przesłanek o konieczności zastosowania art. 34 ustawy *o ochronie przyrody*, który określa możliwości zezwolenia na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, przy zapewnieniu kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

Na podstawie przeprowadzonych analiz można stwierdzić, że ustalenia zawarte w projekcie planu:

- *nie spowodują działań mogących w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 (zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody),*
- *nie zachodzą przesłanki wymagające zastosowania trybu odstępstw, o którym mowa w art. 34 tej ustawy*

Tym samym, projekt planu ogólnego może być uznany za zgodny z celami ochrony przyrody, w szczególności z przepisami dotyczącymi ochrony obszarów Natura 2000 oraz zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych na terenie gminy.

7.7. Identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych ustaleniami projektu Planu na korytarz migracji dużych ssaków ujęty w opracowaniu pt.: Projekt korytarzy ekologicznych oraz na korytarz ekologiczny migracji zwierząt.

W dokumencie „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2012 r.) zostały wyznaczone lądowe (leśne) korytarze ekologiczne migracji dużych ssaków lądowych. W opracowaniu wyznaczone zostały korytarze migracji dużych zwierząt leśnych na terenie Polski w oparciu o wieloletnie analizy migracji wilków i rysi (jako gatunków wskaźnikowych) oraz w oparciu o analizy stopnia lesistości i zabudowy terenów potencjalnych korytarzy ekologicznych. Ochrona korytarzy ma na celu zapewnienie łączności siedlisk dużych ssaków lądowych. Dla leśnych korytarzy ekologicznych najbardziej istotne są zagrożenia związane z przecięciem się tras migracji zwierząt i wyznaczonych korytarzy przebiegu autostrad, dróg ekspresowych, dróg krajowych oraz linii kolejowych o znacznym natężeniu ruchu.

Teren objęty projektem Planu w zakresie lokalizacji kolei znajduje się w obrębie korytarza ekologicznego wyznaczonego w opracowaniu „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2012 r.), w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

Według opracowania Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Ekologiczną Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in., 2005) zapewnienie skutecznej ochrony korytarzy ekologicznych wymaga szeregu wielopoziomowych działań. Do najważniejszych należą:

- Pełniejsze uwzględnienie korytarzy ekologicznych w prawodawstwie, nadanie korytarzom odpowiedniego statusu prawnego i ochronnego
- Wpisanie ochrony korytarzy w strategię i programy krajowe, regionalne i lokalne
- Uwzględnienie korytarzy w planach zagospodarowania przestrzennego kraju, województw i gmin
- Objęcie ochroną prawną najważniejszych odcinków korytarzy (np. OChK)
- Zwiększenie lesistości korytarzy;
- Minimalizowanie konfliktów pomiędzy przebiegiem korytarzy a planowanymi i realizowanymi inwestycjami transportowymi (drogami i kolejami)
- Ochrona najbardziej newralgicznych i zagrożonych odcinków przed zabudową ciągłą –
- Weryfikacja i ewentualna rozbudowa sieci na poziomie województw, powiatów i gmin; wytyczenie sieci korytarzy lokalnych
- Edukacja.

Projekt planu uwzględnia lokalne oraz ponadlokalne uwarunkowania środowiskowe, w tym obecność i znaczenie korytarzy ekologicznych migracji dużych ssaków, wyznaczonych w opracowaniu „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski i in., 2005, aktualizacja 2012 r.). Korytarze te opracowano na podstawie analiz przemieszczania się gatunków wskaźnikowych – wilka i rysia – z uwzględnieniem ciągłości terenów leśnych oraz poziomu zabudowy.

Na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdzono, że:

- Planowane ustalenia nie skutkują przerwaniem ciągłości głównych korytarzy migracji dużych ssaków;
- Nie przewiduje się inwestycji drogowych ani kolejowych o charakterze barierowym dla migracji fauny. Projekt planu nie obejmuje lokalizacji dróg ekspresowych, krajowych ani linii kolejowych o znacznym natężeniu ruchu, które stanowiłyby zagrożenie dla drożności korytarzy;

- Obszar objęty opracowaniem nie stanowi aktywnie użytkowanego korytarza migracyjnego dla gatunków dużych ssaków, a na podstawie analizy pokrycia roślinnością oraz ukształtowania terenu nie zidentyfikowano miejsc potencjalnie pełniących funkcje czasowego bytowania lub migracji tych gatunków;
- Projekt planu nie powoduje istotnego zmniejszenia lesistości ani przekształcenia istotnych powierzchni zielonych w sposób mogący wpływać negatywnie na korytarze;
- Dla ewentualnych przyszłych inwestycji liniowych zaleca się stosowanie rozwiązań technicznych minimalizujących kolizje z migracjami fauny (np. przejścia dla zwierząt).

Ustalono, że projekt Planu nie powoduje zagrożenia dla funkcjonowania wyznaczonych korytarzy migracji dużych ssaków i nie przyczynia się do utraty ich ciągłości ani drożności. Zakres i charakter ustaleń planu nie generują barier przestrzennych dla fauny, Plan uwzględnia potrzebę zachowania ciągłości przyrodniczej i może być wdrażany z poszanowaniem zasad ochrony środowiska i korytarzy ekologicznych.

Korytarze migracyjne opracowane w ramach projektu „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne”(KIK/53)

Głównym celem projektu była ochrona ostoi karpackiej fauny w województwie podkarpackim poprzez wyznaczenie oraz ochronę istniejących korytarzy ekologicznych, gwarantujących zachowanie spójności środowiska dla populacji zwierząt. założony cel realizowano poprzez:

- identyfikację przebiegu wszystkich istniejących lokalnych korytarzy migracyjnych, umożliwiających przemieszczanie się wybranych gatunków dużych ssaków takich jak: żubr, niedźwiedź, ryś, wilk, jeleń i dzik, pomiędzy kompleksami leśnymi, czyli płacami siedliskowymi spełniającymi wszystkie wymogi życiowe dla dużych ssaków puszczańskich, położonymi w karpackiej ostoi fauny puszczańskiej oraz terenach sąsiednich w granicach obszaru objętego projektem oraz ich weryfikację pod kątem możliwości ochrony w długiej perspektywie,
- określenie rejonów występowania łosia na obszarze objętym projektem,
- określenie rejonów występowania orlika krzykliwego na obszarze objętym projektem.

Wskazane powyżej działania posłużyły do opracowania mapy korytarzy migracyjnych. Opracowanie to zostało wykonane przez Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN z Poznania przy udziale instytucji partnerskich oraz instytucji uczestniczących w gospodarowaniu przestrzenią.

Koncepcja korytarzy ekologicznych została przedstawiona w projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 opracowanym na zlecenie Ministerstwa Środowiska pod redakcją Jędrzejewskiego. W ramach projektu wyznaczono spójną sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze ekologiczne łączące je w ekologiczną całość. Korytarze wskazano przy uwzględnieniu łączności pomiędzy różnymi elementami siedliska przyrodniczego, a także dróg migracji zwierząt – posłużono się dostępnymi danymi o przemieszczaniu się dużych ssaków kopytnych (sarna, jeleń, dzik, łoś) i drapieżnych (niedźwiedź, wilk, ryś).

Gmina Solina położona jest w obszarze szczególnie istotnym z punktu widzenia ochrony karpackiej fauny puszczańskiej. W ramach projektu „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze migracyjne” (KIK/53), zrealizowanego na zlecenie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wyznaczono sieć korytarzy ekologicznych mających na celu zachowanie ciągłości przestrzennej siedlisk dużych ssaków (żubr, niedźwiedź, ryś, wilk, jeleń, dzik) oraz wybranych ptaków. Projekt ten objął m.in. teren

województwa podkarpackiego, w tym obszar Bieszczadów, na którym znajduje się gmina Solina.

Gmina Solina leży w granicach tzw. Głównego Korytarza Karpackiego (KK), który stanowi jedno z najważniejszych połączeń ekologicznych w południowej Polsce, zapewniających łączność pomiędzy ostojami fauny po obu stronach Karpat (Polska – Słowacja – Ukraina). Korytarz ten przebiega przez Bieszczady (w tym teren gminy Solina), Beskid Niski, Pieniny aż do Tatr. W ramach projektu KIK/53, na obszarze gminy zidentyfikowano również lokalne korytarze migracyjne, zapewniające przemieszczanie się zwierząt pomiędzy kompleksami leśnymi i siedliskami o wysokiej jakości przyrodniczej. Obszar ten stanowi ważny węzeł przestrzenny dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych, umożliwiając ich migracje zarówno na osi wschód-zachód (Karpaty), jak i północ-południe (łączność z Pogórzem Przemyskim, Górami Słonnymi).

Na podstawie analizy projektu planu stwierdza się, że:

- Projekt planu uwzględnia lokalizację istniejących korytarzy ekologicznych oraz zachowuje otwartość i drożność przestrzeni niezbędnej do funkcjonowania Głównego Korytarza Karpackiego (KK) oraz korytarzy lokalnych.
- Nie przewiduje się lokalizacji infrastruktury liniowej o wysokim stopniu barierowości (drogi krajowe, linie kolejowe), która mogłaby zakłócać ciągłość korytarzy.
- Większość terenów objętych planem pozostaje niezainwestowana lub już przekształcona, co nie wpływa znacząco na nowe ograniczenia przestrzenne dla fauny.
- Planowane przeznaczenia (głównie strefy, które dopuszczają lokalizacje zabudowy kubaturowej.) zlokalizowano poza obszarami newralgicznymi dla migracji dużych ssaków.
- Wskazane w projekcie KIK/53 rejonowe trasy migracyjne są w dużej mierze zbieżne z obecnymi terenami leśnymi gminy, które zgodnie z ustaleniami projektu Planu ogólnego mają pozostać niezabudowane.

W celu dalszego wzmacniania ochrony korytarzy migracyjnych w gminie Solina zaleca się:

- Utrzymanie niezabudowanych przestrzeni o funkcji przyrodniczej lub rolno-leśnej, szczególnie na terenach wskazanych w projekcie KIK/53 jako lokalne korytarze migracyjne;
- Współpracę z instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę przyrody oraz zarządzanie lasami w celu koordynacji planowania przestrzennego z potrzebami ochrony łączności ekologicznej;
- Edukację mieszkańców oraz inwestorów w zakresie znaczenia drożności ekologicznej i wpływu zabudowy na przemieszczanie się zwierząt

Ustalono, że projekt planu ogólnego gminy Solina nie narusza ciągłości korytarzy migracyjnych wyznaczonych w ramach projektu KIK/53, w tym Głównego Korytarza Karpackiego. Zakres ustaleń nie prowadzi do tworzenia nowych istotnych barier dla fauny, a projekt planu uwzględnia istniejące struktury przyrodnicze oraz dąży do ich zachowania. Plan ogólny może zostać uznany za zgodny z celami projektu ochrony karpackiej fauny puszczańskiej i wspiera utrzymanie funkcjonalności sieci korytarzy ekologicznych w regionie.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektu Planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Planu

Projekt Planu opracowany został zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym. Ochrona środowiska w Polsce realizowana jest poprzez odpowiednie akty prawne tj. ustawy i rozporządzenia.

Najważniejszym aktem prawnym, po części będącym wynikiem ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, transpozycji dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy w sprawie ocen oddziaływania niektórych planów i programów na środowisko oraz realizacji podpisanej przez Polskę w Aarhus w 1998 roku Konwencji EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, na podstawie, którego wykonano niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Kolejnym istotnym dokumentem z punktu widzenia ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym jest Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro z dnia 5 czerwca 1992 roku, która w Artykule 14 wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko projektów, które mogą mieć znaczenie dla różnorodności biologicznej. Projekt Planu powinien spełniać wymogi zawarte w dokumencie *Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016* tj. kształtować ład przestrzenny pozwalając na racjonalną gospodarkę. Przez ład przestrzenny należy rozumieć sposób ukształtowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość. Należy również pamiętać o zasadzie zrównoważonego rozwoju, o której mówi Konstytucja RP w art. 5 – „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Założenia zrównoważonego rozwoju zostały uwzględnione w projekcie Planu m.in. poprzez utrzymanie i wprowadzenie nowych obszarów biologicznie czynnych, nie blokujących jednocześnie rozwoju inwestycji na przeznaczonych terenach. Intensyfikacja zabudowy na obszarze już przekształconym może lokalnie prowadzić do zubożenia układu przyrodniczego okolicy, jednak w szerszej skali będzie minimalizować rozwój inwestycji na tereny, dla których podstawową funkcją powinna być funkcja przyrodnicza.

Najważniejszymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są następujące akty prawne o charakterze wspólnotowym:

- Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego - Konwencja Ramsarska z dnia 2 lutego 1971 r., (Dz. U. z 1978, Nr 7, poz. 24 i 25);
- Konwencja o ochronie gatunkowej dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk, Berno z dnia 10 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263);
- w/w Konwencji o różnorodności biologicznej przyjęta w Nairobi dnia 22 maja 1992 r. podpisana w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 118, poz. 565),
- Konwencja o ochronie migrujących gatunków dzikich zwierząt - Konwencja Bońska z dnia 23 czerwca 1979 r., (Dz. U. z 2003 r. Nr 2, poz. 17);
- Konwencja o ochronie europejskiej dzikiej przyrody i siedlisk naturalnych - Konwencja Berneńska z dnia 19 września 1979 r. (Dz. U. z 1996 r., Nr 58, poz. 263);

- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
- dyrektywę Rady 79/40/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków ze zmianami;
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Wyżej wymienione dyrektywy są podstawą prawną utworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000, której głównym celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*,
- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne.

Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE jest m.in. „zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.” Natomiast dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Należy zaznaczyć, że zapisy dyrektyw, konwencji mają swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym. Dokumentem krajowym, przyjmującym za podstawę działań planistycznych ład przestrzenny i zrównoważony rozwój jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Artykuł 10 ustawy wymienia istotne czynniki wpływające na proces zrównoważonego rozwoju którymi są m.in.:

- stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- warunki i jakość życia mieszkańców,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,

Dokumenty strategiczne muszą być zgodne z obowiązującym prawem, w przeciwnym wypadku z mocy prawa są nieważne.

Cele ochrony środowiska znalazły swoje odzwierciedlenie w projekcie Planu, przy czym zostały dostosowane do jego skali oraz specyfiki. Głównym celem projektu Planu jest wprowadzenie ustaleń porządkujących zabudowę w ramach wyznaczonych stref planistycznych zgodnych z aktualnym stanem prawnym.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym i krajowym zostały uwzględnione w projekcie Planu, dla którego sporządzona została niniejsza prognoza.

9. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne oraz normy ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Analizę i ocenę przewidywanych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu Planu przeprowadzono identyfikując prawdopodobne skutki środowiskowe w zależności od:

- rodzaju oddziaływania: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- trwałości ich występowania: krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe;
- zasięgu oddziaływania: lokalne - miejscowe, ponadlokalne.

Analizowano, w jaki sposób realizacja projektowanego zainwestowania wpłynie na bioróżnorodność, ludzi, zwierzęta, rośliny, chronione siedliska przyrodnicze, gatunki chronione, wody, powietrze, klimat, powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra materialne.

W ocenie oddziaływania na środowisko, skutki środowiskowe określono jako:

- **oddziaływanie pozytywne** – powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska w wymiarze ponadlokalnym,
- **oddziaływanie neutralne** – brak wpływu tj. oddziaływanie niepowodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku
- **oddziaływanie negatywne** – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz niepowodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia,
- **oddziaływanie znacząco negatywne** – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, bariery dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych.

Poniższa analiza dotyczy oceny przewidywanych skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, mogących być rezultatem realizacji projektu Planu.

Powierzchnia ziemi, gleby

W granicach obszaru objętego projektem Planu nie przewiduje się większych zmian rzeźby terenu. Przekształceniom mogą ulec jedynie tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem. Nowa zabudowa jak i związana z nią rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej i technicznej spowodują zmiany w zakresie powierzchni ziemi i gleby. Ograniczenie strefowe dopuszczonych zabudowań wprowadzone w projekcie Planu w postaci stref jak również wyznaczenie obszaru uzupełnień zabudowy powinny w znacznym stopniu ograniczyć nadmierne przekształcanie powierzchni ziemi.

Przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie, krótkoterminowe długoterminowe, średnioterminowe, lokalne, negatywne (rozumiane jako zauważalne, niepowodujące istotnych zmian ilościowych i jakościowych), brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na zakres ustaleń projekt Planu i jego specyfikę nie wprowadza się zasad ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, jednak poprzez wyznaczenie odpowiednich stref – adekwatnych do istniejących uwarunkowań hydrograficznych w sposób racjonalny powinny chronić zarówno powierzchniowy jak i podziemny zasób wodny. W późniejszym etapie procesu planistycznego tj. w trakcie sporządzania miejscowego planu lub wydawania decyzji ustalających warunki zabudowy winno być określone dla poszczególnych terenów sposób odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych, który zagwarantuje ochronę gruntów przed zanieczyszczeniami.

Plan ogólny chroni wody powierzchniowe i podziemne poprzez ustalenie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w strefach gdzie istnieje i gdzie możliwa jest dalsza zabudowa.

Przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, trwale, negatywne (rozumiane jako zauważalne, niepowodujące istotnych zmian jakościowych), krótkotrwale, ograniczone do czasu trwania robót budowlanych, brak oddziaływań znacząco negatywnych.

Powietrze atmosferyczne, klimat

Z uwagi na zakres ustaleń projekt Planu i jego specyfikę nie wprowadza się zasad powietrza atmosferycznego i klimatu, jednak z uwagi na wyznaczenie odpowiednich stref zakłada się, że ustalenia projektu Planu nie powinny wpłynąć znacząco na zmianę warunków klimatu. Ogólny wpływ na zmiany lokalnych warunków klimatycznych, w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu ograniczy się do: hamowania przepływu mas powietrza w miejscach zwiększonej koncentracji zabudowy. Temperatura może ulec nieznacznemu wzrostowi w miejscach intensywniejszej zabudowy, a zabudowa w bliższej odległości od cieków wodnych może przyczynić się do dłuższego zatrzymania chłodnych mas powietrza w dolinach rzecznych i tym samym cieplejszego powietrza nad nimi zalegającego. Dodatkowo plan ogólny dopuszcza lokalizację wielkopowierzchniowych instalacji OZE - terenów elektrowni słonecznej, których realizacja przyczyni się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń w wyniku spalania paliw konwencjonalnych. Wszelkie oddziaływanie projektowanej i istniejącej zabudowy powinno ograniczać wyłącznie do terenów, na których dana inwestycja jest lub będzie realizowana.

Realizacja ustaleń projektu Planu w zakresie wyznaczonych stref komunikacji nie będzie powodować istotnego zwiększenia emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz hałasu z uwagi na ograniczenie ich jedynie do istniejących dróg głównych.

W odniesieniu do powietrza atmosferycznego przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie (emisja zanieczyszczeń z pochodzących z ogrzewnictwa głównie w sezonie grzewczym i emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych), lokalne, negatywne, krótkoterminowe (mało znaczące, rozumiane, jako zauważalne, niepowodujące na przedmiotowych terenach i w ich otoczeniu przekroczeń standardów jakości powietrza, określonych obowiązującymi przepisami), brak oddziaływań znacząco negatywnych. W odniesieniu do klimatu mało istotne, lokalne zmiany mikroklimatyczne.

Środowisko biotyczne (flora, fauna), bioróżnorodność

Ustalenia projektu Planu nie wpłyną na rozerwanie siedlisk. Wszelka nowa zabudowa ma powstawać w sposób bardziej kontrolowany. Każde nowe zainwestowanie na terenie niezagospodarowanym przyczyniać może się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie, ważnych z punktu widzenia różnorodności biologicznej. Wyznaczone w projekcie Planu strefy otwarte bez prawa zabudowy sprzyjać będą zachowaniu różnorodności biologicznej. Zostaną zachowane tereny lokalnych korytarzy ekologicznych (tereny lasów, wzdłuż cieków), a tereny zadrzewień śródpolnych porastających między mogą być wykorzystywane przez zwierzęta i pełnić rolę korytarza ekologicznego.

W odniesieniu do środowiska biotycznego przewiduje się: oddziaływania bezpośrednie (uszczerpienie powierzchni biologicznie czynnej, mało znaczące pogorszenie warunków bytowania pospolitych gatunków fauny, głównie bezkręgowców i drobnych gryzoni oraz ograniczenie ich przestrzeni życiowej), długoterminowe, trwałe, negatywne (mało znaczące, rozumiane, jako niezauważalne), miejscowe, lokalne, brak oddziaływań znacząco negatywnych.

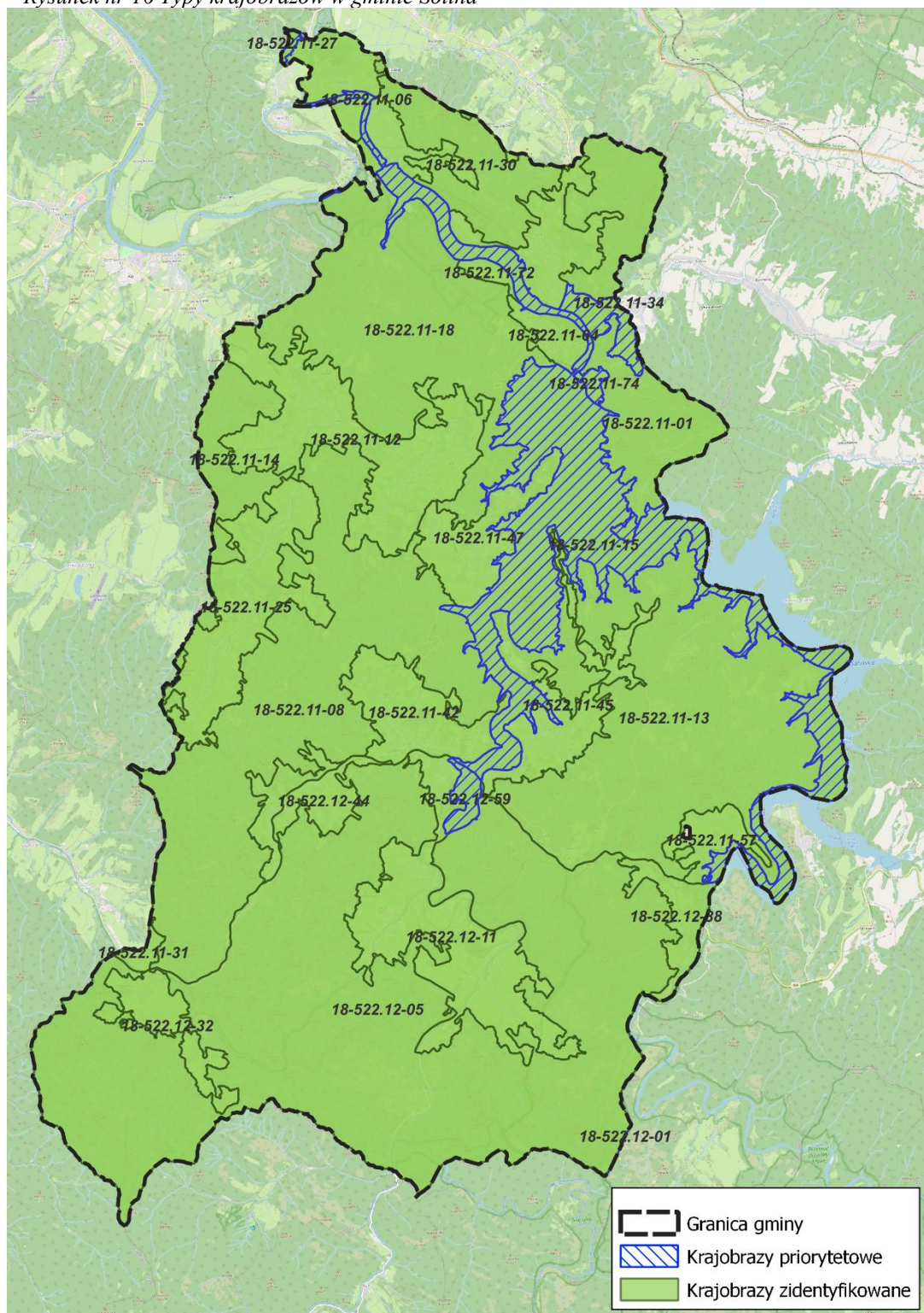
Krajobraz

Realizacja ustaleń projektu Planu wpłynie na krajobraz poprzez ograniczone umożliwienie powstania nowej zabudowy w terenach niezabudowanych i doprowadzi w tym zakresie do zmiany krajobrazu naturalnego na tereny zabudowane. Głównie dotyczy to terenów zieleni, nieużytków oraz gruntów rolnych, których część zostanie przekształcona pod tereny zabudowy. W pobliżu terenów, gdzie wyznaczone zostały obszary intensywniejszych przekształceń i zainwestowania, nastąpi miejscowe ograniczenie różnorodności biologicznej. Ustalenia projektu Planu dotyczące podziału na określone strefy planistyczne oraz właściwy dobór profili funkcjonalnych dla poszczególnej strefy chronią przed zaburzeniem ciągłości systemu przyrodniczego, charakterystycznej topografii terenu, a także układu ruralistycznego,

Jak wynika z powyższego ustalenia projektu Planu wprowadzają ład przestrzenny oraz uwzględniają wioski i rekomendacje zwarte w audycie krajobrazowym województwa podkarpackiego, który został przyjęty Uchwałą Nr XIII/218/25 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa podkarpackiego. Audyt to akt kierownictwa wewnętrznego, to opracowanie rozpoznające, charakteryzujące i oceniające oraz wskazujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego, które jest wykonane przynajmniej raz na 20 lat. Audyt krajobrazowy jest narzędziem analizy i oceny krajobrazu, mającym na celu identyfikację walorów, zagrożeń oraz potencjału danego obszaru w kontekście jego ochrony i zrównoważonego rozwoju. Procedura sporządzenia audytu krajobrazowego jest złożona, interdyscyplinarna i wymaga połączenia analiz przestrzennych, historycznych i przyrodniczych.

Na terenie gminy Solina zidentyfikowano 33 typy krajobrazów o następujących kodach : **18-522.11-01**, 18-522.11-06, 18-522.11-08, 18-522.11-12, 18-522.11-13, 18-522.11-14, **18-522.11-15**, 18-522.11-18, 18-522.11-25, **18-522.11-27**, 18-522.11-30, 18-522.11-31, **18-522.11-32**, 18-522.11-34, 18-522.11-42, 18-522.11-45, 18-522.11-47, 18-522.11-57, 18-522.11-60, 18-522.11-63, 18-522.11-64, **18-522.11-65**, 18-522.11-72, **18-522.11-74**, **18-522.11-75**, 18-522.12-01, 18-522.12-05, 18-522.12-07, 18-522.12-11, 18-522.12-32, 18-522.12-38, 18-522.12-44, **18-522.12-59** których lokalizację obrazuje rysunek poniżej. Wśród nich, krajobrazy oznaczone pogrubioną czcionką zostały wskazane jako priorytetowe, co podkreśla ich szczególne znaczenie w kontekście ochrony i planowania przestrzennego

Rysunek nr 16 Typy krajobrazów w gminie Solina

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.podkarpackie.pl/index.php/rozwoj-regionalny/audyt-krajobrazowy/dokumentacja-audytu-krajobrazowego>

Zasoby naturalne (surowce)

Na terenie gminy Solina **występuje** tereny górniczy Polańczyk którego granice określa koncesja Nr 8/2000 z dnia 31.07.2000 r. udzielona przez Ministra Środowiska zmieniona

decyzją z dnia 20.01.2012 r. Znak DgiKGhg-4771-3/2921/11/JM na wydobywanie wód leczniczych ze złoża „Polańczyk”, na terenie gminy Solina. i obszary górnicze.

W okolicach miejscowości Studenne oraz Rajske w XIX w. prowadzono wydobywanie ropy naftowej. Udokumentowane złoża eksploatowane były do 1997 r., później odwierty zostały zlikwidowane, a teren zrekultywowany. Jednakże w rejonie miejscowości Rajske pozostało niewiele niezlikwidowanych szybów wiertniczych. Z kolei w miejscowości Bóbrka do roku 1991 miała miejsce eksploatacja piaskowców. Na obszarze gminy Solina stwierdzono także występowanie wód mineralnych o właściwościach leczniczych:

- wody wodorowęglanowo-sodowe,
- wody wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-jodkowe,
- wody wodorowęglanowo-chlorkowo-sodowo-bromkowe.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu planu wykazała, że dokument ten został opracowany z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz ochrony wartości przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych gminy.

W szczególności:

- *Zidentyfikowano kluczowe uwarunkowania środowiskowe, w tym obecność cennych przyrodniczo obszarów chronionych, takich jak parki krajobrazowe, rezerwy przyrody oraz obszary Natura 2000.*
- *Przeanalizowano przewidywane skutki realizacji planu – wskazano, że jego zapisy nie spowodują znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary chronione, wody powierzchniowe i podziemne, klimat akustyczny czy krajobraz.*
- *Uwzględniono ryzyko wystąpienia zagrożeń takich jak presja inwestycyjna czy fragmentacja siedlisk – i zaproponowano działania zapobiegawcze oraz ograniczające te ryzyka.*
- *Zwrócono szczególną uwagę na ochronę obszarów Natura 2000, stwierdzając brak przewidywanych znaczących oddziaływań na ich cele i integralność.*
- *Określono zasady monitorowania oddziaływania zapisów planu na środowisko, przewidując stosowanie odpowiednich instrumentów oceny środowiskowej na dalszych etapach planowania (np. przy sporządzaniu planów miejscowych).*

Wnioski płynące z przeprowadzonej oceny pozwalają stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu Planu nie będzie wiązała się z wystąpieniem znaczących negatywnych skutków dla środowiska przyrodniczego ani kulturowego, o ile zapisy planu będą konsekwentnie realizowane z zachowaniem istniejących przepisów prawa ochrony środowiska.

10. Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych zapisami projektu Planu

Biorąc pod uwagę ogólny charakter zapisów projektu Planu, a także uwzględniając przeprowadzoną analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektu Planu, w szczególności dotyczącą obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody, przyjęto, że stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem jest zbliżony ze stanem przedstawionym w prognozie.

Określając zasięg znaczących oddziaływań generowanych zapisami projektu Planu odniesiono się do wyników analiz przeprowadzonych dla obszarów Natura 2000 PLC180001 Bieszczady, PLH180021 Dorzecze Górnego Sanu, PLH180013 Ostoja Góry Słonne. Plan ogólny uwzględnia ograniczenia wynikające z przepisów prawnych, takich jak zakaz działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na gatunki i siedliska chronione w obszarach Natura 2000. Wyznaczone w planie funkcje terenów nie naruszają zasad ochrony przyrody i

pozostają zgodne z celami środowiskowymi. Wyznaczenie na terenie lasów strefy otwartej spowoduje ograniczanie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

W projekcie Planu na obszarach o najwyższych walorach przyrodniczych wyznaczono głównie strefy otwarte. Strefy te obejmują obszary gminy znajdujące się w obszarze parku krajobrazowego, w obszarze chronionego krajobrazu, Naturze 2000, rezerwatu przyrody, a także obejmują większe kompleksy leśne i zadrzewienia. W strefach tych ustalono profil podstawowy zgodny z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758).

Wyznaczenie innych stref w formach ochrony przyrody wynika w pierwszej kolejności z obecnego stanu zagospodarowania oraz zapisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zapisy projektu Planu uwzględniają uwarunkowania wynikające z położenia gminy w formach ochrony przyrody i nie kolidują z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody oraz nakazami i zakazami określonymi dla poszczególnych form ochrony przyrody.

Realizacja ustaleń projektu Planu, szczególnie w kontekście wyznaczonych stref funkcjonalnych, nie powinna znacząco wpłynąć na zmiany warunków klimatu akustycznego w skali całej gminy. Warto jednak zauważyć, że każde przekształcenie terenów biologicznie czynnych, zwłaszcza zadrzewionych, na obszary zabudowane wiąże się z lokalnymi zmianami warunków topoklimatycznych, co może skutkować niewielkim wzrostem temperatury i zmianą przepływu powietrza w mikroregionach.

Największy wpływ na cele ochrony obszarów chronionych ma rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów zabudowy usługowej.

Oddziaływania ustaleń projektu Planu wiązać się będą z zajęciem części terenów dotychczas niezagospodarowanych, położonych w obrębie lub sąsiedztwie istniejącej zabudowy. Skutkiem realizacji nowych inwestycji będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz likwidacja pokrywy glebowej w zakresie ograniczonym do gruntów zajętych przez nowe obiekty. Nastąpi przede wszystkim usunięcie roślinności z terenu przeznaczonego bezpośrednio pod inwestycje.

Projekt planu nie wpłynie na zmianę krajobrazu poszczególnych terenów objętych opracowaniem. Wprowadzone w planie nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową lub zagrodową nawiązują do istniejącej w sąsiedztwie zabudowy. Stanowią jej uzupełnienie lub poszerzenie z zachowaniem parametrów zabudowy istniejących w chwili obecnej.

Do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu. W efekcie zwierzęta występujące na przedmiotowych terenach mogą zostać przepłoszone, dlatego konieczne jest przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji przed rozpoczęciem realizacji budowy nowych obiektów. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami planu.

Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony poszczególnych obszarów objętych ochroną prawną.

Zmiany lokalnych warunków klimatycznych, w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu, ograniczą się wyłącznie do miejscowego hamowania przepływu mas powietrza w jednostkach osadniczych, w których występuje już gęsta zabudowa.

Określając zasięg znaczących oddziaływań generowanych zapisami projektu Planu odniesiono się do obszaru Natura 2000 PLC180001 Bieszczady, PLH180021 Dorzecze Górnego Sanu, PLH180013 Ostoja Góry Słonne.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że:

- nie jest konieczne wyznaczanie kompensacji przyrodniczej;
- nie będzie znaczących oddziaływań na obszary Natura 2000;
- przewidywany miejscowy zasięg oddziaływań pośrednich niewykraczający poza tereny przeznaczone pod zainwestowanie nie dojdzie do fragmentacji siedlisk naturalnych;
- realizacja ustaleń projektu Planu nie spowoduje zaburzeń w funkcjonowaniu obszarów Natura 2000;
- nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000;
- nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań dla spójności obszarów Natura 2000.

Projekt planu ogólnego gminy Solina został opracowany z uwzględnieniem przepisów ochrony środowiska oraz charakterystyki przyrodniczej obszaru, w tym obecności form ochrony przyrody, takich jak Natura 2000. Przeprowadzona analiza wykazała, że realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko. Zakres ewentualnych wpływów będzie lokalny i ograniczony do obszaru gminy. Plan sprzyja zachowaniu cennych ekosystemów, nie narusza celów ochrony przyrody i pozostaje zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

11. Analiza czy i w jaki sposób planowane wskazanie danego rodzaju zagospodarowania, wpłynie/nie wpłynie na dotrzymanie norm akustycznych na terenie objętym projektem Planu i w jego sąsiedztwie oraz analiza (ocena) wpływu terenów sąsiadujących na klimat akustyczny terenu objętego projektem Planu i dotrzymanie norm w tym zakresie

Realizacja ustaleń projektu Planu, ze względu na zaproponowane głównie profile funkcjonalne, nie powinna istotnie wpłynąć na zmianę warunków klimatu akustycznego. Należy jednak mieć na uwadze, że każde zwiększenie powierzchni zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w szczególności zadrzewień, może prowadzić do lokalnych zmian topoklimatycznych i pośrednio wpływać na pogorszenie jakości powietrza.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony przed hałasem, dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określa **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku** (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 826). Klimat akustyczny w gminie Solina kształtowany jest głównie przez emisję hałasu pochodzącą z ruchu drogowego.

Podstawowy układ drogowy gminy Solina, stanowią: . drogi wojewódzkie: 894 Hoczew – Czarna i 895 Uherce Mineralne – Myczków; oraz drogi powiatowe: nr 2278R Berezka – Górzanka, nr 2279R Baligród – Wołkowyja, nr 2280R Rybne – Wołkowyja, nr 2281R Sakowczyk – Zawóz, nr 2282R Sakowczyk – Werlas, nr 2283R Bukowiec – Dołżyca, nr 2284R Rajskie – Zatwarnica, nr 2272R Uherce Mineralne – Bóbrka, nr 2273R Bóbrka – Łobozew, nr 2271R Podkamionka – Średnia Wieś

Drogi te stanowią główne połączenia komunikacyjne wewnętrzne i zewnętrzne gminy Solina. Uzupełniają je drogi gminne obsługujące lokalne miejscowości.

Stopień oddziaływania hałasu uzależniony jest przede wszystkim od natężenia ruchu, udziału pojazdów ciężarowych, rodzaju nawierzchni, stanu technicznego pojazdów oraz organizacji ruchu. Największy wpływ na klimat akustyczny mają drogi wojewódzkie, ze względu na większe natężenie ruchu oraz znaczny udział transportu ciężkiego. Drogi powiatowe i gminne, mimo że generują hałas, mają mniejsze znaczenie akustyczne ze względu na niższe natężenie ruchu i ograniczony zasięg oddziaływania.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, wymagane jest dotrzymywanie norm hałasu na terenach chronionych akustycznie, zwłaszcza tych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. W związku z tym istotne będzie odpowiednie zabezpieczenie terenów, na których planowane jest nowe zagospodarowanie, w celu ochrony terenów sąsiednich przed ewentualnym wzrostem emisji hałasu wynikającym z realizacji zapisów projektu Planu.

Realizacja ustaleń projektu Planu nie powinna prowadzić do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu. Największy wpływ na klimat akustyczny mają drogi wojewódzkie, jednak ze względu na brak planowanych inwestycji w infrastrukturę krajową, poziom hałasu nie powinien ulec istotnemu pogorszeniu. Konieczne będzie jednak stosowanie rozwiązań minimalizujących emisję hałasu w sąsiedztwie terenów chronionych akustycznie, zwłaszcza przy nowych obszarach przeznaczonych pod zabudowę.

12. Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenów objętych projektem Planu na klimat oraz wskazania działań, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu,

Realizacja ustaleń projektu Planu wpłynie na lokalny klimat przede wszystkim poprzez ograniczone zwiększenie powierzchni zabudowy na terenach dotychczas biologicznie czynnych, co może prowadzić do miejscowych zmian warunków topoklimatycznych, takich jak wzrost temperatury i zmniejszenie przepływu powietrza. Jednak odpowiednie planowanie przestrzenne, w tym zachowanie i wyznaczenie stref otwartych, pomoże zminimalizować negatywne skutki tych zmian.

W celu adaptacji do zmian klimatu zaleca się wprowadzenie działań sprzyjających zwiększeniu retencji wód opadowych, nasadzeniom drzew i zieleni oraz ochronie istniejących ekosystemów naturalnych. Wsparcie rozwoju zielonej infrastruktury, a także promowanie rozwiązań przyjaznych środowisku w zabudowie i gospodarce komunalnej, przyczyni się do poprawy mikroklimatu oraz ograniczenia skutków zmian klimatycznych na terenie gminy Solina. W kontekście adaptacji do zmian klimatu projekt Planu uwzględnia potrzebę ochrony terenów biologicznie czynnych, w szczególności poprzez wyznaczenie stref otwartych na obszarach o wysokich walorach przyrodniczych, takich jak kompleksy leśne, łąki czy doliny rzeczne. Tego rodzaju działania sprzyjają retencji wody opadowej, ograniczają ryzyko podtopień oraz pomagają łagodzić skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Podsumowując, ustalenia projektu Planu uwzględniają zarówno potrzebę zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego, jak i konieczność adaptacji do zmian klimatu. Plan ogranicza presję inwestycyjną na obszary cenne przyrodniczo, chroni ciągłość systemów ekologicznych oraz sprzyja zachowaniu różnorodności biologicznej. Poprzez wyznaczenie stref otwartych, umiarkowaną intensywność zabudowy stwarza warunki do kształtowania odpornej, zrównoważonej i bezpiecznej przestrzeni, odpowiadającej na aktualne i przyszłe wyzwania klimatyczne.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Realizacja Planu Ogólnego wynika ze zmiany, która zaszła w polskim ustawodawstwie i polega na zastąpieniu dotychczas obowiązujących dokumentów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego właśnie planami ogólnymi. Wymóg realizacji POG dotyczy wszystkich gmin w Polsce, w przypadku jego braku, po 1 lipca 2026 r. gmina nie będzie mogła opracować nowego lub też zmieniać istniejącego mpzp.

Plan Ogólny jest dokumentem o specyficznej i ściśle sprecyzowanej formie, w którym w ustawodawstwie nie przewidziano wskazywania rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Podczas, gdy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy było dokumentem dużo bardziej otwartym, w którym można było wprowadzać najróżniejsze zapisy, natomiast w projekcie POG nie ma takiej możliwości, ani przewidzianego szczególnego miejsca na takie zapisy.

Podstawowym więc działaniem zapobiegawczym i minimalizującym jest takie wskazanie stref, które umożliwi pozostawienie jak największych terenów wolnych od przekształceń i zabudowy, w tym najcenniejszych terenów pod względem przyrodniczym.

W Prognozie przyjęto, że Plan Ogólny, jako akt prawa miejscowego, docelowo będzie stanowił podstawę do wydawania decyzji WZ. Jednocześnie uwzględniono, że do czasu pełnego wejścia w życie mechanizmów wynikających z Planu Ogólnego oraz zakończenia okresu przejściowego, decyzje WZ mogą być nadal wydawane, niezależnie od przyjętych w Planie kierunków zagospodarowania.

Z tego względu w Prognozie uwzględniono, iż potencjalne oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne wynikające z dalszej realizacji zabudowy rozproszonej w strefach otwartych w okresie przejściowym nie są bezpośrednim skutkiem ustaleń projektu Planu Ogólnego, lecz konsekwencją wcześniejszych i aktualnych uwarunkowań prawnych oraz istniejącej struktury osadniczej. Oddziaływania te zostały jednak uwzględnione jako element stanu istniejącego i trendów rozwojowych, które Plan Ogólny ma za zadanie w perspektywie długoterminowej ograniczyć.

W szczególności wskazano, że zabudowa rozproszona realizowana na terenach nieskanalizowanych stanowi istotny czynnik ryzyka dla wód podziemnych, związany z funkcjonowaniem indywidualnych systemów odprowadzania ścieków, oraz dla wód powierzchniowych, poprzez zwiększony spływ zanieczyszczeń obszarowych. Zjawisko to zostało uwzględnione przy wyznaczaniu stref otwartych oraz przy określaniu ich profili, które ograniczają możliwość lokalizacji nowej zabudowy po zakończeniu okresu przejściowego i pełnym związaniu decyzji WZ ustaleniami Planu Ogólnego.

Nie przewiduje się by w wyniku realizacji ustaleń projektu Planu zostały zajęte, a co za tym idzie i zdegradowane, jakiejkolwiek cieków lub zbiorniki wód powierzchniowych. Wolne od zabudowy pozostały również doliny poszczególnych cieków. Spowoduje to ochronę strefy brzegowej cieków, poprzez zapobieganie dewastacji brzegów oraz niszczeniu naturalnej roślinności.

Projekt Planu nie wprowadza funkcji, które mogą mieć znaczące oddziaływanie na wody podziemne jak np. rozległe tereny produkcyjne, odkrywkowa eksploatacja kopalin czy składowiska odpadów.

Za pozytywne należy uznać, że w projekcie Planu ustalono szereg terenów, które stanowić będą przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych. Są to tereny leżące w granicach stref otwartych głównie tereny lasów oraz tereny rolne i doliny cieków.

Planowany rozwój terenów zabudowanych uwzględnia rozwój infrastruktury technicznej, która pozwoli na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej na terenach zurbanizowanych, a zapisy dotyczące ochrony zasobów środowiska przyrodniczego są wystarczająco restrykcyjne, aby niwelować wszelkie negatywne skutki wprowadzanej zabudowy.

W przypadku inwestycji drogowych, dla zabezpieczenia przed hałasem może być konieczne wykonanie ekranów akustycznych dla terenów wymagających ochrony przed hałasem oraz niwelujących negatywne oddziaływanie w tym zakresie na zwierzęta przemieszczające się na terenach sąsiadujących z obszarami chronionym.

W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na poszczególne elementy środowiska oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000, zatem nie jest konieczne przedstawianie rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie istotnego negatywnego wpływu na środowisko. Niemniej jednak z uwagi na zasadę przezorności wskazane jest przedstawienie rozwiązań zapobiegających potencjalnym negatywnym oddziaływaniom.

W stosunku do całego obszaru projektu Plan wprowadza wskaźniki urbanistyczne. Określa min. minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz maksymalny udział powierzchni zabudowy. Przedstawione powyżej działania zapobiegawcze i minimalizujące zapewniają wprowadzenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego rozwiązań, które nie będą powodowały znaczących negatywnych oddziaływań oraz zapewnią możliwość rozwoju gminy w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju i poszanowania przyrody.

W projekcie Planu nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na terenie objętym projektem Planu, po przeprowadzonej analizie nie prognozuje się wystąpienia terenów, na których wprowadzenie urbanizacji powodowałyby konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej (brak stwierdzenia negatywnego wpływu na cenne siedliska przyrodnicze).

W związku z przewidywanym brakiem istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na obszary Natura 2000 oraz brakiem niebezpieczeństwa nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych chronionych siedlisk przyrodniczych i siedlisk chronionych gatunków priorytetowych nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia działań kompensacyjnych.

Ponadto warto podkreślić, że prawodawstwo polskie w zakresie ochrony środowiska daje narzędzie zapobiegania i ograniczania przewidywanych negatywnych oddziaływań przedsięwzięć mogących znacząco negatywnie wpływać na stan środowiska w postaci procedur postępowania w sprawie ocen oddziaływania na środowisko, na etapie lokalizacji poszczególnych przedsięwzięć. Stąd szczególnej uwagi będą wymagały procesy projektowe planowanej inwestycji. Niektóre przedsięwzięcia wymagać mogą przeprowadzenia dokładnej analizy oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w trybie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, w tym opracowania raportu o oddziaływaniu na środowisko. W trakcie projektowania inwestycji należy rozważyć różne warianty, w tym technologiczne i uwzględnić rozwiązania eliminujących negatywne oddziaływanie na ornitofaunę.

Projekt Planu realizowany będzie zgodnie z nowym ustawodawstwem, nie przewiduje rozwiązań bezpośrednio ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko, jednak poprzez odpowiednie wyznaczenie stref oraz zachowanie obszarów cennych przyrodniczo skutecznie minimalizuje potencjalne zagrożenia. Plan nie ingeruje w cieki wodne ani ich doliny, unika lokalizacji inwestycji mogących znacząco wpływać na wody podziemne, a także wprowadza wskaźniki urbanistyczne chroniące równowagę przyrodniczą. Brak przewidywanego istotnego negatywnego oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 sprawia, że nie jest konieczne stosowanie kompensacji przyrodniczej. Ewentualne oddziaływania będą oceniane indywidualnie w ramach procedur środowiskowych na etapie realizacji konkretnych inwestycji.

14. Lokalizacja terenu objętego projektem Planu względem obszarów wymagających rekultywacji lub remediacji

Projekt Planu nie przewiduje lokalizacji nowej zabudowy usługowej, produkcyjnej ani mieszkaniowej na terenach wymagających rekultywacji lub remediacji, z wyjątkiem pojedynczych przypadków, w których:

- tereny dawnych składowisk odpadów komunalnych (np. w okolicach Olszanicy lub Wetliny) mogą zostać przeznaczone pod funkcje usługowe o niskiej intensywności lub rekreacyjne — pod warunkiem przeprowadzenia pełnej rekultywacji i spełnienia wymagań środowiskowych;
- zdegradowane tereny rolnicze mogą być wskazane jako obszary rozwoju rolnictwa ekstensywnego lub leśnictwa — co nie wymaga zaawansowanej remediacji.
- W Projekcie Planu wskazano brak istotnych kolizji projektowanego zagospodarowania z obszarami wymagającymi rekultywacji lub remediacji.

Projekt Planu nie przewiduje lokalizacji nowej zabudowy ani intensywnej działalności gospodarczej na terenach:

- skażonych,
- zdegradowanych przemysłowo,
- objętych ewidencją historycznych zanieczyszczeń.
- Potencjalna konieczność działań rekultywacyjnych może dotyczyć wyłącznie:
- terenów po byłych wysypiskach komunalnych (np. przed ich przekształceniem na cele zieleni urządzonej),
- terenów przekształconych nielegalnie (np. dzikie wysypiska) — które mogą zostać ujawnione w trakcie realizacji inwestycji.

Projekt Planu Ogólny nie zakłada lokalizacji nowej zabudowy na terenach wymagających rekultywacji lub remediacji. Potencjalne przekształcenia mogą dotyczyć jedynie dawnych wysypisk komunalnych, które — po przeprowadzeniu odpowiednich działań rekultywacyjnych — mogą zostać wykorzystane pod funkcje usługowe lub rekreacyjne. W projekcie nie wskazano terenów skażonych ani przemysłowo zdegradowanych jako obszarów przeznaczonych do zabudowy, co minimalizuje ryzyko środowiskowe i wspiera zrównoważony rozwój gminy.

15. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Planu

Projekt Planu został opracowany z uwzględnieniem aktualnych uregulowań prawnych w systemie planowania przestrzennego obowiązujących w Polsce. Inwestycje realizowane na obszarze objętym ustaleniami projektu Planu będą stanowiły kontynuację istniejącej zabudowy,

zachowując dotychczasowe funkcje terenu oraz realizując planowane potrzeby rozwojowe gminy Solina.

Projekt został sporządzony zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz zasadami zrównoważonego rozwoju.

Mając na uwadze, że:

- uchwała o przystąpieniu do opracowania Planu określa sposoby zagospodarowania terenów,
- strefy wyznaczone w projekcie Planu zostały określone z uwzględnieniem uwarunkowań formalno-prawnych występujących na terenie gminy Solina
- nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową i usługową zlokalizowano w sąsiedztwie istniejących obszarów zabudowanych, a planowane zagospodarowanie odpowiada bieżącym potrzebom i stanowi uzupełnienie istniejącej struktury,
- ustalenia projektu Planu wprowadzają ład przestrzenny i zapobiegają rozproszeniu zabudowy,
- infrastruktura techniczna obsługująca tereny objęte Planem jest zgodna z obowiązującymi przepisami.

Uznano, że rozpatrywanie rozwiązań alternatywnych jest bezprzedmiotowe.

W związku z powyższym, nie wprowadza się rozwiązań alternatywnych do tych zawartych w projekcie Planu.

Projekt Planu uwzględnia obowiązujące przepisy prawa oraz zasady zrównoważonego rozwoju. Zaproponowane rozwiązania są zgodne z potrzebami gminy Solina, a nowe tereny zabudowy uzupełniają istniejącą strukturę bez rozproszenia zabudowy. Ze względu na spełnienie wymogów formalno-prawnych oraz zgodność z obowiązującym studium, nie ma potrzeby wprowadzania rozwiązań alternatywnych.

16. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W odniesieniu do Planów Ogólnych, napotkane trudności wynikają przede wszystkim z ograniczeń formalno-prawnych oraz niedostatków technicznych i wiedzy, które wpływają na możliwość precyzyjnego uwzględnienia wszystkich aspektów zagospodarowania przestrzennego.

Plan Ogólny ma ściśle określoną formę i zakres, co ogranicza możliwość wprowadzania szczegółowych rozwiązań zapobiegających negatywnym oddziaływaniom na środowisko czy specyficznym problemom lokalnym. Brak przewidzianego miejsca na szczegółowe analizy środowiskowe czy społeczne utrudnia pełne uwzględnienie skutków planowanych inwestycji.

17. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1c) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko prognoza oddziaływania na środowisko winna zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Równocześnie art. 55 ust. 5 wyżej wymienionej ustawy mówi, iż organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Analiza skutków realizacji postanowień przedmiotowego dokumentu może być wykonana w ramach oceny aktualności planów sporządzanych przez wójta gminy.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego. Ocena aktualności planu ogólnego odbywa się co najmniej raz w czasie kadencji. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planów, a w przypadku uznania ich za nieaktualne w całości lub w części, rada gminy podejmuje uchwałę o zmianie planu ogólnego.

Projekt Planu nie przewiduje prowadzenia innego monitoringu niż ten określony w ustawie *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Prowadzony jest monitoring jakości wód, powietrza w ramach Państwowego Monitoringu środowiska. Uzyskane dane pozwolą na zaobserwowanie skali i zmian jakości badanych elementów środowiska.

18. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

W wyniku realizacji projektu Planu nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Zapisy projektu Planu ogólnego nie przewidują realizacji inwestycji mogących wpłynąć na integralność obszarów objętych ochroną oraz przekraczających swym oddziaływaniem nieruchomości, na której mają być realizowane. Skumulowane oddziaływanie na elementy środowiska skutków realizacji zapisów projektu Planu nie będzie mieć zasięgu transgranicznego.

19. Wnioski

- Ocena potencjalnych oddziaływań ma charakter hipotetyczny ze względu na charakter opracowania dokumentu, jakim jest prognoza – prognoza oddziaływania na środowisko nie jest raportem o oddziaływaniu na środowisko.
- Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie realizacja zmian przyjętych w projekcie Planu może mieć na poszczególne elementy środowiska.
- Z związku z przeprowadzonymi analizami stwierdza się, że realizacja ustaleń projektu Planu nie będą powodować znaczących negatywnych zmian w środowisku przyrodniczym i projektowane zagospodarowanie nie kwalifikuje się do działań wymienionych w art. 33, ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.
- Na podstawie przeprowadzonych analiz nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych.
- Kierując się jednak zasadą przezorności oraz zaleceniami wskazanymi w opracowaniu przyrodniczym proponuje się, aby:
 - prace budowlane, ziemne i wszelkie wycinki były prowadzone poza okresem lęgowym ptaków tj. poza 1 marca -31 sierpnia. Za najbardziej newralgiczny okres należy traktować kwiecień – czerwiec. Prowadzenie wyżej wymienionych prac będzie wtedy odnosiło najbardziej niekorzystne skutki dla fauny ptaków.
 - nie wprowadzać ogrodzeń z mało widocznej siatki, która jest przyczyną dużej śmiertelności ptaków.
 - pracujące maszyny powinny być sprawne bez uszkodzeń powodujących wycieki płynów i olei, które mogą skażać wodę okoliczną roślinność, a w konsekwencji oddziaływać na lokalne ptaki.

20. Wykorzystane materiały

1. Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań; Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011;
2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Solina uchwalone Uchwałą Nr LVIII/479/18 Rady Gminy Solina z dnia 14 września 2018 r. ze zm.
3. Opracowanie Ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Solina
4. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce (Jędrzejewski i in. 2005, aktualizacja 2012)
5. Powódzie, a planowanie przestrzenne – Poradnik – Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie – Kraków 1999 rok
6. Stan środowiska w województwie podkarpackim w 2020 roku – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie – Rzeszów 2023 rok.
7. Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2024
8. Informacja o stanie środowiska w województwie podkarpackim – Inspekcja Ochrony Środowiska WIOŚ Rzeszów; źródło: www.wios.rzeszow.pl
9. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
10. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 przyjęty uchwałą nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.,
11. Audyt krajobrazowy województwa podkarpackiego przyjęty uchwałą Nr XIII/218/25 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie uchwalenia Audyt krajobrazowego województwa podkarpackiego.
12. Strony internetowe
13. <https://natura2000.gdos.gov.pl/>
14. <http://siedliska.gios.gov.pl/>
15. <https://pgi.gov.pl/midas-web/index.html>
16. <https://isap.sejm.gov.pl/>

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana, Anna Hawaj

niniejszym oświadczam, że spełniam wymogi

o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn.zm.).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.